

REFERAT By- og Miljøudvalget 2018-21 d. 25-11-2019

Mødedato Mandag d. 25. november 2019 kl. 22:05

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Orientering om udmøntning af budgetforlig 2019 - Lokal samskabelse for bæredygtig udvikling.....	7
Orientering om evaluering af Bondens Marked på Sankt Thomas Plads.....	9
Orientering om analyse af cykelparkeringsbehov.....	11
Orientering om forespørgsel om udstykning af ejendommen Ved Grænsen 48.....	13
Orientering om status på forplads ved Frederiksberg Centret.....	15
Tour de Kids.....	16
Status på elløbehjul på Frederiksberg.....	17
Miljømæssige forhold i bred forstand i forbindelse med etablering og drift af kunstgræsbaner.....	20
Etablering af hæk (levende hegn) i bebyggelsen Alleparken.....	21
Frederiksberg Allé 32, 2 nye tagboliger, nye kviste, tagaltaner og tagterrasser.....	23
Nyt lokalplanforslag - bevarende lokalplan 193 for Fuglebakkebebyggelsen.....	27
Godthåbsvej 132 - Etablering af altaner og tagkviste.....	32
Niels Ebbesens Vej 27-29, Ombygning og nybyggeri.....	35
Falkoner Allé 114 - ny boligbebyggelse.....	38
Projektering af cykelsti og cykelbane på Frederiksberg Allé samt orientering om arbejdet med helhedsplanen.....	40
Ansøgning om midler til renhold og oprydning i forbindelse med afvikling af NaboMøbler 2.0 på Søndervej.....	42
Disponering af pulje til offentlige legepladser i 2020.....	44
Disponering af pulje til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde i 2020.....	46
Godkendelse af disponering af midler til etablering af 100 bilparkeringspladser i 2020.....	48
Skybrudspakke 2020.....	50
Forslag til Lokalplan 225 for boligbebyggelse ved Kong Georgs Vej 57-61 med tilhørende forslag til lokalplan.....	56
Startredegørelse for boliger ved Fuglebakkevej.....	60
3. forventede regnskab 2019.....	63
Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget.....	76
Røgfri generation. Status på implementeringen november 2019.....	84
Mulighed for lynladestation til elbiler på Frederiksberg.....	94

Punkt 368: Meddelelser

00.22.04-P35-8-18

Sagsfremstilling

a. Besigtigelse af åbne skolegårde

I relation til behandlingen af sagen om den fremtidige status for fleksarealet på Henrik Steffens Vej, som Skolen på Grundtvigsvej råder over som et supplement til deres skolegård, blev det besluttet, at der skulle gennemføres en besigtigelse af andre skolegårde. Besigtigelsen skulle tjene som inspiration for en endelig beslutning om fleksarealets fremtidige status og, i konsekvens heraf, fremtidige indretning.

Besigtigelsen vil finde sted mandag den 13. januar 2020 kl. 8:15–10:30, med start og slut ved Rådhusets vestindgang, hvor bussen, der skal transportere os rundt, holder.

Der er planlagt besigtigelse af 2 skoler i Københavns Kommune, henholdsvis Damhusengens Skole i Vanløse og Guldberg Skole i det indre København, der begge har åbne skolegårde, hvor færdsel kan ske gennem området.

Det har været svært at lokalisere skoler i nærområdet, hvor situationen er sammenlignelig med Skolen på Grundtvigsvej. Men indretningen omkring de 2 udvalgte skolegårde kan give inspiration til både indretning og afskærmning af en skolegård ud mod omgivende veje.

Ved besigtigelsen vil der blive lejlighed til at tale med skolens brugere om de erfaringer, der er gjort med de åbne skolegårde i forhold til den omgivende færdsel.

Til besigtigelsen inviteres både By- og Miljøudvalget og Undervisningsudvalget samt repræsentanter fra skolens ledelse og forældrerepræsentanter fra skolens bestyrelse, ligesom udvalgte embedsmænd fra By-, Kultur- og Miljøområdet og Børne- og Ungeområdet deltager.

b. Tilbud til villaejere om radonmåling:

Videnscentret Bolius tilbyder villaejere i Frederiksberg Kommune at få målt radonindholdet i deres hjem.

Sundhedsstyrelsen skønner, at den naturligt forekommende, radioaktive gasart radon, hvert år er medvirkende årsag til en række lungekræfttilfælde i Danmark. Derfor opfordres husejere til at få målt radonindholdet i deres hjem, med henblik på at foretage foranstaltninger til at nedbringe radonniveauet, såfremt dette viser sig at være højere end de anbefalede grænseværdier. Bolius har kontaktet Frederiksberg Kommune med henblik på et samarbejde om at udsende et brev med en opfordring til at få foretaget en radonmåling. Målingen skal udføres i vintermånederne, hvor koncentrationen af radon er højst. Invitationen til at få udført radonmåling bliver underskrevet af borgmesteren.

c. PostNord Danmark Rundt 2020

Udvalget anmodede på møde den 18. november 2019 om en redegørelse for muligheden for at fastholde den tidligere rute og dermed undgå at lukke Gammel Kongevej.

Det kan oplyses, at det er muligt at lave mobile helleanlæg på Smallegade og Bülowvej til ca. 100.000 kr. pr. stk. Helleanlæggene vil kunne finansieres af driftsmidler til vejrenovering.

I forhold til en alternativ rute langs Gammel Kongevej har forvaltningen forespurgt samtlige forretningsdrivende langs vejen undtagen banker, der ikke holder lørdagsåbent. Ud af ca. 160 butikker har 12 primært nichebutikker (børnetøj, guldsmede mv.) været imod forslaget, mens de øvrige forretningsdrivende har været enten positive eller neutrale. Der har ikke været negative tilkendegivelser i forhold til afholdelse af løb på søndage fremadrettet, hvor butikkerne er lukkede, mens caféer, bagere mv. er åbne.

I forbindelse med forvaltningens forespørgsel har der været forslag om, at der afvikles en markedsdag på dagen, hvor trafikken lukkes af. Forvaltningen vil gerne indgå i dialog med erhvervslivet herom.

By- og Miljøudvalget godkendt, at PostNord Danmark Rundt kan gennemføres med en ændret rute ad bl.a. Gammel Kongevej.

d. Ibrugtagning af ejerlejlighed 4 i p-kælder under gymnasiet

I forbindelse med projektet med anlæg af lommeparken ved Solbjergvej er forvaltningen som en del af den samlede aftale ved at færdiggøre udarbejdelsen af en betinget købsaftale med Lejerbo. Aftalen er et magelæg for arealet, hvor lommeparken skal anlægges (ejet af Lejerbo Frederiksberg) og et tilsvarende areal som erstatning for ejendommens parkeringspladser i parkeringskælderen under gymnasiet (ejet af Frederiksberg Kommune). Arealet i parkeringskælderen

bliver udstykket som en selvstændig ejerlejlighed og overdraget til Lejerbo. Den færdige aftale er under udarbejdelse, og vil blive forelagt udvalget for endelig godkendelse i begyndelsen af 2020.

Kommunen har klargjort arealet i parkeringskælderen og opsat gitter og skydeport som afgrænsning til den øvrige kælder. Da metroselskabet stadig har deres byggeplads på lejerbos areal, har forvaltningen og Lejerbo Frederiksberg som en del af den samlede aftale aftalt, at p-pladserne allerede nu kan tages i brug af Lejerbo. Arealet forventes overdraget i uge 48.

e. Inddragelsesproces ved Finsens Have – en indsats i Områdeudvikling Finsensvej Vest

Inddragelsesproces ved Finsens Have - en indsats i Områdeudvikling Finsensvej Vest.

Området omkring Finsens Have rummer både kommunale- og almene beboelsesejendomme. Formålet med en indsats ved Finsens Have er at skabe et velfungerende boligområde på Frederiksberg, hvor hverdagsliv, ejendomme og udearealer forbedres.

Konkrete planer for et løft af området bør udvikles i tæt dialog med beboerne og boligorganisationen FFB.

Forvaltningen planlægger en inddragelsesproces i tre faser.

1) Først afholdes separate dialogmøder med de enkelte beboerrepræsentationer og afdelingsbestyrelser. Dialogmøderne forventes igangsat december 2019.

2) Dernæst afholdes et åbent dialogmøde, hvor formålet er, at beboerne er med til at udpege potentialer og udfordringer i området. Forvaltningen planlægger, at borgmesteren deltager på det åbne dialogmøde og sætter rammerne for arrangementet ved en velkomst.

3) På baggrund af input fra dialogmødet udvælges en række projekter, der skal forbedre hverdagsliv, udearealer og ejendomme ved Finsens Have. I forbindelse med projekterne etableres arbejdsgrupper, der er lokalt forankret med beboere og lokale aktører.

Forvaltningen planlægger en besigtigelsestur for Bolig- og Ejendomsudvalget, hvor udvalget præsenteres for Områdeudviklingen Finsensvej Vest og planerne for indsatserne, herunder Finsens Have.

f. Økonomi Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø

Som efterspurgt på By- og Miljøudvalgets møde den 18. november 2019 kommer her en uddybning af forskellene i økonomien vedr. Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø.

Forvaltningerne har præciseret beregningerne for Scenarie 3 (pumpeløsningen) og Scenarie 4 (tunnelløsningen). I skybrudsprojekter skal forvaltningerne/forsyningerne benytte en såkaldt EAA beregning, som bruges til at sammenligne et klimaprojekt med et traditionelt projekt ud fra omkostningseffektiviteten. Beregningen indeholder to faktorer, som ikke indgår i det præsenterede regnestykke, som afsendt af Henrik Nyborg, hvilket er diskontering og inflation.

Beregningemetoden kommer fra Forsyningssekretariatet. De benytter diskonteringsrente på 3,5 og inflation på 2,26.

Beregnes omkostningseffektiviteten ud fra EAA metoden er Scenarie 3 42% billigere end Scenarie 4. Se tabel herunder:

	Anlægsudgift (kun takst) inkl. risikotillæg på 30 % Mio. kr.	Driftsudgift (kun takst) Mio. kr./år	Levetid år	EAA (ækvivalent annuitet) Mio. kr.
Scenarie 4	497	0,5	100	12,4
Scenarie 3	203	2	75	7,2
Forskel (besparelse set i forhold til den dyre lysning)	294 (59 %)			5,2 (42 %)

I Forsyningssekretariatets metode til at beregne et projekts omkostningseffektivitet indgår, udover anlægsudgiften; driftsudgiften, diskontering og forskelle i levetider. Dvs. at for det anlæg med kortets levetid lægges en ekstra anlægs- og driftsudgift til den egentlige anlægspris på projektet, så det beregningsmæssigt får en ligeså lang levetid, som projektet med den længste levetid. Dermed vurderes skybrudsprojekterne økonomisk på baggrund af samme levetid.

I forbindelse med det videre arbejde med de to scenarier, vil økonomien blive uddybet i takt med at scenarierne bliver konkretiseret.

g. Takstreform for den kollektive trafik - pensionisttakster

DSB, Metroselskabet og Movia har som led i takstreformerne besluttet at omlægge pensionistrabatten, så rabatterne ensrettes på tværs af Sjælland, Lolland, Falster og Møn.

Reformen træder i kraft fra juni 2020. Der vil være en bredere orientering af offentligheden fra trafikelskaberne til februar. Samtidig planlægger forvaltningen et orienteringsmøde med Ældrerådet på Frederiksberg med deltagelse fra Movia.

Udfordringer ved den nuværende rabat:

I dag skal pensionister købe et 3 måneders pensionistkort (mimrekort) for at opnå rabat. Den nuværende struktur gør, at det er en mindre andel af pensionisterne der får glæde af rabatten. Godt en tredjedel af pensionisterne i DOTs område benytter jævnligt den kollektive transport. Alligevel har en stor andel ikke et pensionistkort og opnår dermed ikke rabat, fordi kortet kun er attraktivt for en mindre del af målgruppen.

I hovedstadsområdet har 17 pct. et pensionistkort, mens det for Vestsjælland er 3 pct. og for Sydsjælland, Lolland, Falster og Møn er under 1 pct.

Pensionistkortets gyldighed afhænger af takstområderne, der bygger på de gamle amtsgrænser, hvilket er uhensigtsmæssigt. Ydermere er der en særregel om spærretid i hovedstadsområdet, der betyder, at kortet ikke kan anvendes i bus, tog og metro i morgenmyldretiden og DSBs tog i eftermiddagsmyldretiden.

Ny rabatstruktur:

Med den nye struktur gives der 40 pct. rabat på alle enkeltrejser på rejsekort og der gives 25 pct. rabat på pendlerkort. Hermed sikres, at alle pensionister får adgang til en væsentlig pensionistrabat, blot de har et rejsekort. Det betyder, at rabatten også kommer pensionister til gode, der ikke rejser så ofte.

Spærretiden ophæves i hovedstadsområdet og pensionister får adgang til off-peak rabat på 20 pct. i weekenden og uden for myldretiden, ligesom andre, der rejser på rejsekort.

Pensionistrabat gives til førtidspensionister og alle, der er fyldt 65 år. Aldersrabatten følger pensionsalderen og stiger i 2022 til 67 år. Reformen af pensionistrabatterne er samlet set provenuneutral for DSB, Metroselskabet og Movia, men vil give en betydelig omfordeling af rabatten mellem pensionistgrupper.

h. Skybrudsprojekt på Peter Bangs Vej

Mulighed for at vende ensretningen på Peter Bangs Vej

Udvalget har anmodet forvaltningen om at foretage en revurdering af muligheden for at vende den midlertidige ensretning på Peter Bangs Vej, mens der gennemføres skybrudsprojekt. En tilsvarende redegørelse blev forelagt for udvalget den 19. august 2019. Det er forvaltningens vurdering, at der ikke er sket ændringer, som giver anledning til en justeret anbefaling. Forvaltningen anbefaler derfor, at den nuværende ensretning fastholdes.

Analyser gennemført i forbindelse med den nævnte redegørelse viste, at der for biltrafikken overordnet set ikke er trafikale gevinster ved at vende ensretningen. Det vil derimod være en ulempe i forhold til den kollektive trafik. Da ensretningen blev etableret, var bilisterne længe om at vænne sig til de nye trafikale forhold. Det samme vil gøre sig gældende, hvis man vender ensretningen igen. Herudover vil det være en stor kommunikativ opgave at orientere om ændring af ensretningen, hvor der vil være behov for nye trafikafviklingsplaner, skilteplaner samt ny tilrettelæggelse af arbejdet mv.

Til orientering afholder forvaltningen løbende orienteringsmøder på vejen for alle beboerne/erhvervsdrivende på og omkring Peter Bangs Vej. De næste møder er den 26., 27. og 29. november 2019.

i. Boliger på Søndre Fasanvej 26

Projektet med 14 almene boliger på Sdr. Fasanvej 26 har været sat i bero, da Frederiksberg Forenede Boligselskaber ved KAB i 2018 meddelte, at projektet ikke kunne gennemføres inden for den budgetterede økonomi.

KAB har nu drøftet projektet i deres nye byggepartnerskab, og undersøger pt. mulighederne for at gennemføre projektet i det regi.

Forvaltningen er således fortsat i dialog med KAB om et projekt på grunden.

Denne information fremgår af statussagen vedrørende flygtningeboliger, der fremlægges for Bolig- og Ejendomsudvalget og Socialudvalget.

j. Direkte Genbrug på Bispeengen Genbrugsstation

Den 20. maj 2019 besluttede By- og Miljøudvalget, at forsøg hvor almenyttige organisationer aftager genbrugelige effekter fra Bispeengen genbrugsstation, skulle gøres til en permanent ordning.

Siden har Københavns Kommune besluttet, at man ønsker at teste markedsværdien af de genbrugelige effekter, som hidtil er blevet afsat til 0 kr. til almenyttige organisationer. Forvaltningens vurdering er, at jævnlige test af markedsværdien er den lovgivningsmæssigt mest korrekte fremgangsmåde.

Markedsværdien vil derfor blive testet i 1 år (i 2020) ved afsætning af effekterne ved auktion på forskellige kategorier som lamper eller legetøj. Københavns Kommune varetager gennemførelse af testen.

De ting, der viser sig ikke at have en markedsværdi, kan doneres til almennyttige organisationer eller byttecentre på ARCs genbrugsstationer. Hvis der er interesse for det, kan det, der ikke har en markedsværdi også doneres til institutioner eller afdelinger i Københavns- eller Frederiksberg Kommune.

Efter evaluering af forsøget vil mulighederne for, hvordan der arbejdes videre med direkte genbrug på Bispeengen Genbrugsstation, igen blive forelagt for By- og Miljøudvalget.

k. Åbning af Platanvej for bustrafik

I forbindelse med færdiggørelsen af metroforpladsen på Frederiksberg Allé har planen været at kunne åbne Platanvej for busser 1. december 2019. Der er opstået nogle udfordringer med den permanente strømforsyning til Madkulturens Hus, som betyder, at arbejderne med etablering af vejen sker senere end forventet, og dermed at åbningen af Platanvej for busser bliver forsinket. Forvaltningen afventer en konkret tidsplan, men forventer, at Platanvej først kan åbnes for busser medio februar 2020. Forvaltningen informerer om ændringen til Movia, Københavns Kommune og på kommunens hjemmeside.

l. Afgørelse fra Byggeklageenheden om affaldsskuret til Nimbuskollegiet

I forbindelse med opførelsen af Nimbusparkkollegiet på Finsensvej 27-29 (ansøgt i 2015 og ibrugtaget i 2017) blev der af naboejendommen klaget over placeringen af henholdsvis et affaldsskur og et mobilt affaldssug, der var placeret tæt på dennes ejendom.

Affaldsskuret og affaldssuget blev lovliggjort i en separat byggesag, hvor der blev givet dispensation fra bestemmelserne i lokalplan 132 til placeringen af skuret og suget. Denne afgørelse blev efterfølgende påklaget til Planklagenævnet og Byggeklageenheden (på daværende tidspunkt Statsforvaltningen).

Der er nu kommet afgørelse i klagesagen, som By- og Miljøudvalget orienteres om.

Sagen blev den 17. december 2018 afvist af Planklagenævnet, da nævnet ikke fandt, at klagen vedrørte retlige spørgsmål. Den 15. november 2019 afviste Byggeklageenheden klagen, bl.a. fordi de finder, at klagerne ikke er klageberettigede i spørgsmålet, da klager (en ejerforening) ikke har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Herunder at ejerforeningen ikke påføres indbliksgener, skyggegener eller andre gener, der omfattes af byggelovens bestemmelser. Sagen afsluttes, da både Byggeklageenheden og Planklagenævnet har afvist klagen.

Punkt 369: Orientering om udmøntning af budgetforlig 2019 - Lokal samskabelse for bæredygtig udvikling

01.00.00-A50-1-19

Resume

Ved budget 2019 blev der afsat 0,6 mio. kr. årligt i tre år til at udvikle og forankre bæredygtighed i byen i samarbejde med Miljøpunkt Nørrebro. Det blev med behandling af udmøntningen den 14. januar 2019 vedtaget at ansætte en medarbejder for at styrke et bredere samarbejde med andre kommuner, agenda centre, miljøpunkter, naturvejledere osv. Med ansættelsen skulle forvaltningen sikre en lokal forankring af det opsøgende arbejde, opbygning og understøttelse af lokale ideer og skabe sammenhæng og synergi mellem de politisk vedtagne planer og strategier og det lokale miljøarbejde. Konkret er dette løst gennem et borgernært cyklende kontor samt eksempelprojekter, der formidler de kommunale indsatser og giver vejledning om bæredygtighed.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog orientering om udmøntning af budgetforlig 2019 - Lokal samskabelse for bæredygtig udvikling til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at orientering om lokal samskabelse for bæredygtig udvikling (Budgetforlig 2019 Samarbejde med Miljøpunkt Nørrebro) tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Ved budget 2019 blev der afsat 0,6 mio. kr. årligt i tre år til at udvikle og forankre bæredygtighed i byen i samarbejde med Miljøpunkt Nørrebro. Det blev med behandling af udmøntningen den 14. januar 2019 vedtaget at styrke et bredere samarbejde med andre kommuner, agenda centre, miljøpunkter, naturvejledere osv. Med udmøntningsnotatet blev det defineret, at forvaltningen skulle ansætte en medarbejder, som skal sammenhæng og synergi mellem de politisk vedtagne planer og strategier og det lokale miljøarbejde. Forvaltningen løfter denne opgave med en borgerrettet indsats, der i vidt omfang er inspireret af de Københavnske miljøpunkter. Der samarbejdes i første periode primært med parter internt i kommunen, herunder de eksisterende byhaver, boligsociale helhedsplaner, naturvejlederne, bemandede legepladser, læringsinstitutioner mv. Følgende er iværksat:

- Grønt hotspot – et cyklende grønt kontor/udstillingsmøbel, som er synligt i byen;
 - Cykelkontoret er opstillet i Kulturhuset KU.BE og Hovedbiblioteket og er bemandedt 1- 3 dage ugentligt. Tidspunkterne formidles gennem kulturinstitutionernes formidlingskanaler. Øvrige tider fungerer cyklen som en udstillingsstand med informationsmateriale.
 - Der bliver informeret bredt om de kommunale klima- og miljøtiltag herunder bæredygtighedsplanen, Frederiksberg kommunes klimatilpasning, elbilstrategien mv.
 - Der gives vejledning til borgerne om, hvordan man selv kan handle mere miljøbevidst.
 - I efteråret 2019 har der været særligt fokus på byhaver, bivenlig kommune og bivenlige haver, gift fri have, samt klima- og miljøbevidst forbrug, klimamad og mindre madspild.
 - Deltager i borgerrettede aktivitetsdage herunder verdensmålsdagene (bæredygtighedsfestivalen)
- Samarbejde om miljø-, klima- og grønne aktiviteter:
 - En fælles urban køkkenhave og mere liv i byhaven (en indsats for mere bi venlige planter og levesteder) er igangsat i samarbejde med Kulturhuset KU.BE. Dette skal skabe fællesskaber omkring KU.BEs grønne område og vise muligheder for mere bi- og sommerfuglevenlig natur.
 - Samarbejde med byhaverne på Nordens Plads og Fuglebakkevej, herunder dialog og støttemidler fra Puljen til grøn omstilling til bier samt understøttelse af tryghedsmøder på tværs af beboere, kommunale aktører og politi
 - Samarbejde med beboere og den boligsociale indsats i blandt andet Solbjerg Have og Finsens Have
 - Samarbejde med KU Science om biodiversitetsundersøgelser i KU.BE, med forventning om at kunne udvikle eksempler til mulig efterfølgelse i borgernes egne haver
 - Der er i samarbejde med stadsgartneren indledt samarbejde med Miljøpunkt indre by/Christianshavn om projektet ”Na-tur i byen”.
 - Dialog om deltagelse i netværk på tværs af miljøpunkter i København, herunder Miljøpunkt Nørrebro er igangsat

Der har været mere end 400 samtaler med borgere om grønt og haver, miljø, klima og bæredygtighed, og endnu flere har kommenteret positivt på information om Frederiksberg Kommunes grønne dagsordener. Der er blevet udleveret ca 650 flyers om byhaver, giftfri have, vand og vandkvalitet, klimatilpasning, miljømærker mv. Begge tal forventes at stige i takt med at de rette steder, begivenheder og tidspunkter afprøves og kvalificeres.

Borgerrettede aktiviteter, der er planlagt:

- KU.BEs køkkenhave vinteraktiviteter i samarbejde med Naturvejlederne, byrumsambassadens frivillige og haveinteresserede beboere: 26. november, naturens julepynt i samarbejde med Naturvejlederne, 28. januar bålhygge og lystema, 3. marts bålhygge, 31. marts forspireworkshop og foreningsopstart.
- Udstilling i KU.BE om bæredygtig mode, inkl 3 workshops. December 2019 - januar 2020.
- Kampagne for giftfri kommune/giftfri have iværksættes, selvstændig orienteringssag følger. Marts 2020
- Eksempel-bistade opstilles ved KU.BE i samarbejde med Bybi. Eksempel-bistadet kan åbnes så biernes liv kan undersøges på nært hold. April 2020.
- Samarbejde med KU science: baseline for biodiversitetprojekt, udvikling af biodiversitets-eksempler til haver. Forsommer 2020

Fremadrettet bygges der ligeledes videre på det samarbejde der er skabt indenfor Na-Tur i byen og som forventes at opstå i miljøpunkt-netværket, samt fokuspunkter i forbindelse med de kommunale opmærksomhedsfelter herunder klimafond, elbilby, energibesparelse, mobilitet, mv.

Økonomi

Der blev i Budget 2019 afsat 600.000 kr. i år 2019-2021 til indsatsen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget

CS/SR

Punkt 370: Orientering om evaluering af Bondens Marked på Sankt Thomas Plads

05.14.00-G01-11-19

Resume

By- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 20. maj 2019 afholdelse af Bondens Marked på Sankt Thomas Plads fredage i en forsøgsperiode på 5 måneder. I denne sag evalueres forsøgsperioden med henblik på fortsat markedsafholdelse i 2020. Det er vurderingen, at markedet fungerer fint. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. orientering om evaluering af Bondens Marked på Sankt Thomas Plads tages til efterretning,
2. at tilladelsen forlænges med yderligere 1 år, og forvaltningen herefter får bemyndigelse til yderligere forlængelse.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at orientering om evaluering af Bondens Marked på Sankt Thomas Plads tages til efterretning,
2. at tilladelsen forlænges med yderligere 1 år, og forvaltningen herefter får bemyndigelse til yderligere forlængelse.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 20. maj 2019 afholdelse af Bondens Marked på Sankt Thomas Plads fredage fra kl. 14.00-18.00 i en forsøgsperiode på 5 måneder.

Forsøgsperioden udløber ultimo december 2019, og By-, Kultur- og Miljøområdet har i den sammenhæng afholdt et evalueringsmøde med arrangørerne.

Markedet på Sankt Thomas Plads tæller hver fredag op til 10 stande med producenter og importører af specialfødevarer og kunsthåndværk fra ind- og udland.

Arrangørerne oplever, at besøgstallene er tilfredsstillende, idet ca. 400 gæster lægger vejen forbi markedet hver fredag. Markedet synes at have opbygget en fast kundekreds, som typisk handler på markedet på vej hjem fra arbejde. Markedets handlende kommer desuden fra områdets omkringsliggende butiksgader - eksempelvis fra Værnedamsvej og Gl. Kongevej.

Arrangørerne oplyser, at de er i god dialog med områdets erhvervsdrivende, og at de løbende har visitkort liggende til uddeling i områdets butikker. Arrangørerne er pt. ved at udvikle merchandises i form af postkort, plakater og muleposer med illustrationer, der relaterer sig til markedets varesalg, som supplement til den hidtidige markedsføring. Foruden de butiksomdelte visitkort har arrangørerne indtil nu primært markedsført markedet digitalt på de sociale medier.

Det bemærkes, at By-, Kultur- og Miljøområdet ved tilsyn har konstateret, at markedet lever op til kommunens betingelser for fast stadesalg. Det er endvidere væsentligt at bemærke, at forvaltningen ikke har modtaget klager relateret til Bondens Marked fra borgere eller erhvervsdrivende i området.

På baggrund af den vellykkede forsøgsperiode har arrangørerne ønske om også at afholde Bondens Marked på Frederiksberg i 2020.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller derfor, at foreningens ønske imødekommes, og der gives tilladelse til afholdelse af Bondens Marked på Sankt Thomas Plads fredage fra kl. 14.00-18.00 endnu 1 år. Tilladelser vil fremover gives med 1 års tilladelse, såfremt at markedet fortsætter som nu, idet det foreslås, at forvaltningen får bemyndigelse hertil.

Nu da forsøgsperioden nærmer sig sin afslutning, og der gives tilladelse til stadeopsætning i 2020, vil der i lighed med tilsvarende stader blive opkrævet betaling herfor.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at Bondens Marked generelt er en succes, og at byens borgere og handelslivet i området har taget godt imod initiativet. Forvaltningen vurderer desuden, at markedet også i 2020 vil være med til at støtte op om Frederiksbergs attraktive kultur- og handelsliv i området nær Værnedamsvej og det kommende Madkulturens Hus på Platanvej.

Økonomi

Orienteringen har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen. Såfremt merindtægten for udlejning af studepladser realiseres, vil indtægten blive taget med i førstkommende forventet regnskab.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
SV/ME

Punkt 371: Orientering om analyse af cykelparkeringsbehov

05.00.00-G01-27-19

Resume

På baggrund af By- og Miljøudvalgets beslutning om at gennemføre en analyse af cykelparkeringsbehovet beskriver sagen, hvordan en sådan analyse tænkes gennemført. Udvalget skal med denne sag godkende disponering af midler fra puljen til forbedring af cykelparkeringsforhold i 2020 til gennemførelse af analysen.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at orientering om hvordan en analyse af cykelparkeringsbehovet gennemføres tages til efterretning,
2. at der disponeres 145.000 kr. af puljen til forbedring af cykelparkeringsforhold i 2020 til gennemførelse af analysen.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at orienteringen om hvordan en analyse af cykelparkeringsbehovet gennemføres tages til efterretning,
2. at der disponeres 145.000 kr. af puljen til forbedring af cykelparkeringsforhold i 2020 til gennemførelse af analysen.

Sagsfremstilling

På By- og Miljøudvalgets møde den 23. september 2019 blev det under sagen 'Målsætninger på cykelparkeringsområdet' besluttet, at der skal gennemføres en analyse af behovet og muligheden for etablering af yderligere cykelparkeringspladser med særligt fokus på områder omkring trafikknudepunkter, uddannelsesinstitutioner, indkøbscentre og handelsstrøg, samt at der i forlængelse heraf skal fastsættes et måltal for cykelparkeringspladser. Antallet af cykelparkeringspladser i Frederiksberg Kommune kan gøres op på flere forskellige måder, som det også blev beskrevet i sagen den 23. september 2019, men det er ikke nødvendigvis antallet af cykelparkeringspladser alene, der udgør det rigtige tilbud for kommunens cyklende borgere – og som får flere til at vælge cyklen som transportmiddel. Parametre som den rigtige placering af cykelparkeringsstativerne i forhold til målet samt serviceniveauet (overdækning, valg af stativ, belysning, mulighed for aflåsning mm.) udgør i ligeså høj grad parametre, der definerer den gode cykelparkering.

Etablering af cykelparkering med gode og attraktive cykelstativer er et vigtigt redskab for kommunen til at sikre ordnede byrum, hvor der ikke ligger cykler og flyder til gene for de forbipasserende og giver en forringet æstetik generelt. Gennem det rigtige design kan mere fjernt beliggende cykelparkeringsanlæg gøres attraktive ved at tilbyde bl.a. overdækning, gode adgangsforhold samt mulighed for aflåsning af sin cykel.

Med baggrund i ovenstående foreslås det, at der i den analyse, udvalget har bedt om, både analyseres på kvantiteten og kvaliteten af den eksisterende cykelparkering i kommunen med henblik på at formulere måltal for cykelparkeringen, der vedrører begge parametre. Dette vil give et nuanceret måltal for cykelparkeringen i Frederiksberg Kommune og vil løbende kunne overvåges gennem opfølgende analyser og interviews med brugerne.

Analysen af cykelparkeringsforholdene vil bestå af følgende hovedelementer:

1. Kortlægning af antal, type og stand af eksisterende cykelstativer i kommunen
2. Kortlægning af antal cykler ved parkeringsanlæggene opdelt på type og anvendelse (alm. cykel, ladcykel, elcykel, bycykel mm., fastlåst/ikke-fastlåst).
3. Kortlægning af antal herreløse cykler ved parkeringsanlæggene
4. Kortlægning af adgangsforhold til cykelparkeringsanlæggene

Analysen gennemføres med fokus på områder omkring større trafikknudepunkter, uddannelsesinstitutioner, indkøbscentre, handelsstrøg, skoler og større beboelseskvarterer.

Derudover gennemføres en række kvalitative interviews med brugerne med henblik på at kortlægge brugernes adfærd (kort- eller langtidsparkering), præferencer (mulighed for fastlåsning, overdækning mm.) og generelle tilfredshed med cykelparkeringen.

Analysen vil føre til anbefalinger af måltal og virkemidler for forbedring af cykelparkeringen i Frederiksberg Kommune. Virkemidlerne vil omfatte:

- Anbefalinger til udbygning med ny cykelparkering – herunder anbefalinger til serviceniveau for cykelparkeringen.
- Anbefalinger til optimering af eksisterende kapacitet på større cykelparkeringsanlæg (komprimering med nye stativtyper, stativløs parkering, 2-etagers parkering mm.)
- Anbefalinger til forbedring af serviceniveau på eksisterende cykelparkeringsanlæg (udskiftning af defekte stativer, etablering af overdækning, fastlåsningsmuligheder og cykelbokse mm.)

- anbefalinger til adfærdsregulerende tiltag (kampagner, nudgingtiltag, cykeloprydningsindsatser mm.)

Analysen samt forslag til mål på cykelparkeringsområdet vil blive forelagt udvalget i starten af 2020.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at analysen som vil fokusere på både kvantitative og kvalitative mål vil give vigtig viden om cykelparkeringsforholdene i kommunen, som kan være med til at målrette indsatsen på cykelparkeringsområdet med både fysiske og andre virkemidler som f.eks. forbedring af serviceniveau og adfærdsregulerende tiltag.

Økonomi

Der er i alt afsat 1,0 mio. kr. til puljen til forbedring af cykelparkeringsforhold i 2020. Såfremt indstillingen tiltrædes, disponeres 145 t. kr. af puljen til gennemførelse af analyse som beskrevet ovenfor.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget

ML/LA

Bilag

BMU 23.9.2019 Målsætninger på cykelparkeringsområdet.docx

Punkt 372: Orientering om forespørgsel om udstykning af ejendommen Ved Grænsen 48

01.04.00-P19-10-19

Resume

Frederiksberg Kommune har modtaget en forespørgsel fra ejeren af ejendommen Ved Grænsen 48 om muligheden for at udstykke ejendommen i 2 parceller, uden at der på forhånd foreligger et byggeprojekt. Begge fremtidige parceller bliver under 700 m² og skal derfor godkendes af forvaltningen. Da Frederiksberg Kommune ikke har haft praksis for at tillade udstykninger under 700 m² uden at der samtidig foreligger et konkret byggeprojekt forelægges sagen til udvalgets orientering.

Beslutning

Sagen udgik.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at orientering om forespørgsel om udstykning af ejendommen Ved Grænsen 48 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en forespørgsel fra ejeren af ejendommen Ved Grænsen 48 om hvorvidt der er mulighed for at udstykke ejendommen i 2 parceller.

Ejendommen har et nuværende areal på 1034 m² og ønskes udstykket i to parceller på ca. 680 m² og ca. 350 m², med henblik på at der senere skal opføres et nyt enfamiliehus på den udstykkede parcel. Der er på nuværende tidspunkt ikke noget projekt for det fremtidige byggeri, da ansøger i første omgang vil være sikker på at udstykningen kan gennemføres. Frederiksberg Kommune har ikke tidligere haft praksis for at tillade udstykninger under 700m² uden, at der foreligger et konkret byggeprojekt i forbindelse med udstykningen.

Kommunen kan ikke nægte udstykninger af parceller over 700 m², det udelukker dog ikke, at der kan foretages udstykninger af parceller under 700 m². Ved udstykning af små parceller ser man på om det er sædvanligt for området. Området ved Buen og Ved Grænsen består af i alt 102 parceller hvor af de 35 er mindre end 400 m², og 9 parceller mindre end 350 m². Den ønskede udstykning til 2 parceller på henholdsvis 680 m² og 350 m², må derfor siges at være sædvanlig for området.

Området hvor ejendommen er beliggende er omfattet af bevarende lokalplan 92 + fortolkningsbilag.

Nuværende ejendom, matrikel 5cc, er bebygget med et enfamiliehus på 183 m² + 40 m² kælder og har en bebyggelsesprocent på 21, hvilket er i overensstemmelse med lokalplanen, som angiver en maksimal bebyggelsesprocent på 40 for den enkelte ejendom.

Efter udstykningen af ejendommen i 2 parceller vil bebyggelsesprocenten stige til ca. 33 procent på den tilbageværende del af matrikel 5cc. Bebyggelsesprocenten holder sig efter udstykningen under den maksimalt tilladte på 40 procent.

Af lokalplanen fremgår det, at området skal opretholdes i overensstemmelse med i områdets hidtidige karakter med hensyn til bebyggelse og ubebyggede arealers anlæg og beplantning.

Eventuelt ny bebyggelse skal opføres som fritliggende enkelt eller dobbelt villabebyggelse i en bygningsudformning svarende til den på stedet oprindelige bebyggelse.

Hvis ønsket om udstykning godkendes skal By-, Kultur- og Miljøområdet godkende udformningen fremtidige byggeri. Det endelige byggeprojekt skal i den ydre udformning overholde bestemmelserne i lokalplanen og fortolkningsbilaget. Projektet skal sendes i naboorientering og partshøring.

Ejer har gjort rede for, at der ved udstykningen er der taget højde for, at der er bilparkeringplads på begge parceller og tilstrækkeligt opholdsareal på den tilbageværende parcel, matrikel 5cc. Endvidere har ejer over for forvaltningen oplyst, at man ønsker at indgå i tæt dialog med forvaltningen og grundejerforeningen om udformning af projektet.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By- Kultur og Miljøområdet vurderer, at parcellernes fremtidige arealer ligger inde for hvad der er sædvanligt i området og at der kan opføres et nyt énfamiliehus på den udstykkede parcel. Det vurderes samtidig, at områdets hidtidige karakter ikke ændres ved at der udstykkes en ejendom.

By-, Kultur og Miljøområdet agter derfor meddele ejer af ejendommen, at der kan arbejdes videre i processen med udstykning af ejendommen, på betingelse af at det fremtidige byggeprojekt udformes og tilpasses områdets karakter, i tæt dialog med kommunen. Det endelige projekt vil blive forelagt udvalget efter naboorientering og eventuel partshøring.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
PBM/CE

Bilag

Bilag til orienteringssag

Punkt 373: Orientering om status på forplads ved Frederiksberg Centret

05.05.00-G01-5-18

Resume

Sagen giver udvalget en orientering om det forestående arbejde på forpladsen ved Frederiksberg Centret, som skal gennemgå en ombygning for at leve op til "Visioner for Frederiksberg Bymidte".

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog status for forpladsen ved Frederiksberg Centret til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at status for forpladsen ved Frederiksberg Centret tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har tidligere godkendt "Visioner for Frederiksberg Bymidte" i sag om Frederiksberg Bymidte (17. marts 2014). Den overordnede vision er, at Frederiksberg Bymidte skal være ramme for et attraktivt byliv med en høj grad af komfort og funktionalitet i smukke, arkitektoniske og fysisk robuste rammer. Forpladsen ved Frederiksberg Centret er en central del af Frederiksberg Bymidte. I sagen om Frederiksberg Bymidte, blev det derfor besluttet, at pladsen efter færdiggørelsen af Cityringens forplads, skal gennemgå en større ombygning, så den kommer til at understøtte den særlige frederikbergske karakter med helstøbte og smukke byrum.

Planen er, at pladsens belægning ændres i gang- og opholdsområder fra betonfliser og granit til klinkebelægning. Belysningen opgraderes og cykelparkeringen tilpasses, således at der bliver bedre plads ved adgange til såvel Metro, som Frederiksberg Centret, samtidig med at placeringen af cykelstativer tager hensyn til, at centret på sigt ønsker at åbne deres facade mere mod forpladsen, hvilket vil bidrage med mere liv på/langs pladsen. Udover at forbedre pladsens indretning foretages der også en betydelig opgradering af pladsens tilgængelighed, sådan at ture på langs, på tværs og til/fra Metro, Frederiksberg Centret og den gamle stationsbygning bliver lettere for alle. Indretningen af pladsen er drøftet med Frederiksberg Centret på flere møder, og har været forelagt Metroselskabet, samt Ældrerådets trafikudvalg, ligesom ønsker fra Handicaprådet er indarbejdet, idet der etableres plan adgang til elevatorer og trapper til M1/M2, samt Frederiksberg Centrets indgange, og et sammenhængende plant forløb fra Falkoner Allé til Solbjerg Plads med ledelinjer og opmærksomhedsfelter. Hvilket der ikke er i dag.

Arbejderne på pladsen påbegyndes ultimo november 2019 og forventes afsluttet primo april 2020. Arbejdet foregår i etaper, så der til stadighed er adgang til alle metronedgange og elevatorer, såvel som indgange til Frederiksberg Centret. Arbejdet er koordineret med Frederiksberg Centret.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at projektet vil give pladsen en tiltrængt løft æstetisk, forbedre tilgængeligheden og styrke sammenhængen med de øvrige byrum.

Økonomi

Der er tidligere givet bevilling til projektet på samlet 3,0 mio. kr.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

ML/BR

Bilag

Bilag A - FRB_Situationsplan

Punkt 374: Tour de Kids

05.14.00-G01-151-19

Resume

JCP Nordic har sendt en ansøgning om afvikling af Tour De Kids i Lindevangsparken i sommeren 2020. Arrangementet er et børnecykelløb, som sætter fokus på blandt andet trafiksikkerhed. For at deltage er der et værtsgebyr på 70.000 kr. Udvalget skal med denne sag tage stilling til, hvorvidt der kan gives tilladelse til det ansøgte.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog at give tilladelse til afvikling af Tour De Kids i Lindevangsparken.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at udvalget giver tilladelse til afvikling af Tour De Kids i Lindevangsparken

Sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning fra JCP Nordic, som ønsker at afholder en etape af cykelløbet "Tour de Kids 2020" på Frederiksberg.

Tour de Kids er Danmarks største cykelløb for børn i alderen 3-10 år. Arrangementet strækker sig over 10 værtsbyer fordelt over hele Danmark. Det er arrangørens formål at sætte fokus på trafiksikkerhed, motion samt at fremme cykelkulturen for børn i Danmark.

Tour de Kids samarbejder med DGI og Børneulykkesfonden om arrangementet, og indtægter for salg af startnumre (75 kr. pr. stk.) går ubeskåret til Børneulykkesfonden og fondens arbejde med at forebygge børneulykker i trafikken.

Arrangøren ønsker at afholde arrangementet i Lindevangsparken den 29. august 2020. Løbet vil blive afviklet i tidsrummet 12.00-15.00, men pladsen åbner allerede klokken 10.00, hvor der vil være mulighed for at deltage i forskellige aktiviteter med fokus på trafiksikkerhed.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der kan gives tilladelse til det ansøgte, idet arrangementet vil støtte godt op om Frederiksbergstrategiens mål om at skabe kultur- og oplevelsestilbud i byens rum, da løbet vil invitere byens borgere til mere leg og aktivt samvær. Det er endvidere forvaltningens vurdering, at arrangementet vil understøtte kommunens løbende arbejde med at fremme børnenes sikkerhed og tryghed i trafikken.

Økonomi

Deltagergebyret for kommunen på 70.000 kr. afholdes af borgmesterens event- og udviklingspulje i indeværende år.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
JBS/MKM

Punkt 375: Status på elløbehjul på Frederiksberg

05.13.00-A26-1-19

Resume

I januar trådte en ny lovgivning i kraft på forsøgsbasis, som muliggør at f.eks. elløbehjul har samme vilkår som cykler i forhold til færdselsloven. Udvalget får i denne sag en status på løbehjul på i Frederiksberg Kommune samt processen omkring elløbehjul generelt. Sagen er en del af en udsat sag fra den 29. april, som er vedlagt som bilag.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at godkende, at der tages beslutning om ny ordning efter evaluering af forsøgsordningen og ændring af vejloven først i 2020,
2. at den nuværende praksis tages til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at By- og Miljøudvalget godkender, at der tages beslutning om ny ordning efter evaluering af forsøgsordningen og ændring af vejloven først i 2020,
2. at den nuværende praksis tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 29. april 2019 sagen, idet udvalget anmodede om, at forvaltningen går i dialog med udbyderne med henblik på at undersøge deres holdning til en kommende ordning, og om en vurdering af, hvilke byrum på Frederiksberg, der kan sidestilles med byrum i kategori 1 i Københavns Kommunes sagsfremstilling.

Opsamling af møde med udbyderne af el-løbehjul

Forvaltningen afholdt den 26. august møde med udbydere af el-løbehjul på Frederiksberg. I mødet deltog repræsentanter fra Voi, Lime, Tier, Circ og Wind. Følgende er opsamlende punkter fra drøftelsen på mødet:

- Udbyderne ønsker klare retningslinjer og deltager gerne i dialog med kommunen om udformningen. Man ser Frederiksberg og København som sammenhængende områder og ønsker enslydende retningslinjer, da der er meget transport over kommunegrænsen.
- Udbyderne foreslår, at der udpeges hubs i byen, hvor el-løbehjulene kan stilles ud. Generelt er de ikke tilhængere af begrænsning på antal, da de mener det skal være efterspørgselsstyret. Men hvis der skal være begrænsning på, ønsker de et antal el-løbehjul i byrummet svarende til mellem 1.000 - 2.000 stk fordelt på ca. 300 hubs på Frederiksberg for at imødekomme "free floating princippet"- det vil svare til en hub på 3-6 løbehjul for gennemsnitligt ca. hver 200 m på Frederiksberg (i København er der aftalt en grænse på 3.200 stk. i alt). Udbyderne mener el-løbehjulene er et produkt i vækst, og hvis der sættes begrænsninger på, skal der være mulighed for løbende at øge antallet efter behov.
- Udbyderne er ikke afvisende overfor at betale for parkeringssteder, men det skal give mening i forhold til forretningen og ikke skabe for meget bureaukrati.
- Udbyderne foreslår at udpege følsomme områder f.eks. zoner med lavere hastighed.
- Udbyderne foreslår, at der arbejdes med adfærdskampanjer for at få brugerne til at stille løbehjulene tilbage samt drunk and driving kampanjer.
- Udbyderne arbejder med geofencing (Geofencing er brugen af ??GPS netværk og / eller Wi-Fi / Bluetooth for at oprette virtuelle grænser omkring en placering), men erfaringerne indtil videre viser, at det kan være ret upræcist.
- Udbyderne samler typisk el-løbehjulene ind hver dag og/eller hvis de går i stykker – og vedligeholder dem – de er ikke tilhængere af, at kommunerne står for indsamlingen.
- Udbyderne vil gerne dele data med kommunerne med udgangspunkt i behov.
- Udbyderne er villige til at gå i dialog om CO2 aftryk og teknologisk udvikling af el-løbehjulene, og arbejder med dette.

Forvaltningen vurderer, at der var en god forventningsafstemning mellem parterne og en god drøftelse om hvilke tiltag der kan iværksættes, men at specielt omkring antal af el-løbehjul er parterne langt fra hinanden i forhold til, hvad der kan lade sig gøre på et begrænset areal som Frederiksberg Kommune på ca. 9 km². Herudover vurderer forvaltningen forsat, at det er mest formålstjenligt, at der udarbejdes lignende retningslinjer som i Københavns Kommune på grund af det sammenhængende byområde.

Opsamling af notat om de første erfaringer med el-løbehjul

Forvaltningen har i forbindelse med arbejdet med den kommende mobilitetspolitik, fået udarbejdet et notat fra COWI om de første erfaringer med elløbehjul på Frederiksberg (vedlagt). Her samles der op på den viden der er om el-løbehjul og dets betydning for bl.a. mobilitet, trafikikkerhed og miljø. Det baseres på desk research og på en mindre interviewundersøgelse blandt knap 200 trafikanter på Frederiksberg, som er gennemført ultimo august 2019. Notatet konkluderer sammenfattende:

- El-løbehjulene er stadig under forsøg og har endnu ikke fundet deres plads i det samlede mobilitetssystem.
- Der er et stort element af, at de anvendes for sjov, selvom de benyttes til en række forskellige formål som f.eks. besøg, arrangementer, erhverv, uddannelse, arbejde.
- De bidrager ikke umiddelbart positivt i den grønne mobilitet, da de primært erstatter gang, cykling og bus og kun i begrænset omfang korte bilture.
- De er dyre i brug og udgør ikke et pris-effektivt alternativ til gang, cykel og bus.
- De bidrager formentlig negativt på trafikikkerhedssiden og skaber utryghed, da de ofte henstilles på en måde, så de er til gene for fodgængere, som får en forringet tilgængelighed og kan skabe farlige situationer i trafikken. Der er endnu ikke et billede af, hvilken risiko for involvering i trafikuheld el-løbehjul indebærer for brugerne og for andre trafikanter. Der er imidlertid indikationer af, at el-løbehjul er involveret i mange uheld. Akutberedskabet i Region Hovedstaden har frem til begyndelsen af august 2019 registreret 100 uheld med løbehjulsbrugere og 20 løbehjulsrelaterede uheld, hvor andre trafikanter er kommet til skade. Dertil kommer uheld, som ikke registreres. På Frederiksberg er der endnu ikke registreret uheld.
- De har begrænset bæredygtighed, da levetiden med de nuværende el-løbehjul er kort på 2-3 måneder, samt deraf affødte behov for hastig produktion af nye løbehjul. Herudover kommer kørsel i biler til indhentning og udsætning samt genopladning.

Forvaltningen vurderer, at notatet bibringer ny viden om el-løbehjulene og giver et billede af, hvordan situationen er lige nu. Notatet viser, at el-løbehjulene endnu ikke har fundet deres plads i det samlede mobilitetsbillede - hverken i form af brugernes adfærd eller den teknologiske udvikling, og at de ikke umiddelbart kan siges at bidrage positivt til den grønne omstilling.

Opsamling af møde med Transportministeriet

Transportministeriet inviterede den 21. oktober udvalgte kommuner til dialog om kommunernes erfaringer med el-løbehjul. På mødet deltog kommunerne København, Frederiksberg, Aarhus, Odense, Aalborg, Vejle samt Transportministeriet. I Københavns Kommune har man indført en ordning, hvor der er besluttet et antal på max. 3.200 stk. elløbehjul - heraf 200 i Middelalderbyen på strøggader og ved stationer og 3.000 i resten af byen. Københavns Kommune oplyste på mødet, at man p.t. har fået ansøgninger, der langt overstiger det max antal, der er sat. Århus, Ålborg og Vejle har indgået aftale med én operatør. Odense Kommune har udpeget 200 steder i byen til el-løbehjul og har krav om at der betales for parkeringsareal.

På mødet varslede Transportministeriet en evaluering af forsøgsordningen samt ny lovgivning på området allerede i januar / februar 2020. Transportministeriet forventer, at kommunerne i vejloven får nogle flere muligheder for at håndtere el-løbehjulene samt at stille krav til udbydere.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Forvaltningen vurderer, at da den igangsatte forsøgsordning skal evalueres snart, samt at der er en justering af vejloven på vej i forhold til el-løbehjulene allerede i starten af året, bør Frederiksberg Kommune afvente dette, inden der besluttes en ordning. Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes forslag til en ordning umiddelbart i forlængelse af ny lovgivning på området. I den politiske drøftelse om en ordning i udvalget, bør forholdet mellem cykler og el-løbehjul indgå, da der på cykelparkeringsområdet er ved at blive fastlagt nye mål. Herudover er der i Frederiksbergstrategien fokus på sunde og grønne transportformer, og det vurderes at cyklen er en aktiv transportform, hvor elløbehjulene er en passiv transportform. Desuden bør pladsen på cykelstierne samt trafikikkerhed og tryghed indgå som en del af drøftelsen, da det vurderes at uheldsbilledet i forhold til el-løbehjul kan vise en negativ udvikling fremadrettet. Endelig vurderer forvaltningen, at der skal fokus på tiltag der kan anvendes i tiden imellem opsættelse af og indsamling af elløbehjulene, da udpegning af pladser og begrænsning af antal elløbehjul ikke vil løse problemet i byrummet, mens elløbehjulene er i brug. Forvaltningen foreslår, at der som nu følges op med udbydere, når elløbehjulene står uhensigtsmæssigt, og at dialogen forsættes. Herudover at drøftelsen om en egentlig ordning udsættes til der er ny lovgivning på plads i starten af det nye år, samt at forvaltningen sideløbende indgår dialog med Københavns Kommune om en fremtidig ordning. De fremsatte forslag fra henholdsvis kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om at nedlægge op til 10 parkeringspladser på Frederiksberg for at skabe plads til udlejningsløbehjul og cykler samt rådmand Balder Mørk Andersen om løbehjulsvirksomhed inddrages i arbejdet med en ny ordning i den kommende tid.

Økonomi

Der er ikke økonomi i sagen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget

JBS/ML

Bilag

A127845_elløbehjul på Frederiksberg_1.10.2019.pdf

Dagsorden.doc

Punkt 376: Miljømæssige forhold i bred forstand i forbindelse med etablering og drift af kunstgræsbaner

04.00.00-A00-1-18

Resume

I forbindelse med behandling af punkt 301. Miljømæssige forhold i bred forstand i forbindelse med etablering af kunstgræsbaner på Frederiksberg har By- og Miljøudvalget den 16. september 2019 bedt om en opfølgende sag til belysning af en række specifikke forhold af myndigheds- og driftsmæssig karakter. Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet et notat, der redegør for banernes miljøtilladelser. Endvidere redegøres for forsøg med anvendelse af alternativt tømiddel på baner med nedslivningsrisiko. Erfaringer omkring spredning af granulat beskrives og redegørelsen afsluttes med Det Europæiske Kemikalieagenturs konklusion om, at der ikke forventes at være sundhedsmæssig risiko ved anvendelsen af kunstgræsbaner.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling

By, Kultur og Miljøområdet indstiller, at notatet "Redegørelse vedrørende miljøtilladelser og drift af kunstgræsbaner" tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På By- og Miljøudvalgets møde den 16. september 2019 blev forvaltningen i forbindelse med behandlingen af "Miljømæssige forhold i bred forstand i forbindelse med etablering og drift af kunstgræsbaner" bedt om at belyse en række forhold af myndigheds- og driftsmæssig karakter vedrørende kunstgræsbanerne på Frederiksberg.

Til belysning af sagen har forvaltningen udarbejdet vedlagte notat; "Redegørelse vedrørende miljøtilladelser og drift af kunstgræsbaner".

Notatet redegør for kunstgræsbanernes tilslutningstilladelser til kloak efter Miljøbeskyttelsesloven § 28, herunder begrundelse for ændringer af vilkår, analyseresultater af drænvandsprøver i perioden 2017-2019, forsøg med anvendelse af alternativt tømiddel på baner med nedslivningsrisiko, mulige spredningsveje for granulat samt Det Europæiske Kemikalieagenturs vurdering af sundhedsmæssige aspekter ved kunstgræsbaner, som konkluderer, at der generelt ikke forventes at være sundhedsmæssige problemer ved brug af kunstgræsbaner. Notatet er bilagt en oversigt over tilladelser og vilkår for kunstgræsbanerne samt en oversigt over analyseresultater for parametre med grænseværdier af drænvandsprøver udtaget på hhv. Jens Jessens Vej og Nandrupvej Idrætsanlæg i perioden 2017 - 2019.

Tidligere sagsfremstilling

Den tidligere sagsfremstilling er vedlagt som bilag.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

CS/JJ

Bilag

Dagsordenspunkt Miljømæssige forhold.BMU2018-21

Oversigt tilladelser og vilkår, kunstgræsbaner, Bilag 1

Revideret Notat jf BMU 16. september 2019, rev.13.11.19

Punkt 377: Etablering af hæk (levende hegn) i bebyggelsen Alleparken

01.02.00-G01-94-19

Resume

Sagen omhandler muligheden for etablering af hæk (levende hegn) mellem to af blokkene i Alléparken. Sagen forelægges til udvalgets stillingtagen, da der er bestemmelser i tinglyste servitutter, vilkår i de oprindelige byggetilladelser samt lokalplansbestemmelser, der giver mulighed for at nægte opstilling af hækken (det levende hegn).

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog ikke at give tilladelse til opsætning af hæk (levende hegn) i form af en (liguster-) hæk med en højde på 150 cm i en del af skellet mellem to af blokkene i bebyggelsen Alléparken.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at der ikke gives tilladelse til opsætning af hæk (levende hegn) i form af en (liguster-) hæk med en højde på 150 cm i en del af skellet mellem to af blokkene i bebyggelsen Alléparken, men at der istedet tillades etablering af en bundbeplantning i en højde op til 50-70 cm ved skellinjen, således at haverummet stadig fremstår sammenhængende.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 23. september 2019 sagen, idet udvalget anmodede om en besigtigelse. Besigtigelsen blev afholdt den 4. november 2019.

Tidligere sagsfremstilling:

Frederiksberg Kommune modtog den 9. juni 2019 en ansøgning om at etablere en hæk (levende hegn) med en højde på 1,5 m. i en del af skellet mellem to af blokkene i bebyggelsen Alléparken (Blok V og Blok B) beliggende mellem Frederiksberg Allé, Dr. Priemes Allé, Maglekildevej og Amicisvej.

Bebyggelsen blev opført i de tidlige 1950'ere på det område, hvor Den Franske Skole (Jeanne D'Arc-skolen) tidligere lå. Skolen var blevet bombet i 1945, hvilket havde medført voldsomme brande særligt på Maglekildevej. Efter denne voldsomme katastrofe blev der på skolens grund og på Maglekildevej opført seks bygninger, hvoraf de fire ligger ud mod Frederiksberg Allé. Denne sag omhandler en hæk mellem de to vestligst beliggende blokke tættest på Frederiksberg Have. Bebyggelsen Alléparken fremstår som en samlet bebyggelse, men de enkelte blokke er i dag ejet af to forskellige andelsboligforeninger og et ejendomsaktieselskab.

Der har været udført en skelforretning, der resulterede i først en byretsdom og siden en landsretsdom, hvor det blev fastslået, at skellet mellem Alléparkens Blok V og Blok B går som vist med grøn streg på "Kortbilag med placering af hæk". I forlængelse af sagen omkring fastsættelse af skellet ønsker ejerne af Blok B at etablere en hæk (levende hegn) langs denne del af skellet.

I forbindelse med naboorientering er der kommet indsigelser mod etablering af hækken fra naboblokken Blok V.

Regelgrundlag

Det fremgår af servitutter tinglyst på ejendommene at:

- Der må ikke uden kommunens særlige tilladelse opsættes hegn på arealet.
- Der skal være adgang for gående og kørende færdsel på de ubebyggede arealer i det omfang, kommunen bestemmer det.
- Samt at de ubebyggede arealers anlæg er underlagt kommunens approbation.

Det fremgår også af de oprindelige byggetilladelser (Approbationer), at det skulle sikres:

- at der ikke uden kommunens særlige tilladelse opsættes hegn på nogen af grundene.
- at der pålægges hver enkelt af grundene forpligtelse til at tåle adgang fra andre parceller eller det offentlige i det omfang, det bestemmes af kommunen.
- at ejendommens ubebyggede areal stedse anvendes på en efter kommunalbestyrelsens skøn for både ejendommens beboere og de omboende tiltalende og hensigtsmæssig måde.

Endelig er ejendommene omfattet af lokalplan 103 fra 1999, hvor der i afsnit 6 er fastsat følgende:

- 6.1 Ubebyggede arealer skal ved beplantning, befæstelse eller lignende gives et ordentligt udseende.
- 6.3 Kommunalbestyrelsen kan forbyde opstilling af hegn mellem ejendomme.

- Bortset fra de bestemmelser, der fremgår ovenfor, ville det levende hegn kunne opføres uden byggetilladelse jf. BR18, kap. 1, § 4 (Begrænsninger i bygningsreglementets anvendelsesområde), der omfatter Hegnsmure ved skel mod nabo, vej og sti på højst 1,8 m.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Den oprindelige tanke med bebyggelsen har været, at den skulle fremstå som et frit sammenhængende område. Langs matrikelskellene mellem de enkelte blokke har der fra opførelsen været områder med niveauspring, der medfører en form for afgrænsning i bebyggelsens udearealer. I disse områder er der varieret bevoksning, der yderligere medfører en afgrænsning. I andre områder er der anlagt arealer med græsbeplantning, der strækker sig over matrikelskellene (se f. eks. Bilag "Foto af græsbeplantning"). Det er på et af disse arealer med græsbeplantning, hvor der søges om at etablere hæk (levende hegn), der dermed vil opdele arealet.

By-, Kultur- og Miljørådet anbefaler ikke, at der etableres hække, der opdeler udearealerne mellem blokkene, da det vurderes at forringe kvaliteten af haveanlægget. Det vurderes også, at en tilladelse vil kunne danne præcedens og medføre yderligere opdeling af udearealerne.

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer dog, at der ville kunne etableres en form for bundbeplantning langs skellinjen med en højde på op til 50-70 cm., uden af haverummet dermed opdeles visuelt. På den måde kan det tydeliggøres, hvor matrikelskellet går, og dermed hvad der hører til hvilken forening, mens haverummet fortsat fremstår visuelt sammenhængende.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
PBM/JJB

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 23. september 2019, pkt. 314:
By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet der ønskedes en besigtigelse.

Indstilling 23. september 2019, pkt. 314:

By-, Kultur- og Miljørådet indstiller, at der ikke gives tilladelse til opsætning af hæk (levende hegn) i form af en (liguster-) hæk med en højde på 150 cm i en del af skellet mellem to af blokkene i bebyggelsen Alléparken, men at der istedet tillades etablering af en bundbeplantning i en højde op til 50-70 cm ved skellinjen, således at haverummet stadig fremstår sammenhængende.

Bilag

J.nr. 01.02.00-G01-94-19

Kortbilag med placering af hæk (markeret med grøn streg)

Foto af græsbeplantning

Punkt 378: Frederiksberg Allé 32, 2 nye tagboliger, nye kviste, tagaltaner og tagterrasser

02.34.02-P19-598-19

Resume

Sagen omhandler muligheden for at indrette 2 nye boliger i ejendommens tagrum. Tagrummet indeholder i dag en enhed til erhverv etableret i 1945 samt depotrum og tørreloft på hanebåndet. Sagen forelægges til udvalgets stillingtagen, da det ansøgte overordnede projekt kræver dispensation fra bevarende lokalplanbestemmelser, og idet boligerne ikke følger Kommuneplan 2017's rammebestemmelser for etablering af opholdsareal og bilparkeringsplads.

Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Fasaël Rehman) vedtog, 1. at det indsendte overordnede projekt til 2 nye tagboliger i tagetagen og 2 elevatorer i eksisterende bagtrappetårne godkendes, som grundlag for den videre bearbejdning af projektet i dialog med forvaltningen, med henblik på dispensation fra den bevarende lokalplan 79 og senere udstedelse af byggetilladelse, 2. at der kan dispenseres til, at der på gadeside mod Frederiksberg Allé over det tårnlignende midterparti, etableres ny udgang fra spidsloftet til påtænkt ny fælles tagterrace, i form af skydedør i plan med den skrå tagflade, 3. at krav om etablering af 2 bilparkeringspladser fraviges mod indbetaling til Frederiksberg Kommunes Parkeringsfond i henhold til gældende takstblad og etablering af op-holdsarealer på 50% af tagboligens etageareal fraviges på betingelse af, at der udføres yderligere grønne tiltag i gårdrummet, efter videre bearbejdning i dialog med forvaltningen.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Gunvor Wibroe og Lone Loklindt) stemte imod.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Balder Mørk Andersen) undlod at stemme.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. det indsendte overordnede projekt til 2 nye tagboliger i tagetagen og 2 elevatorer i eksisterende bagtrappetårne godkendes, som grundlag for den videre bearbejdning af projektet i dialog med forvaltningen, med henblik på dispensation fra den bevarende lokalplan 79 og senere udstedelse af byggetilladelse, 2. hvorvidt der kan dispenseres til, at der på gadeside mod Frederiksberg Allé over det tårnlignende midterparti, etableres ny udgang fra spidsloftet til påtænkt tagterrace, i form af ny kvist med dørparti eller skydedør i plan med den skrå tagflade, 3. at krav om etablering af 2 bilparkeringspladser fraviges mod indbetaling til Frederiksberg Kommunes Parkeringsfond i henhold til gældende takstblad og etablering af opholdsarealer på 50% af tagboligens etageareal fraviges på betingelse af, at der udføres yderligere grønne tiltag i gårdrummet, efter videre bearbejdning i dialog med forvaltningen.

Sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 23. september 2019 sagen, idet udvalget anmodede om en besigtigelse. Besigtigelsen blev afholdt den 4. november 2019.

Det oplyses, at der på ejendommen er 2 andre byggesager. Der er ansøgt om udskiftning af vinduer fra 1. sal til og med 4. sal på gade- og gårdfacade, hvor eksisterende vinduer skiftes til vinduer med koblede rammer og samme opdeling som eksisterende. Denne sag forelægges ikke udvalget, da den vurderes at være i overensstemmelse med lokalplanens bevarende bestemmelser og derfor behandles administrativt. Der er også ansøgt om indretning af restaurant i stueetagen, hvor der idag er butik. Denne anvendelsesændring er dog ikke i overensstemmelse med anvendelsesbestemmelserne i lokalplan 7, som ejendommen er omfattet af. Da der ikke kan dispenseres fra lokalplanens anvendelsesbestemmelser, meddeles administrativt afslag til denne ansøgning, men der er naturligvis fortsat mulighed for at anvende lokalerne til butik.

Der er modtaget en skitse fra arkitekten vedlagt som bilag 'Udgang til Tagterrace', som viser to forskellige løsningsforslag til udgang til tagterrace mod gade jf. indstillingens punkt 2. Stadsarkitekten har set denne skitse og anbefaler, at der dispenseres til løsning med skydedør i plan med den skrå tagflade.

By-, Kultur- og Miljøudvalget har modtaget 4 nye indsigelser mod projekterne på ejendommen, hvorfor der er vedlagt nyt skema med indsigelser i forhold til tagboligerne.

Tidligere sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning om etablering af to nye boliger i ejendommens eksisterende tagrum. På hanebåndsloftet ønskes hemse og tagterrasser til de nye boliger. Der ønskes 2 stk nye elevatorer i de eksisterende

bagtrappetårne, hvorved der skabes niveaufri adgang til alle lejligheder. Der etableres depotrum i kælderen som erstatning for de depotrum, der nedlægges.

Ejendommen er opført i 1907 og indrettet med erhverv i stueetagen og 8 beboelseslejligheder. I alt 5 fulde etager og en stor tagetage med 2 lag hanebånd, som i dag er delvist indrettet til kontor erhverv (ca. 122 m²) og depotrum til ejendommens boliger. Det eksisterende erhverv i tagetagen blev tilladt i 1945. Tagetagen udgør i alt ca. 409 m². De 2 nye lejligheder på henholdsvis 176 m² og 187 m² får adgang fra eksisterende hovedtrappe samt fra nye elevatorer, der placeres i bagtrappetårnene. I forbindelse med den ansøgte ombygning af tagetagen til boliger, reetableres den eksisterende tagbelægning i eternitskifer til naturskifer som oprindeligt, både mod gade- og gårdside. Endvidere vil inddækninger, flunker, tagrender mv. blive udført i kobber.

Mod gadeside ønskes ilagt atelier ovenlyspartier (som Louvre) nedfældet i skifertaget, dels i den nedre del af taget til boliger og dels som mindre taglys i den øvre del af taget til hemse. Der er i dag udgang fra spidsloftet til det flade tag over gadefacadens tårnlignende midterparti. Denne tagflade er foreslået etableret som fælles tagterrasse for beboerne, som et tilskud til udeopholdsarealerne. Det eksisterende originale værn bevares og suppleres med ny håndliste. Udgang til tagterrassen ønskes via ny kvist med nyt dørparti eller alternativt via et nyt skydeglasparti, der lægges ned i plan med tagfladen. Tårntagets eksisterende vindue tilbageføres til det oprindelige udtryk med nyt opdelt vindue istedet for det eksisterende 60'er vindue helt uden opsprokning.

Mod gård ønskes eksisterende kviste udvidet til en sammenhængende kvist på hver side af trappetårnet, beklædt med kobber imellem nye dørpartier. Foran kvistene ønskes tilbageliggende tagaltaner etableret, på hver side af trappetårnet. Over ejendommens sidefløje ønskes taget ændret til rejste facader med vinduer og franske altaner med et moderne udtryk, som placeres tilbagetrukket på tagfladerne. Foran de tilbagetrukne facadepartier etableres et sedumbepplantet areal, placeret inden for tagets afgrænsning. Der er desuden ansøgt om 2 private tagterrasser med værn i glas, med udgang fra lejlighedernes hemse via nye dørpartier med moderne udtryk. Tagterrasserne er indskåret i tagfladen ved hver gavl og trukket tilbage fra sidefløjene på linje med den eksisterende skorsten mod øst. Foran tagterrasser, på sidefløjenes tage etableres sedumbevoksning.

Ejer har til hensigt at opgradere og øge andelen af det grønne i gården, så det fremtræder som et attraktivt, rekreativt areal. Projektet tilvejebringer yderligere opholdsarealer i form af altaner på i alt 12 m² på 5. sal samt eventuelt ekstra 10 m² ud for sidefløje på 5. sal. På 6. sal er ansøgt om 18 m² private tagterrasser og evt. 9 m² fælles tagterrasse. Ud for den nordvendte gårdfacade etableres 2 nye kælderadgange som følge af nedlæggelse af bagtrapperne.

Det er ikke muligt at etablere to nye bilparkeringspladser til de ansøgte tagboliger på ejendommen.

Regelgrundlag

Ejendommen er omfattet af lokalplan 7, som primært fastsætter anvendelsesbestemmelser, og lokalplan 79 med tillæg, som især rummer bevaringsbestemmelser. Der er derfor både tale om dispensation i forhold til lokalplan 79's bevaringsbestemmelser og om fravigelser fra kommuneplanens rammebestemmelser.

Nærværende sag er et eksempel på boligtilvækst i eksisterende ejendom i området øst for Fasanvejlinjen, hvor der er særligt pres på bilparkerings- og opholdsarealer. I dette område kan der kun opnås tilladelse til at fravige kommuneplanens rammer for opholdsareal og parkeringskrav, hvis projektet tilføjer andre værdier til den omgivende by:

"-Såfremt der ikke mistes bevaringsværdier, og projektet samtidig tilfører andre værdier som for eksempel øget tilgængelighed, forskønnelse og mere tidssvarende boliger, kan projektet fremmes på baggrund af en konkret vurdering af kvaliteterne i forhold til dispensationsbehovet."

"-Hvis der til gengæld ikke sker forbedringer set i byens perspektiv, men måske endda tabes kvaliteter, herunder væsentlige bevaringsværdier, vil der som udgangspunkt ikke kunne forventes tilladelse."

Ejendommen er udpeget som bevaringsværdig med SAVE-værdien 3.

Generelle rammebestemmelser

Parkering: Familieboliger 1 bil pr. bolig (side 17)

Opholds- og legearealer: Familieboliger 50 % af etageareal (side 18)

Bygningsreglement 2018, BR18

Kapitel 20, §393: "Til en bebyggelse skal der udlægges arealer af en passende størrelse i forhold til bebyggelsens anvendelse, omfang og beliggenhed i form af opholdsarealer, arealer til opbevaring af affald og arealer til parkering ...".

Bygningsreglementets bestemmelser for tilstrækkelige opholds- og parkeringsarealer vurderes opfyldt, såfremt kommuneplanens rammebestemmelser følges.

Naboorientering

Det ansøgte har været udsendt i naboorientering. Der er indkommet 3 svar, som efterfølgende er kommenteret af ansøger. Naboorienteringssvarene angår dels etablering af fælles tagterrasse mod gadeside og etablering af udgang til denne i form af kvist eller skydedørsparti, indblik fra tagterrasse mod gade til ejendommen på modsatte side af Frederiksberg Allé, bilparkeringsforhold, reduceret lysindfald på gårdside, at ombygning af vestlig sidefløj ikke må kunne ses Frederiksberg Allé, idet naboejendommen er noget lavere, men at teglstensgavlen bevares uden forandringer eller synlige værn. De 2 elevatorer i bagtrappetårnene er ansøgt og tilføjet projektet efter at naboorienteringen har været afholdt.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at projektet tilvejebringer to nye familieboliger af tidssvarende kvalitet. Etablering af elevatorer i bagtrappetårne vil skabe niveaufri adgang til alle lejligheder i ejendommen. Derudover vurderes det, at ejendommens eksisterende opholdsarealer på 612 m² rummer godt potentiale for at opgradere gårdarealet til ophold og leg. De nye kælderhalse vil blive placeret langs nordfacaden på et i forvejen flisebelagt og skyggefuldt areal.

Det vurderes, at ejendommens samlede bevaringsværdier ikke svækkes ved ombygningen, da der ikke ændres på tagets hovedgeometri. De rejste facader på sidefløje mod gård er trukket tilbage fra tagfoden, og de foreslåede kviste, som erstatter de eksisterende lidt tilfældigt placerede kviste og ovenlys, indfældes i en ny naturskifer tagbeklædning svarende til den oprindelige tagdækning.

Etablering af udgang for beboerne fra spidsloft til den ansøgte tagterrasse mod gade, ovenpå tårnets eksisterende tag, vurderes, ved en videre bearbejdning i dialog med forvaltningen, at ville kunne etableres på veltilpasset og diskret måde, der tager hensyn til ejendommens bevaringsværdi.

Økonomi

Såfremt der fraviges fra kommuneplanens rammebestemmelser, skal der i henhold til parkeringsfondens takstblad indbetales 262.020 kr. pr. bilparkeringsplads. Frederiksberg Kommune skal indbetale et tilsvarende beløb. Er bilparkeringspladsen ikke anlagt senest 5 år efter en evt. tilladelse, tilbagebetales det indbetalte beløb.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

PBM/DHK

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 23. september 2019, pkt. 313:
By- og Miljøuddvalget udsatte sagen, idet der ønskedes en besigtigelse.

Indstilling 23. september 2019, pkt. 313:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. det indsendte overordnede projekt til 2 ny tagboliger i tagetagen og 2 elevatorer i eksisterende bagtrappetårne godkendes, som grundlag for den videre bearbejdning af projektet i dialog med forvaltningen, med henblik på dispensation fra den bevarende lokalplan 79 og senere udstedelse af byggetilladelse,
2. hvorvidt der kan dispenseres til, at der på gadeside mod Frederiksberg Allé over det tårnlignende midterparti, etableres ny udgang fra spidsloftet til påtænkt ny fælles tagterrasse, i form af ny kvist med dørparti eller skydedør i plan med den skrå tagflade,
3. at krav om etablering af 2 bilparkeringspladser fraviges mod indbetaling til Frederiksberg Kommunes Parkeringsfond i henhold til gældende takstblad og etablering af opholdsarealer på 50% af tagboligens etageareal fraviges på betingelse af, at der udføres yderligere grønne tiltag i gårdrummet, efter videre bearbejdning i dialog med forvaltningen.

Bilag

Skitseforslag 05.09.2019

Skema UNDER UDARBEJDELSE

Naboorienteringssvar nr. 1

Naboorienteringssvar nr. 2

Naboorienteringssvar nr. 3

Kommentarer til nabohøring 22.08.2019.pdf

Udgang til tagterrasse

Indsigelseskema til Frederiksberg Allé 32

Punkt 379: Nyt lokalplanforslag - bevarende lokalplan 193 for Fuglebakkebebyggelsen

01.02.00-P16-1-19

Resume

By- og Miljøudvalget besluttede den 6. maj 2019, at Lokalplan 193 for Fuglebakkebebyggelsen med tilhørende forslag til Kommuneplantillæg 5, skulle i supplerende høring med de ændringer, der fremgik af sagsfremstillingen. Der er endvidere faldet dom vedrørende vejadgang, som har ført til ændringer idet bestemmelserne om vejadgange ikke længere er en del af lokalplanen. Derfor forelægges sagen for By- og Miljøudvalget påny.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte efter drøftelse sagen.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 sendes i supplerende høring i en periode på 4 uger,
2. at der ikke afholdes åbent hus, da der er afholdt åbent hus i forbindelse med tidligere offentlig høring,
3. at der ikke udarbejdes VVM-redegørelse eller Miljørapport.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 28. oktober 2019 sagen, idet der ønskedes en besigtigelse. Udvalget anmodede om en særskilt sag om de juridiske muligheder for at regulere vejadgang. Besigtigelsen blev afholdt den 25. november 2019.

Tidligere sagsfremstilling

Idet der siden forelæggelsen den 6. maj er faldet dom i en sag vedrørende vejadgang, der har betydning for lokalplanforslaget forelægges sagen hermed på ny til udvalgets stillingtagen til en ny supplerende høring på 4 uger. På baggrund af en lang række henvendelser om vejadgang gennem porten og gennem matriklen på ejendommen Godthåbsvej 132, hvor ejer i flere omgange har afspærret porten, har Frederiksberg Kommune bl.a. givet ejeren et påbud om at fjerne et affaldsskur, der begrænsede adgangen til en naboejendoms garage. Da påbuddet ikke blev efterkommet blev sagen overgivet til politiet, og der blev i maj 2019 afsagt dom i den efterfølgende straffesag. Ejeren blev frifundet, fordi dommeren bl.a. ikke fandt, at deklARATIONEN kunne fortolkes således, at den nødvendigvis gav ret til kørende færdsel på ejendommen frem til den pågældende garage. Dommen gav derfor anledning til uklarhed om, i hvilket omfang deklARATIONENS bestemmelser om vejadgang kunne håndhæves, hvorfor forvaltningen bad advokatfirmaet DLA Piper om en vurdering af kommunens handlemuligheder på baggrund af dommen.

Det fremgår bl.a. af advokatnotatet, at det ikke er muligt for Frederiksberg Kommune fortsat at håndhæve vejadgangen gennem planlovens §43. Hvis kommunen fortsat ønsker at fastholde den hidtidige praksis, skal dette i stedet ske privatretligt som påtaleberettiget på deklARATIONEN. Ved lokalplaner for ny bebyggelse skal vejadgang fastsættes deri. I denne lokalplan, som er bevarende og ikke giver rammer for ny bebyggelse, kan planloven ikke bruges til at håndhæve vejadgange, ej heller kan deklARATIONENS bestemmelse om fri og uhindret færdsel håndhæves med planlovens §43, hvorfor det er skrevet ud af lokalplanen. Der er derfor i det nye forslag ikke optaget bestemmelser om trafikale forhold, herunder vejadgang og parkering (undtaget dog parkeringskrav ved ændret anvendelse i bebyggelsen ud mod Godthåbsvej). Der vil på mødet blive orienteret om den aktuelle situation ved Godthåbsvej 132 og overvejelserne om den videre juridiske proces.

Forvaltningen vurderer, at det samlede antal ændringer af planen har et omfang, der berettiger en supplerende høringsperiode på 4 uger.

Ændringerne af lokalplanforslaget omhandler kvistaltaner på alle bagsider af række- og dobbelthuse, forbud mod altaner på etagehuse i 3½ etages ejendomme, en maksimum højde på træer på 3 meter, forbud mod portlåger i de to portejendomme på Godthåbsvej 132 og Godthåbsvej 86, samt at forhold vedrørende adgangsforhold ikke beskrives i den bevarende lokalplan.

By- og Miljøudvalget vedtog den 6. maj 2019:

at sende bevarende Lokalplan 193 med tilhørende Kommuneplantillæg 5 for Fuglebakkebebyggelsen i supplerende høring med de ændringer, der fremgår af sagsfremstillingen, samt at der gives mulig for kvistaltaner, at mulighed for portlåger udgår, og der ikke må plantes træer, der i fuld udvokset tilstand overskrider en højde på 3 meter i de østvestvendte rækkehus haver.

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Fasael Rehman, Flemming Brank og Thyge Enevoldsen) vedtog, at der ikke kan etableres altaner på etageejendommene mod Godthåbsvej.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Gunvor Wibroe, Balder Mørk Andersen og Ruben Kidde) stemte for.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 25. marts 2019 sagen efter drøftelse.

Der er modtaget en række henvendelser, hvoraf de fleste omhandler portlåger i anledning af problematik ved ejendommen Godthåbsvej 132, hvor ejer i flere omgange har afspærret porten. Henvendelserne går på, at der ikke ønskes mulighed for portlåger samt altaner på etageejendommene, at der ønskes mulighed for kvistaltaner på række- og dobbelthuse og begrænsninger på træhøjder. Emnerne er resumeret og kommenteret i vedhæftede bilag 4. Bemærkningerne om kvistaltaner på række- og dobbelthuse, altaner på etagehuse samt træhøjder er sammenfaldende med indkomne høringssvar. Med hensyn til portlåger vurderes det, at disse ud fra lokalplanens bevaringsformål kan etableres ud fra det oprindelige tegningsmateriale, men at det må bemærkes at eventuelle portlåger ikke kan lukkes/låses af hensyn til deklARATIONENS bestemmelse om at der skal være fri og uhindret passage. Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i forhold til de ændringsforslag til endelig lokalplan, der fremgår af sagsfremstillingen.

Tidligere sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog den 27. august 2018 at offentliggøre forslag til Lokalplan 193 med tilhørende Kommuneplantillæg 5 i en periode på 8 uger, at afholde åbent hus, og ikke at udarbejde miljøvurdering. By- og Miljøudvalget besluttede, at alternativet vedr. kviste skulle indgå i høringmaterialet.

Baggrunden for lokalplanforslaget er et ønske fra ejerlaugene i området om en bevarende lokalplan, der bedre end de oprindelige deklARATIONER med 'facadecensur-bestemmelser' sikrer den bevaringsværdige bebyggelse, der er udpeget i kommuneplanen. Udarbejdelsen er i tråd med kommuneplanens retningslinje om, at der skal udarbejdes bevarende lokalplaner for boligområder i den vestlige del af kommunen, som erstatning for Byplanvedtægt 27 og dermed jf. kommuneplanens rammebestemmelser give mulighed for udnyttelse af tagetager i række- og dobbelthusene.

Lokalplanen har til formål at sikre,

- at Fuglebakkkebebyggelsen, der er udpeget som kulturmiljø, bevares som et homogent og attraktivt kvarter med markante fællestræk i materialer og form
- at sikre bevaring af områdets bevaringsværdige bygninger og give rammer for tilføjelse af nye elementer i overensstemmelse med den oprindelige byggeskik
- at understøtte bydelsstrøget 'Godthåbsvej Vest' ved udlæg af detailhandelskvadratmetre og give mulighed for erhverv i stueetagen mod Godthåbsvej, der understøtter gademiljøet, samt at fastholde det øvrige lokalplanområde til boligformål
- at sikre en tidssvarende bebyggelse ved at give mulighed for udnyttelse af tagetagen i række- og dobbelthusene til boligformål i sammenhæng med eksisterende boliger og give mulighed for støjforanstaltninger og klimatilpasning i respekt for det bevaringsværdige miljø,
- at fastholde områdets grønne karakter ved bevaring af haver omkranset af karakteristiske hegn, og bevaring af udpegede bevaringsværdige træer og fastholdelse af offentligt grønt rekreativt anlæg ved Egernvej

Kommuneplantillægget udskiller et nyt rammeområde 4.B.14 fra rammeområde 4.B.5 til bebyggelsen ud mod Godthåbsvej og lægger de to dobbelthusbebyggelser ind under rammeområde 4.A.4 for rækkehusene og øger bebyggelsesprocenten til henholdsvis 160 og 115, så den bevaringsværdige bebyggelse kan rummes her indenfor. Kommunetillæggets øgede bebyggelsesprocenter svarer til de faktiske bebyggelsesprocenter og sikrer mulighed for genopførelse f.eks. ved brand.

Høring

Planforslagene har været i offentlig høring i perioden fra den 5. september til den 31. oktober 2018. Der blev afholdt åbent hus om planforslagene den 11. oktober 2018 i 'Pyramiden' på Skolen på Duevej. Ca. 80 borgere mødte op. Temaerne ved de tre temaborde til åbenthushæftningen var tema 1: Formål og anvendelse, tema 2: Byggeriet og bevaring og tema 3: Vej, parkering og beplantning. Der var en god stemning på mødet, hvor mange var positive overfor bestemmelserne i lokalplanforslaget for området, men også nogle der fandt dem for snævre og nogen der fandt dem for løse. Spørgsmål og kommentarer ved arrangementet afspejles i de indkomne høringssvar.

By-, Kultur- og Miljøområdet har i høringsperioden modtaget 31 høringssvar. Høringssvarene kommer primært fra ejere, beboere og foreninger indenfor området.

- Der er en del høringssvar vedrørende kvistaltaner på række- og dobbelthuse. Ejerlaugene, som alle ejerne i række- og dobbelthusene er repræsenteret af, og en række andre høringssvarere foreslår, at der gives mulighed for kvistaltaner. Bevaringsforeningen og en række andre høringssvarere foreslår, at fastholde at der ikke kan etableres kvistaltaner. Et tilknyttet emne er omfang og placering af tagvinduer.
- En række høringssvar, herunder via en underskriftsindsamling, er imod muligheden for altaner på nordsiden af de 4 etageejendomme i 3½ etager ved Godthåbsvej, mens andre foreslår at fastholde eller udvide muligheden.
- Et andet gennemgåede tema er beplantningshøjder og udpegning af bevaringsværdige træer.
- Derudover er der kritik af processen, hvor der til et dialogmøde i januar 2018 var flere kvistmodeller i spil, mens det lokalplanforslag der har været i høring ikke gav mulighed for kviste.
- Der er flere høringssvar om portenes og bagvejenes status og brug.
- Herudover er der en række emner om anvendelse, affald, bygningsdetaljer, mindre anlæg mv. og forslag til ændringer i kommuneplantillæggets etageantal, bilag, tekst og fotos.

- Forvaltningen anbefaler, at det lokalplanforslag, der har været i høring, der ikke giver mulighed for kviste/kvistaltaner på række- og dobbelthusene, vedtages, da det bedst fastholder Fuglebakkebebyggelsens særlige kvaliteter, med de karakteristiske sammenhængende tagflader på række- og dobbelthusene. Det anbefales derfor, at fastholde muligheden for tagvinduer i et højere format end hidtil brugt og med en placering længere nede på tagfladen, så de kan anvendes som redningsvinduer. Det giver mulighed for udnyttelse af tagetager til boligformål. Samtidigt anbefales det at fastholde, at tagetager, der ikke anvendes til boliger kun kan isættes mindre 'bevaringsvinduer'.

- Det vurderes, at alternativet vedrørende kviste, der indgik i høringsmaterialet, også vil være indenfor lokalplanens formålsbestemmelse om at fastholde og bevare Fuglebakkebebyggelsens særlige kvaliteter. Det alternative forslag friholder tagfladerne mod de omgivende veje; Egernvej, Vagtelvej, Solsortvej, Fuglebakkevej og Duevej for kviste/kvistaltaner, men giver mulighed for én type altankvist mod bagveje/bagsider. Det vil fastholde de karakteristiske sammenhængende tagflader mod vejene, men ikke mod bagvejene. Det vil på sigt kunne give et ensartet udtryk for kvistaltaner mod bagvejene, samt give høj bokvalitet i boligernes tagetage med god udnyttelse af kvadratmeterne og med gode dagslysforhold. Hvis det beslutes, at give mulighed for én type kvistaltan, bør bilag 4 suppleres med bilag 4a, som foreslået af ejerlaugene.

- Forvaltningen anbefaler, at fastholde muligheden for altaner/franske altaner på nordsiden af bebyggelsen mod Gothåbsvej, som beskrevet i lokalplanforslagets bestemmelser. Det vil være i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætning i Altanmanualen om, at der ”som udgangspunkt gives mulighed for etablering af altaner på Frederiksberg, når etableringen kan ske uden væsentlige u hensigtsmæssige indbliksgener og skyggevirksomheder og når der ikke er væsentlige arkitektoniske hensyn der taler imod”. Der er med udgangspunkt i kommunens altanmanual fastsat konkrete bestemmelser i lokalplanforslaget for altaner på etageejendommenes bagfacader.

- Det anbefales, at fastholde lokalplanens bestemmelser, der udpeger bevaringsværdige træer (uden højdebegrænsning), der står ud mod vejene og væk fra de bolignære havearealer. Ligeledes anbefales det at fastholde, at det i øst-vestvendte haver kun er op mod nordskellet at der fastsættes en højdebegrænsning på (nyplantning af) træer/beplantning. Inden for Lille Godthåb vejlaugets område foreslås det, at deklarationens punkt med en generel maksimal beplantningshøjde fortsat skal gælde, da det kun er vejlaugene der er påtaleberettiget. Det anbefales at indføre en sydlig zone i sydvendte haver hvor højdebegrænsningen lempes.

- Det anbefales, at fjerne bestemmelse om fri og uhindret adgang i punkt om veje og i stedet henvise til de oprindelige deklarationers bestemmelser herom. Det anbefales at bevare vejstrukturen, herunder at der er adgang til to af bagvejene via porte, samt at give mulighed for port-låger, der dog ikke kan være lukkede/aflåste jf. deklarationernes bestemmelser og fri og uhindret passage.

- Det anbefales at fastholde bestemmelse om begrænsning i udeserveringsarealer, om boligstørrelser, parkering- og opholdsnorm, zoner til/bestemmelser om mindre bygninger, farve- og materialebestemmelser, om bygningsdetaljer, på nær de i nedenstående afsnit oplyste ændringsforslag,

- Det anbefales at fastholde kommuneplantillæggets etageantal.

Alle høringssvar fremgår af bilag 1. Alle høringssvar er resumeret og vurderet i bilag 2. Da enkelte afsendere af høringssvar ønsker anonymitet, er disse anonymiseret i de åbne bilag, men fremlagt med fulde navn og adresse i de lukkede bilag.

Ændringer til lokalplanen

Som følge af høringssvarene er der følgende forslag til ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget:

- I lokalplanens redegørelse
 - udskiftes foto side 11,
 - i afsnit om Detailhandel præciseres det at der kan etableres erhverv i stueetagerne, herunder butikker, i Godthåbsvej 100-102 og 114-116, hvis de kan indpasses uden omdannelse af facaden.
 - Der tilføjes servitutnumre i afsnit om Servitutter og punkt 3 om beplantning i servitut lyst for 1. etape af bebyggelsen mellem Fuglebakkevej, Duevej, Godthåbsvej og Egernvej erstattes ikke af lokalplanen.
- I Lokalplanens bestemmelser
 - i punkt 4.1 om fri og uhindret passage på veje, gennem porte/gårde og ved tværstier og bagveje fjernes og der henvises i note til deklarationer lyst 21-10-1927 og 10-11-1929 om vejforhold, der fortsat gælder.
 - Foto side 35, 36, 44 og 51 udskiftes eller beskæres.
 - I punkt 6.2 fastsættes det at espalierer skal udføres i træ.
 - Note til punkt 6.6 om skorstene ændres så der står at manglende skorstene bør, og ikke skal, genetableres ved omlægning/renovering af tage.
 - At lade punkt 6.7 om øgning af karnapvinduers højde udgå,
 - Til punkt 6.6 om vinduer tilføjes note med mål og illustration af de oprindelige spinkle vinduesdimensioner.
 - Til punkt 6.8 om døre tilføjes at porte i portejendommene skal udformes som vist i bilag 5 og fremstå i sort eller mørkegrøn metal. Der tilføjes en note om at porte i portejendommene ikke kan være lukkede og aflåste jf.

deklarationernes bestemmelser om fri og uhindret adgang.

- Til punkt 6.10 tilføjes aluminium som materiale til vinduer og døre samt at de skal have en detaljering svarende til de oprindelige, så de ikke kommer til at fremstå flade og uprofilerede.
- I Punkt 6.11 og 6.12 ensrettets teksten så kun begrebet kvistaltan anvendes og afsnit om tagvinduer opdeles i afsnit for tageetager med og uden boligudnyttelse.
- I punkt 6.13 tilføjes mulighed for franske altaner på nordfacaden af ejendommene i 2½ etager ved Godthåbsvej.
- I punkt 7.7 tilføjes en zone på 3 meter i den sydlige del af sydvendte haver hvor beplantning må være 5 m høj og der indsættes vignetter om zoner med maksimal beplantningshøjder i såvel øst-vestvendte haver som i nord-sydvendte haver.
- Til punkt 11 fastsættes at områder til affaldsløsninger i de fire etageejendommers gårde enten skal indhegenes bag raftehegn jf. punkt 7.5, i skure jf. punkt 6.14 eller med pergolaoverdækning.
- På Lokalplanens kortbilag 1 fjernes pile og signaturforklaring for vejadgange.
- På lokalplanens kortbilag 2 vises karnap i 2 etager ved Vagtelvej 16 og Solsortvej 33 og karnap i 1 etage ved Drosselvej 30.
- På lokalplanens kortbilag 3 vises Gingo Biloba ved Vagtelvej 6 og der tilføjes zone på 3 m i sydvendte haver, hvor beplantningen må være 5 m høj.
- På bilag 4 specificeres det, hvor der må etableres altan/havedør.
- I bilag 5 tilføjes oplysning om både halvt og helt udgravede kældre ved Egernevej.
- I bilag 6 tilføjes dato for servitutgennemgang og punkt 3 om beplantning i servitut lyst for 1. etape af bebyggelsen mellem Fuglebakkevej, Duevej, Godthåbsvej og Egernevej erstattes ikke af lokalplanen.

Der foreslås ikke ændringer til kommuneplantillægget.

Alle ændringsforslag fremgår af bilag 3.

Bagvejene i rækkehusområdet er anlagt henover de tilgrænsende ejendommers matrikler, sådan at ejendommens matrikelskel ligger midt i bagvejen. Derudover er bagvejene ikke udlagt som vej(areal), men er kun anlagt. Dette gælder for alle fire bagveje i området.

Punkt 9 i en deklaration af 10. november 1928, der er gældende for de tre vestligste bagveje bestemmer, at der skal tilkomme samtlige Købere af Parceller fra Matr. Nr. 5 y, 5 ab og 5 kt af Frederiksberg fri og uhindret Adgang til Passage ad de paa Arealet projekterede Veje og Stier. Dette har sammen med det manglende vejudlæg medvirket til, at der er opstået en større sag mellem en del grundejere på en af de bagveje, der har port mod Godthåbsvej og ejeren af den ejendom, hvorpå porten til Godthåbsvej ligger. Grundejerne på bagvejen mener, at deklarationen af 10. november 1928 giver dem lov til at køre fra bagvejen gennem porten på den pågældende ejers ejendom og ud på Godthåbsvej. Ejeren af ejendommen mener derimod, at hans ejendom er privat areal. Der har været en lignende sag med den tidligere ejer, og spørgsmålet om adgangsret har eksisteret siden 1940'erne. I forbindelse med, at den nuværende ejer har opsat et affaldsskur på sin ejendom uden en byggetilladelse, og da man har lagt til grund, at skuret hindrer fri og uhindret adgang, har kommunen taget stilling til spørgsmålet om vejstatus, og har vurderet, at bagvejen og en del af arealet på ejendommen mod Godthåbsvej lever op til definitionen som privat fællesvej. Sagen om skuret er overdraget til politiet, og på nuværende tidspunkt afventes en dato for en retssag, hvor kommunen indkaldes som vidne i sagen. Indtil en privatretlig uenighed om adgangsret er bilagt – eventuelt ved domstolene, administrerer kommunen arealet som privat fællesvej. Endvidere skal det bemærkes, at de bevaringsværdige raftehegn er placeret i vejarealet. Arealet fra raftehegnene indtil de tilgrænsende ejendomme er i dag rådighedsareal, som grundejerne har lov til at benytte. Vejene er på nuværende tidspunkt private fællesveje, men der udsendes her til foråret varsel om optagelse af vejene i Fuglebakke kvarteret til offentlige veje. Idet lokalplanen fastsætter, at der ikke må ske ændringer ved raftehegnene, heller ikke ved hegnenes placering, afskriver kommunen sig for i fremtiden at have mulighed for at nedlægge rådighedsarealet og benytte arealet til vejformål.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at lokalplanforslag uden mulighed for kviste/kvistaltaner på række- og dobbelthusene bedst vil fastholde og bevare Fuglebakkebebyggelsens særlige kvaliteter.

Forvaltningen vurderer, at alternativet, der friholder tagfladerne mod Egernevej, Vagtelvej, Solsortvej, Fuglebakkevej og Duevej for kviste/kvistaltaner, men giver mulighed for én type altankvist mod bagveje/bagsider, også fastholder og bevarer Fuglebakkebebyggelsens særlige kvaliteter ved at give et ensartet udtryk for tilføjelse af kviste mod bagvejene, og samtidigt vil give høj bokvalitet i boligernes tagetage.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at selv om der gennem årene er foretaget bygningsmæssige ændringer, der bryder med husenes oprindelige udtryk, fremstår bebyggelsen fortsat som et arkitektonisk hele af høj kvalitet. Det er vigtigt fremover i højere grad at tage hånd om både de store træk og detaljerne i bebyggelsen og det vurderes at den bevarende lokalplan bliver et redskab, der kan være med til at sikre dette. Både som forståelsesramme hos ejere/brugere for bebyggelsens kvaliteter og detaljer og som et entydigt administrationsgrundlag i byggesagsbehandlingen.

Hvis By- og Miljøudvalget vil give mulighed for kvistaltaner på række og dobbelthuse vurderer By-, Kultur- og Miljøområdet, at lokalplanforslaget skal ændres, herunder med bilag 4a, som foreslået i høringsvar 4, og i fornyet høring. Det vurderes umiddelbart, at en fornyet høring kan foretages som supplerende høring, med en høringsperiode på 14 dage.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget.

JD/RLN

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 25. marts 2019, pkt. 115:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 25. marts 2019, pkt. 115:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at bevarende Lokalplan 193 med tilhørende Kommuneplantillæg 5 for Fuglebakkebebyggelsen vedtages endeligt med de ændringer, der fremgår af sagsfremstillingen.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 6. maj 2019, pkt. 172:

By- og Miljøudvalget vedtog,

at sende bevarende Lokalplan 193 med tilhørende Kommuneplantillæg 5 for Fuglebakkebebyggelsen i supplerende høring med de ændringer, der fremgår af sagsfremstillingen, samt at der gives mulig for kvistaltaner, at mulighed for portlåger udgår, og der ikke må plantes træer, der i fuld udvokset tilstand overskrider en højde på 3 meter i de østvestvendte rækkehushaver.

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Fasael Rehman, Flemming Brank og Thyge Enevoldsen) vedtog, at der ikke kan etableres altaner på etageejendommene mod Godthåbsvej.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Gunvor Wibroe, Balder Mørk Andersen og Ruben Kidde) stemte for.

Indstilling 6. maj 2019, pkt. 172:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at bevarende Lokalplan 193 med tilhørende Kommuneplantillæg 5 for Fuglebakkebebyggelsen vedtages endeligt med de ændringer, der fremgår af sagsfremstillingen.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 28. oktober 2019, pkt. 340:

Udvalget udsatte sagen, idet der ønskedes en besigtigelse.

Udvalget anmodede om en særskilt sag om de juridiske muligheder for at regulere vejadgang.

Indstilling 28. oktober 2019, pkt. 340:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 sendes i supplerende høring i en periode på 4 uger,
2. at der ikke afholdes åbent hus, da der er afholdt åbent hus i forbindelse med tidligere offentlig høring,
3. at der ikke udarbejdes VVM-redegørelse eller Miljørapport.

Bilag

LP 193_til supplerende høring

Kommuneplantillæg nr. 5 til Kommuneplan 2017-til ny høring

Miljøscreeningsskema LP193

Punkt 380: Godthåbsvej 132 - Etablering af altaner og tagkviste

02.34.18-P19-3-18

Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning om opsætning af altaner og kviste på gårdsiden af ejendommen Godthåbsvej 132. Ejendommen er omfattet af en deklaration med facadecensur og er registreret med SAVE-værdi 3, hvilket er lig med høj bevaringsværdi. Sagen forelægges til udvalgets stillingtagen af, hvorvidt der kan arbejdes videre med det ansøgte i dialog med forvaltningen eller om der skal gives afslag til det ansøgte.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte efter drøftelse sagen.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. hvorvidt der kan arbejdes videre med det ansøgte med mindre kviste og altaner i en størrelse som ansøgt men med tilpasset dørpartier og støbt bund til godkendelse forud for endelig tilladelse,
2. hvorvidt der efter Planlovens § 43 meddeles afslag til de ansøgte ændringer af ejendommen.

Sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet modtog den 9. januar 2018 en ansøgning om tilladelse til at opsætte 4 altaner mod gården og etablere 3 kviste på ejendommen.

Frederiksberg Kommune meddelte ved brev af 30. april 2018 afslag på den ansøgte tilladelse til etablering af tagkviste og opsætning af 4 altaner mod gård med henvisning til, at det ansøgte bl.a. ville forringe ejendommens bevaringsværdi og skæmme udseendet.

Denne afgørelse blev efterfølgende påklaget til Planklagenævnet, der den 16. august 2018 ophævede afgørelsen med henvisning til, at afgørelsen manglede en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter, jf. forvaltningslovens § 24, stk. 1.

Det har efterfølgende ikke været muligt at sagsbehandle afgørelsen, da lokalplanforslaget for den bevarende lokalplan 193 for Fuglebakkebebyggelsen blev sendt i offentlig høring den 5. september 2018.

Efter Planlovens bestemmelser var ejendommene i Fuglebakkebebyggelsen omfattet af en midlertidigt retstilstand, hvorfor forvaltningen jf. Planloven § 24 ikke har haft mulighed for at træffe afgørelser eller sagsbehandle ansøgninger. Den foreløbige retsvirkning gælder, indtil den endelige vedtagne lokalplan er offentliggjort, dog højst et år efter offentliggørelsen jf. Planlovens § 17, stk. 4.

Den midlertidige retsvirkning ophørte den 5. september 2019 og der skal derfor sagsbehandles samt træffes afgørelser på baggrund af det eksisterende hjemmelsgrundlag for området.

Ved By- og Miljøudvalgets behandling den 6. maj 2019 besluttede By- og Miljøudvalget at sende lokalplansforslaget for den bevarende lokalplan 193 med kommuneplantillæg 5 for Fuglebakkebebyggelsen i en supplerende høring med de ændringer, at der gives mulighed for kvistaltaner på rækkehusbebyggelse, at mulighed for portlåger udgår, og at der ikke må plantes træer, der i fuld udvokset tilstand overskrider en højde på 3 meter i de østvestvendte rækkehus haver og med den ændring, at der ikke kan etableres altaner på etageejendommene mod Godthåbsvej. Den supplerende høring er endnu ikke foretaget, idet der siden forelæggelsen den 6. maj 2019 er faldet dom i en sag vedrørende vejadgang, der har haft betydning for lokalplansforslaget.

Uagtet at det supplerende lokalplansforslag er på samme dagsorden - kan der ikke træffes afgørelse på baggrund af dette, men sagsbehandlingen og afgørelsen skal foretages på baggrund af det eksisterende hjemmelsgrundlag, som er en deklaration med facadecensur af 10. november 1928.

Det lokalplansforslag, der forventes at blive sendt i supplerende høring, vurderes ikke at være så omfattende en ændring, at det kan sidestilles med et nyt lokalplansforslag, hvorfor der ikke kan etableres en fornyet midlertidigt retstilstand, når dette forslag bliver sendt i offentlig høring.

By-, Kultur- og Miljørådets sagshistorik

Der blev i 2016 ansøgt om at opsætte altaner på ejendommen, hvortil der den 1. marts 2017 blev givet afslag til 4 altaner, da altanerne blev vurderet at forringe bygningens bevaringsværdi og virke skæmmende for facaden. Der blev samtidigt givet tilladelse til at etablere to havede opholdsarealer over et kældertrappenedløb.

Den 9. januar 2018 modtog Frederiksberg Kommune den nuværende ansøgning om altaner på ejendommen. Den nuværende ansøgning er bl.a. en revidering af altandybden fra 1.500 mm til 1.200 mm og reduktion i bredden fra 3.330 mm til 3.060 mm for den ene ranke og reduktion i bredden fra 2.340 mm til 2.070 mm for den anden ranke.

Det ansøgte projekt

Der er ansøgt om at opsætte 4 altaner mod gården. To altaner placeres med en bredde på 3.060 mm foran et 4-fagsdørparti og to altaner med en bredde på 2.070 mm foran et 2-fagsdørparti. Altanerne er ansøgt med en dybde på 1.200 mm og i antrasitgråt malet stål.

Der er også ansøgt om at etablere 3 større kviste på ejendommen i stedet for de to eksisterende kviste. De to yderste af de ansøgte kviste, er tegnet markant større end hvad der ellers findes af eksisterende kviste i Fuglebakkebebyggelsen. De to kviste er placeret, så der kun er én tagsten foran kvistens fod og er placeret i linje med den underliggende facade, hvorimod de eksisterende kviste i området har en ensartet størrelse og er placeret så der er ca. 5 tagsten foran kvistfoden således, at kvistene er trukket tilbage fra facadelinjerne og tagfoden. Det er uklart ud fra ansøgningsmaterialet om den midterste kvist har samme omfang som de eksisterende kviste eller hvorvidt den er større.

Ejendommens arkitektur

Ejendommen er en etageejendom i 3½ etage, opført i 1929 med to 4-fags kviste på gårdsiden og fire 4-fagskviste på gadesiden af bygningen. Ejendommen er tegnet af arkitekt H. Dahlerup-Berthelsen, har en SAVE bevaringsværdi 3 og er udpeget som en del af kulturmiljøet, Fuglebakkekvarteret.

Som en del af randbebyggelsen ud til Godthåbsvej, udgør ejendommen, sammen med rækkehusbebyggelsen frem til Egernvej et organisk og arkitektonisk hele.

Rækkehusbebyggelsen er i 2½ etager, hvor randbebyggelsen udgøres af 2½-etagers rækkehuse, og centralt mellem stikvejene fra Godthåbsvej er opført ejendomme i 3½ etager, der er placeret så de afslutter bebyggelsen og inddeler den bagvedliggende bebyggelse med centrale akser i 4 felter.

Ejendommen har en port igennem stueetagen, men porten er ikke centralt placeret i en midterakse i de to bygninger. De to eksisterende kviste for Godthåbsvej 132 er placeret symmetrisk i taget, men ikke så det passer med de underliggende vinduesfag og ejendommens vinduesopdeling, der ikke er symmetrisk.

Alle lovligt opførte kviste på bygningerne i kvarteret er opført med samme omfang og udtryk i overensstemmelse med de oprindelige kviste, hvor alle kvistene flugter med hinanden, med undtagelse af to oprindelige atelierkviste på ejendommene Godthåbsvej 100-102 og 114-116 der har samme nederste flugtlinje men er en anelse højere.

Ingen ejendomme i kvarteret, på nær de to centrale større 3½-etagers bygninger, der er opført med smalle altaner mod Godthåbsvej, samt ejendommen Godthåbsvej 82, der i 1936 fik tilladt en altan på gadesiden, har altaner.

Regelgrundlag

Ejendommen er omfattet af en deklaration af 11. november 1928, hvoraf det fremgår af afsnit 2, at: "Bebyggelsen er underkastet det tekniske Udvalgs Censur. Bygningernes Karakter af lav Rækkehusbebyggelse til Beboelse maa ikke forandres, ej heller maa Taget og Facaderne forandres, hvidtes, farves eller males(...)".

I byområder med deklarationer med bevarende bestemmelser og facadecensur, benyttes servitutterne ud fra samme principper som bevarende lokalplaner, da servitutter med planmæssigt indhold i vidt omfang er sammenlignelige med lokalplanbestemmelser.

Efter Planlovens § 43 kan kommunalbestyrelsen ved påbud eller forbud sikre overholdelsen af servitutbestemmelser om forhold, hvorom der kan optages bestemmelser i en lokalplan

Da der den 30. april 2018 blev givet afslag på ansøgningen, blev ansøgningen behandlet på baggrund af en restriktiv fortolkning af deklarationen om facadecensur, der har været praksis for området siden 1993.

Afslaget blev givet af forvaltningen uden forelæggelse for By- og Miljøudvalget da der var tale om en ansøgning om et forhold hvortil der tidligere havde været givet afslag og at der var et ønske om at klarlægge forholdet i en lokalplan og derfor ikke etablere en ny praksis for området ift. den restriktive fortolkning af deklarationen.

Forvaltningen har således været tilbageholdende ift. at imødekomme ønsker om altaner i Fuglebakkebebyggelsen, men har dog i 2014 givet forhåndstilsagn om en gadealtan på ejendommen Godthåbsvej 84, mod at den skulle være ens med altanen på Godthåbsvej 82.

Efter afslaget blev forslaget til den bevarende lokalplan 193 sendt i høring i området. Af dette lokalplansforslag fremgik det, at der ville kunne tillades altaner på den pågældende ejendoms gårdfacade.

Frederiksberg Kommunes altanmanual "Din Nye Altan - fra ide til ibrugtagning" med tillæg er indgået i sagens vurdering.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de ansøgte kviste er foreslået med en størrelse der er markant større end nogen andre kviste på midterbygningerne i kvarteret og placeret arbitrær uden at forholde sig til de eksisterende kvistes

flugtlinjer, der går på tværs af alle midterbygningerne. Størrelsen af kvistene vil dominere ejendommen og hvor de oprindelige atelier-kviste er placeret på bygninger, der er dobbelt så lange, så vil kviste i selv den størrelse være for store for ejendommen.

Der vurderes generelt, at der er mulighed for at etablere flere kviste i tagfladen, men kvistene skal være i et omfang og proportion, så de passer i størrelser, udformning og placering med eksisterende kviste på ejendommen og bebyggelsen som ejendommen er en del af.

Ejendommen skiller sig ud, både med sin placering over den ene akse til rækkehusbebyggelsen og med sin størrelse, da den fremstår med 3½ etager hvor naboejendommene er i 2½ etager. Bygningen er en del af en samlet facadearkitektur og en sammenhængende bebyggelse, men da ejendommen har sit eget særpræg og derfor skiller sig ud, vurderes ejendommen bedre at kunne bære altaner af den ansøgte størrelse. Altanerne vil derfor i mindre væsentlig grad forringe ejendommens gårdfacades arkitektur som helhed.

Altaner på gårdfacader på bevaringsværdige ejendomme er en mulighed i overensstemmelse med altanmanualen. Den ansøgte dybde på 1200 mm er en relativt lille dybde i forhold til altanmanualens anbefalinger og sammenholdt med altanernes bredde, følger altanerne dermed altanvejledningens anbefalinger for altaner på gårdfacader på bevaringsværdige etageejendomme på Frederiksberg.

Det vurderes, at et altanprojekt, hvor der arbejdes videre med de ansøgte altaner, således at de fremstår med tilrettede dørpartier (hvor 4-fløjsdøren ændres til to gående midterpartier med murede sidefløje, balustre i Fuglebakkegrønt og støbt betonbund) ikke vil skæmme ejendommen i væsentlig grad. Altaner med dette udtryk vil følge altanvejledningens anbefalinger, ikke bare for gårdfacader - men vil lægge sig mere op ad anbefalingerne, der bruges ved ansøgninger om gadefacader på bevaringsværdige ejendomme med facadecensur og i områder med bevarende lokalplaner. Der vurderes således, at der vil være tale om et veltilpasset altanprojekt, der vil fremstå betydeligt bedre tilpasset til ejendommens gårdfacade end hvad der er kutyme for på gårdfacader på ejendomme med tilsvarende SAVE 3 bevaringsværdi på Frederiksberg.

Det ansøgte altanprojekt er i strid med det lokalplansforslag der er på samme dagsorden, der skal sendes i supplerende offentlig høring og som bl.a. indeholder en ændring, hvorefter der lægges op til, at der ikke vil kunne blive etableret altaner på etageejendommene mod Godthåbsvej.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
PBM/MDK

Bilag

Bilag 1: ansøgningsmateriale

Punkt 381: Niels Ebbesens Vej 27-29, Ombygning og nybyggeri

02.34.02-P19-637-19

Resume

By-, Kultur og Miljøområdet har gennemført partshøring/naboorientering af projekt for ombygning af eksisterende bygning på Niels Ebbesens Vej 27 til boliger og opførelse af ny boligbebyggelse på Niels Ebbesens Vej 29. Der er endvidere modtaget bearbejdet projekt for den nye bebyggelse.

Projektet forelægges for By- og Miljøudvalget, da der er kommet indsigelser i forbindelse med partshøringen.

Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Fasael Rehman) vedtog, at der kan arbejdes videre med projektet, idet det endelige projekt inklusiv rendering og mock-up skal forelægges udvalget.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Gunvor Wibroe og Thyge Enevoldsen) stemte imod.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Balder Mørk Andersen og Lone Loklindt) undlod at stemme.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at der gives tilladelse til etablering af 2 boliger i ejendommen Niels Ebbesens Vej 27 og opførelse af beboelsesbygning i 4 etager og tagterrasse med 7 boliger på Niels Ebbesens Vej 29. Den endelige detaljering af den nye bebyggelse herunder valg af materialer og farver samt endelig indretning og beplantning af parkerings- og udearealer skal ske i tæt samarbejde med By-, Kultur- og Miljøområdet. Der skal udarbejdes mock-up på stedet, således at endelige overflader og detaljeringer kan ses i sammenhæng med naboejendommene.

Sagsfremstilling

Et flertal i By- og Miljøudvalget besluttede 3. juni 2019, at ansøger i samarbejde med By-, Kultur- og Miljøområdet kunne arbejde videre med projekt for ombygning af Niels Ebbesens Vej 27 til boliger og ny boligbebyggelse på Niels Ebbesens Vej 29.

Det følger af udvalgets beslutning, at der ikke nedlægges forbud mod nedrivning af bebyggelsen på Niels Ebbesens Vej 29 samt værkstedsbygning på Niels Ebbesens Vej 27 og der er givet tilladelse hertil. Nedrivningen er udført.

Projektet omfatter, at der i den eksisterende erhvervsbygning på Niels Ebbesens Vej 27 indrettes to boliger. Villaen er oprindeligt opført til beboelse.

På Niels Ebbesens Vej 29 opføres ny beboelsesbygning med 7 boliger. Bygningen på 870 m² opføres i 4 etager med altaner og private tagterrasser. Boligernes gennemsnitsstørrelse bliver på omkring 130 m². Ejendommens samlede bebyggelsesprocent bliver på 110 og der etableres opholdsarealer og parkeringspladser til biler og cykler i henhold til rammebestemmelserne i Kommuneplan 2017.

Bygningen opføres i tegl med pudsede detaljer, for at tilpasse sig de omkringliggende bygninger.

Der etableres forhaver mod Niels Ebbesens Vej og tilkørsel og p-pladser udføres i græsarmeringssten for at give et grønt udtryk og beholde en større del af ejendommens regnvand på egen grund.

Regelgrundlag

Ejendommen er omfattet af byplanvedtægt 31 fra 1977. Byplanvedtægtens formål er at bevare områdets karakter af boligområde med dertil knyttede boligorienterede funktioner. Ny bebyggelse skal opføres som etagebebyggelse efter bebyggelsesplaner for passende dele af området (nye lokalplaner). Byplanvedtægten giver dog mulighed for at give tilladelse til, at enkelte ejendomme i området kan nybebygges uden bebyggelsesplan, hvis bebyggelsen på nabogrundene har sådan en alder og kvalitet, at en ny bebyggelse af grundene ikke kan antages at ske indenfor et overskueligt tidsrum.

Byplanvedtægten indeholder ikke bebyggelsesregulerende bestemmelser, og derfor skal ny bebyggelse behandles efter bygningsreglementet og Kommuneplan 2017.

Området er i Kommuneplan 2017 udlagt til etageboligbebyggelse i maksimalt 6 etager og med en maksimal bebyggelsesprocent på 110. Der skal etableres én bilparkeringsplads og to cykelparkeringspladser pr. bolig og

opholdsarealer på mindst 50 % af etagearealet.

Der skal i forbindelse med byggesagsbehandlingen foretages en helhedsvurdering af projektets samlede indvirkning på omgivelserne. Som et led i helhedsvurderingen er der foretaget partshøring.

Partshøring og naborientering

Der har været udført to partshøringer om det foreslåede projekt for så vidt angår bebyggelsens omfang, lysforhold for ejendommen og naboejendomme, indbliksgener, samt friarealer, adgangsforhold og parkeringsforhold.

Der er kommet 17 høringssvar ved de to partshøringer. Høringssvarene behandles samlet.

De indkomne høringssvar er grupperet efter emner og gennemgået i vedlagte skema. De enkelte høringssvar er vedlagt som bilag.

Svarende omhandler:

- Frederiksberg Kommunes politik for boligtilvækst
- Frederiksberg Kommunes arkitekturpolitik
- Lysforhold og indbliksgener
- Grønne arealer
- Parkering på grundene
- Forringelse af herlighedsværdier og udsigt
- Lejepriser for omkringliggende udlejningsejendomme
- Beplantning
- Nedrivningsprocessen

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der kan dispenseres fra byplanvedtægtens bestemmelser om fastsættelse af ny lokalplan for området, da det ikke antages, at der vil blive etableret ny bebyggelse på de omkringliggende grunde foreløbigt.

Forvaltningen vurderer, at det ansøgte projekt indpasser sig fint i området, der er karakteriseret ved mange mindre enkeltstående etageejendomme, som har facade og vinduer til alle sider. Projektet tager udgangspunkt i denne bymæssige sammenhæng ved at bevare hovedbygningen på Niels Ebbesens Vej 27 og opføre en ny beboelsesbygning på Niels Ebbesens Vej 29, der i en ny fortolkning bygger videre på områdets karakter og formidler overgangen fra hovedstrøget på H.C. Ørstedes Vej til det bagvedliggende bykvarter. Med projektet etableres tidssvarende boliger, som opfylder gældende krav til tilgængelighed.

Selvom der etableres parkeringspladser på terræn i gården, vil projektet samlet set medføre et mere åbent og grønt indtryk end de hidtidige erhvervsbygninger, hvoraf Niels Ebbesens Vej 29 var fuldt befæstet med bygninger og asfaltbelægning. Indkørsel og parkeringspladser til Niels Ebbesens Vej 29 udføres i græsarmeringssten. Ændringerne betyder, at en større mængde regnvand bliver på grunden og således ikke belaster kloaksystemet.

Forvaltningen vurderer, at der kan blive tale om indbliksgener til- og fra en enkelt lejlighed i tagetagen på Niels Ebbesens Vej 31, hvor der er vinduer i gavlen. Det kan der tages hensyn til ved indretning af lejlighederne i det nye byggeri og ved placering af beplantning på tagterrassen. De øvrige omkringliggende ejendomme er placeret således, at forvaltningen vurderer, at der ikke vil blive væsentlige indbliksgener.

Der vil med den ansøgte bebyggelse komme mere skygge på opholdsarealerne på naboejendommen Niels Ebbesens Vej 31 forår og efterår om morgenen og om eftermiddagen på vejarealet mod genbobebyggelsen på Niels Ebbesens Vej. Ud fra skyggediagrammerne vil byggeriet ikke give skygge på nabobebyggelsens vinduesarealer. Forvaltningen vurderer derfor, at der med det ansøgte projekt fortsat vil være tilfredsstillende lysforhold for nabobebyggelsen.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget

PBM/VS

Bilag

Projektmappe Niels Ebbesens Vej

Skema over indsigelser Niels Ebbesens Vej 29.doc

Partshøringssvar nr. 1.1 Nikolaj Slot Petersen

Partshøringssvar nr. 1.2 Peter Schøller Larsen og Jesper Ranum

Partshøringssvar nr. 1.3 Ole Plambæk m. fl.

Partshøringssvar nr. 1.4 Navne- og adressebeskyttelse

Partshøringssvar nr. 1.5 Mikkel Kühnau og Grith Hodal

Partshøringssvar nr. 1.6 Beboere på Lykkesholms Alle 23A og B

Partshøringssvar nr. 1.7 Tanja Odborg

Partshøringssvar nr. 1.8 Navne og adressebeskyttelse

Partshøringssvar nr. 1.9 Peter Schøller Larsen og Jesper Ranum

Partshøringssvar nr. 1.10 AB Niels Ebbesens Hus

Partshøringssvar nr. 2.1 - Peter Schøller Larsen og Jesper Ranum

Partshøringssvar nr. 2.2 Mikkel Blaabjerg Poulsen

Partshøringssvar nr. 2.3, Nikolaj Nørlund

Partshøringssvar nr. 2.4 Beboere LA 23A og 23B

Partshøringssvar nr. 2.5 AB Niels Ebbesens Hus

Partshøringssvar nr. 2.6 Navne og adressebeskyttelse

Partshøringssvar nr. 2.7, Kjeld Axeltoft

By- og Miljøudvalget juni 2019

Punkt 382: Falkoner Allé 114 - ny boligbebyggelse

02.34.02-P19-681-19

Resume

Ejer af ovennævnte ejendom ønsker at opføre en ny boligbebyggelse. Ejendommen tilhørte tidligere Carl og Albertine Feilbergs Legat, men blev solgt i august 2017. Ejendommen er nu videresolgt til ny ejer. På grunden, der fremstår som en stor have, ligger mod nord en bevaringsværdig bygning, som oprindeligt var den sydlige længe af den gamle Falkonergård, der tidligere lå på stedet. Sagen forelægges By- og Miljøudvalget til orientering, idet udvalget tidligere har taget stilling til et lignende ideoplæg på ejendommen.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog sagen til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at sagen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By-, Kultur og Miljøområdet har, efter dialog med ejers arkitekt, modtaget en ansøgning om byggetilladelse til fire tofamiliehuse, nedrivning af Falkoner Allé 114 A og 118 samt renovering af den bevaringsværdige bygning.

Projektet, der kaldes "Atelierhaven", følger den tidligere principielt godkendte bebyggelsesplan, som udvalget godkendte på møde den 7. maj 2018. Udvalget godkendte samtidig, at der meddeles dispensation til mindre afstand mellem bygningerne end bestemt i Lokalplan nr. 26, Afsnit 5.2.7, såfremt naboorientering ikke medfører væsentlige høringsvar.

Grundens areal er 3.384 m², og det samlede areal af de nye villaer inklusiv den eksisterende bygning vil udgøre 1.658 m². De fire tofamiliehuse er i to etager og holder sig under 8,5 meters højde. Villaerne beskrives af ansøger som en ny boligbebyggelse med klare referencer til villabebyggelsen på Falkonergårdsvej i en nutidig fortolkning.

De fire tofamiliehuses bebyggelsesplan og arkitektur er gennemgået med forvaltningen. Projektet er i sit hele fint bearbejdet, og der vil derfor kun skulle ske yderligere mindre justeringer af proportioner og detaljering. Der etableres offentlig sti gennem haven. Alle bevaringsværdige træer i haven bevares.

Ejer har entret med Center for Bygningsbevaring i Raadvad til at følge registrering og renovering af den bevaringsværdige bygning. Når registreringen er foretaget, og planen for renoveringen modtaget, forventer forvaltningen at kunne give tilladelse til nedrivning af Falkoner Allé 114 A, som er sammenbygget med den bevaringsværdige bygning.

Idet den bevaringsværdige bygning ønskes benyttet til tofamiliehus istedet for den tidligere anvendelse til enfamiliehus kræver dette byggetilladelse. En genopførelse af dele af bygningen kræver ikke byggetilladelse, men forvaltningen forventer at følge renoveringsprocessen nøje på grund af bygningens kulturhistoriske betydning. Det er aftalt, at der løbende vil blive sendt rapporter til forvaltningen med status for renoveringen og ombygningen.

Efter endt naboorientering forventes det, hvis der ikke er væsentlige høringsvar, at kunne meddeles byggetilladelse til nybyggeriet og den bevaringsværdige bygning. Ansøger oplyser, at nybyggeriet ønskes opstartet, når ejendommen Falkoner Allé 114 A er nedrevet, så der er plads til skurby med videre.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
PBM/PS

Bilag

217_A-NOT_05-BILAG1

217_FALKONERGAARDEN-2019.11.12_small

Punkt 383: Projektering af cykelsti og cykelbane på Frederiksberg Allé samt orientering om arbejdet med helhedsplan for alléen

05.00.00-G01-14-16

Resume

Kommunalbestyrelsen har i budget 2020 afsat midler til etablering af cykelstier og cykelbaner på Frederiksberg Allé. Der skal med denne sag træffes beslutning om, hvorvidt der skal gennemføres borgerinddragelse med udgangspunkt i 4 tidligere udvalgte scenarier, da disse scenarier ikke kan gennemføres inden for det afsatte budget. I sagen beskrives tidsplanen for etablering af cykelstier og etablering af en cykelstrimmel på den fredede del af Frederiksberg Alle. Herudover orienteres udvalget om at arbejdet med en helhedsplan for alléen sættes i bero for nuværende.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at status for helhedsplanen for alléen forelægges udvalget igen i forbindelse med af-rapportering på belyningsprojektet,
2. at den borgerinddragende proces sættes i bero, indtil der er fundet en afklaring om anlæg af egentlige cykelstier,
3. at projekteringen af cykelstimler på Frederiksberg Allé samt cykelstier på strækning fra skt. Thomas Plads til Vesterbrogade igangsættes mhp. godkendelse i udvalget.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at orientering om arbejdet med helhedsplan for alléen tages til efterretning,
2. hvorvidt den borgerinddragende proces forses eller sættes i bero, til der er fundet en afklaring om anlæg af egentlige cykelstier.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget besluttede den 17. september 2018, at der skulle udarbejdes en helhedsplan for Frederiksberg Allé og har den 4. februar, 6. maj og 19. august behandlet forskellige scenarier for etablering af cykelstier eller cykelbaner på alléen. Det blev senere besluttet, at der fra Sankt Thomas Plads mod Vesterbrogade skal etableres cykelstier, og at der for resten af Frederiksberg Allé skulle forberedes en borgerinddragelsesproces med udgangspunkt i 4 udvalgte scenarier for forbedring af cykelforholdene på alléen.

Kommunalbestyrelsen har i budget 2020 afsat midler til etablering af cykelstier fra Sankt Thomas Plads til Vesterbrogade, samt afsat midler til markering af en cykelbane på den resterende del af Frederiksberg Allé. Til formålet er der samlet afsat 4 mio. kr., hvoraf 3 mio. kr. forventes anvendt til etablering af cykelsti og 1 mio. kr. til markering af en cykelbane. Dermed er der med vedtagelsen af budget 2020 alene afsat midler til cykelsti og cykelbane, og det tidligere afsatte budget til etablering af cykelstier på Frederiksberg Allé er reduceret, så det ikke i det nuværende budget er mulighed for etablering af cykelstier på den fredede del af Frederiksberg Alle.

På baggrund af budget 2020 skal der træffes beslutning om, hvorvidt der fortsat skal gennemføres borgerinddragelse med udgangspunkt i de 4 tidligere udvalgte scenarier, eller om borgerinddragelsen skal sættes i bero med baggrund i det nuværende afsatte budget.

Cykelsti på Frederiksberg Allé mod Vesterbrogade

Frederiksberg Kommune har en målsætning om, at alle trafikveje skal have cykelstier inden udgangen af 2020. De sidste to trafikveje der mangler cykelstier, er Platanvej og Frederiksberg Allé. Begge trafikvejene vil få cykelstier og forbedrede cykelforhold i 2020.

Det er besluttet, at der skal anlægges cykelsti fra Vesterbrogade til Sankt Thomas Plads. Projekteringen igangsættes og forudsættes koordineret med plantning af nye vejtræer, så der sikres synergi imellem etablering af cykelsti, plantekummer, tilretning af fortov, kantsten og overkørsler. Forvaltningen vil i åvrigt undersøge hvorvidt lokale klimasikringstiltag kan integreres i projektet, med fokus på at mindske varme-ø-effekten, tilbageholde regnvand i skybrudshændelser og sikre gode vækstforhold for de nye vejtræer.

Å

Cykelbane på Frederiksberg Allé

Det er herudover besluttet, at der skal etableres en cykelbane på den resterende del af Frederiksberg Alle. Ifølge vejreglerne bør en egentlig cykelbane som minimum være 1,5 m inklusive en 30 cm hvid linje mod kørebanen, men minimum 1,8 m inklusive den hvide linje, hvis der er parkeringsbane langs cykelbanen. Dette kan imidlertid ikke lade sig gøre pladsmæssigt uden at nedlægge parkeringsbanerne. Som alternativ, hvor der ikke er plads til cykelsti eller cykelbane, kan der etableres en såkaldt "cykelstrimmel". En cykelstrimmel etableres typisk i en afvigende farve eller belægning, men må ikke afmærkes som en cykelbane. Cykelstrimmels primære formål er at skabe en zone, der er forbeholdt cykler, og et signal til bilisterne om, at her skal de ikke køre. Et eksempel på en cykelstrimmel på

Frederiksberg findes på Solbjergvej, hvor beliggenheden er en chaussestensbeliggenhed, men hvor der yderst i begge sider er anvendt særlige sten med en jævn og plan overflade, der afviger fra den sædvanlige beliggenhed.

Vejreglerne foreskriver endvidere, at cykelstrimlen, som udgangspunkt, kun bør etableres som en nedsættelse, hvor der er få cyklister, og hvor pladsforholdene og afmærkningsreglerne ikke tillader afmærkning af en cykelbane.

Etablering af en cykelstrimmel forudsætter at den langdagede parkering langs Frederiksberg Allé opmærkes.

Opmærkning af parkeringsbaner vil understrege og fastholde det lovlige antal bilparkeringspladser der findes på Frederiksberg Allé. Å

Da der ikke er særlig meget erfaring på Frederiksberg med brug af cykelstrimler, bør en cykelstrimmel på Frederiksberg Allé i første omgang etableres som en forsøgsordning.

Projektering af cykelstrimmel på Frederiksberg Allé imellem Frederiksberg Runddel og Sankt Thomas Plads igangsættes og forudsættes koordineret med den planlagte renovering af slidlag på alléen i 2020, og koordineres i forhold til tilretning af Kingosgade-Frederiksberg Allé krydset og etablering af Platanvej-Frederiksberg Allé metroforpladsen og åbningen af Platanvej.

Tidsplan for etablering af cykelsti og cykelstrimmel

Projekteringen udføres primo 2020. Med forbehold for at dispositionsforslaget bliver politisk godkendt samt, at Slots- og Kulturstyrelsen og politiet godkender projektet medio 2020, vil cykelstier og cykelstrimler blive etableret i sidste halvår af 2020.

Etableringen af cykelstier og cykelstrimmel koordineres også med de arrangementer, der også sker på alléen, og udføres således at gener for naboer trafikanter minimeres mest muligt.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Forvaltningen vurderer, at en cykelsti fra Vesterbrogade samt en cykelstrimmel mellem Runddelen og Sankt Thomas Plads, samlet vil forbedre forholdene for cyklisterne på Frederiksberg Allé.

Forvaltningen vurderer, at en cykelbane i form af cykelstrimmel vil tilgodese parkeringen på alleen. Løsningen kan ses som en forløber for en egentlig cykelsti, der særlig vil kunne etableres senere i forbindelse med en samlet løsning.

Ligeledes vurderer forvaltningen, at cykelstrimlen bør etableres som en forsøgsordning i to år, og etableringen af løsningen bør tage højde for dette.

Forvaltningen vurderer, at der ikke bør afholdes borgerinddragelse vedrørende 4 udviklingsscenarioer besluttet af By- og Miljøudvalget den 19. august 2019, med baggrund i det afsatte budget, og at arbejdet med en helhedsplan for Frederiksberg Allé bør sættes i bero, indtil der er fundet en afklaring omkring parkeringsproblematikken eller senest, når planerne for skybrudstiltagene bliver aktuelle. Å

Økonomi

Sagen i sig selv har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget

ML/PR/MAD

Bilag

Notat_Orientering om Helhedsplan

Punkt 384: Ansøgning om midler til renhold og oprydning i forbindelse med afvikling af NaboMøbler 2.0 på Solbjerg Plads

05.14.00-G01-150-19

Resume

By- og Miljøudvalget vedtog på møde den 16. september 2019 at give tilladelse til opstilling af NaboMøbler 2.0 på Solbjerg Plads henover sommeren 2020 med mulighed for forlængelse til efteråret 2021. Urban Consulting har efterfølgende ansøgt om, at Frederiksberg Kommune afholder udgifter til renhold og oprydning i forbindelse med projektets afvikling. Baggrunden for ansøgningen er, at Urban Consulting ikke har midler til at forestå denne udgift.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at kommunen står for renhold og oprydning i forbindelse med afvikling af NaboMøbler 2.0, idet forvaltningen anmodes om sag om omdisponering inden for renholdelsesbudgettet med henblik på at muliggøre dette.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt der kan afsættes midler til renhold og oprydning i forbindelse med projektets afvikling.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget vedtog på møde den 16. september 2019 at give tilladelse til opstilling af NaboMøbler 2.0 på Solbjerg Plads henover sommeren 2020 med mulighed for forlængelse til efteråret 2021. Udvalget besluttede desuden at give Urban Consulting tilladelse til at udbyde en konkurrence for design- og arkitektstuderende, hvor der konkurreres om at designe en stol, der har kvaliteter til at blive Frederiksbergs nye byrumstol på Solbjerg Plads og eventuelt andre pladser.

I sagen er det oplyst, at Urban Consulting selv forestår renholdelse - og har tilkøbt ydelse hos Frederiksberg Gartner- og Vejservice til at varetage en del af opgaven. Der skulle burde i stedet have stået, at tilladelsen - hvis udvalget fandt, at der skulle gives tilladelse til det ansøgte - ville blive ledsaget med et vilkår om, at Urban Consulting enten selv står for renhold alternativt skulle tilkøbe renholdesydelse hos Frederiksberg Gartner- og Vejservice. Det vil sige, at tilladelsen ville blive ledsaget med samme vilkår for renhold som i forbindelse med sidste års projektafvikling.

I forlængelse af tidligere fremsendte oplysninger har Urban Consulting gjort opmærksom på, at de ikke har midler til at forestå renhold og oprydning på arealet i 2020. Urban Consulting forslår derfor, at Frederiksberg Kommune afholder renholdelsesudgifterne forbundet med afviklingen af NaboMøbler 2.0. Herunder citeres uddrag af Urban Consultnings anmodning:

Da projektet af ansøger ses som værende et byrumsfremmede projekt, der giver øget livskvalitet for byens borgere samt en forbedret brugermulighed af en af byens offentlige pladser, forslås det, at renhold varetages af kommunens i forvejen dagligt runderende Gartner- og Vejservice.

Frederiksberg Kommunes Gartner- og Vejservice tilser i dag affaldskurve dagligt samt i weekenderne og tømmer disse ved behov. På byens pladser og torve er der dog erfaringsmæssigt behov for at tømme dem dagligt. Det forslås derfor at tømning af dertil opstillede skraldespande i dette projekt indgår som en del af denne daglige rutine.

Kopi af Urban Consultings samlede henvendelse af 24. oktober 2019 er vedlagt som bilagsmateriale.

Ansøger har for så vidt ret i, at der er tale om et byrumsfremmede projekt. Men da projektet er af midlertidig karakter, anser forvaltningen NaboMøbler 2.0 som et projekt, der skal betragtes på samme måde som andre arrangementer/udstillinger/events.

Udgifter til renholdelse efter arrangementer påhviler normalvis pågældende arrangør, udstiller mv.

I 2019 opkrævede forvaltningen 1.260 kr. pr. uge for renhold. Forvaltningens grundrenhold består normalt i at maskinefeje pladsen og tømme pladsens affaldskurve alle ugens 7 dage. NaboMøbler vil besværliggøre renholdelsesopgaven, idet man vil skulle feje uden om møbler, blomsterkummer mv.

Helt konkret vil NaboMøbblers tiltænkte opstilling medføre, at der vil skulle håndfejes med kost mellem liggestole, blomsterkummer mv. Herudover vil der skulle opsættes og tømmes ekstra affaldskurve, idet affaldsmængden forventes at stige under projektets afvikling.

På baggrund af erfaringer med renhold i 2019 og ovennævnte nye renholdelsesopgaver, som i 2019 blev varetaget af frivillige/arrangøren selv, vil prisen beløbe sig til 4.455 kr. pr. uge (17.820 kr. pr. måned og hvis forlænget til efteråret 2021 285.120 kr. i alt). Hvis der udover renholdelsen skal fjernes ødelagte stole, blomster mv., vil der påløbe ekstra omkostninger for dette arbejde. Der er ikke i budgettet afsat midler til en sådan ordning.

Normalt afholder arrangører, udstillere mv. som nævnt altid selv udgiften til renholdelse efter arrangementer. Der vil derfor være tale om en praksisændring, hvis udvalget finder, at der skal afsættes midler hertil. Hertil kommer, at dette kan have præcedens virkning for andre arrangører, udstillere mv.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det vil være uhensigtsmæssigt at ændre praksis for oprydning og renhold efter arrangementer, udstillinger, events mv., da dette vil kunne medføre store ekstraudgifter for kommunen, og da arrangøren, der har ansøgt, er nærmest til at afholde disse.

Økonomi

Hvis By- og Miljøudvalget godkender Urban Consultings ansøgning, vil det medføre en udgift på 4.455 kr. pr. uge (17.820 kr. pr. måned og hvis forlænget til efteråret 2021 285.120 kr. i alt) for Frederiksberg Kommune. Der er ikke i budgettet afsat midler hertil.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

Bilag

Bilag _ Henv. fra Urban Consulting

Punkt 385: Disponering af pulje til offentlige legepladser i 2020

04.03.00-G01-38-19

Resume

Der er i anlægsbudgettet for 2020 afsat en pulje på 2,2 mio. kr. til at renovere og løfte legepladser kvalitetsmæssigt. Der foreslås anvendt 1,85 mio. kr. til udvidelse, nytænkning og renovering af legepladsen i Egernvej Anlægget med en samtidig indarbejdning af en mindre motionsplads, mens de resterende 0,35 mio. kr. foreslås anvende til kvalitetsløft på et par andre legepladser. Disponering af puljemidlerne på 2,2 mio. kr. til renovering af legepladser, forelægges til udvalgets godkendelse.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at puljemidlerne på i alt 2,2 mio. kr. i 2020 til offentlige legepladser disponeres som foreslået.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at puljemidlerne på i alt 2,2 mio. kr. i 2020 til offentlige legepladser disponeres som foreslået.

Sagsfremstilling

I forbindelse med disponering af puljen til offentlige legepladser i 2019 foreslog forvaltningen, at den næste legeplads der renoveres bliver legepladsen i Egernvej Anlægget, da denne trænger til renovering og den har potentiale for udvidelse, så den i højere grad også henvender sig til større børn. Derudover blev det nævnt, at anlægget giver mulighed for samtidigt at opstille motionsredskaber til teenagere/voksne.

I de politiske bemærkninger i 2018-2020 er der lagt vægt på at investeringerne i bylivet i højere grad sker med inddragelse af borgere og brugere. Der vil derfor, inden udbud af renovering af legepladsen og motionspladsen i Egernvej Anlægget, blive gennemført borgerinddragelse omkring nytænkning af legepladsen. Forvaltningen vil, når der er udarbejdet et udkast til plan og design for legepladsen og motionspladsen i Egernvej Anlægget, forelægge dette for udvalget i løbet af foråret.

Med hensyn til kvalitetsløft af byens øvrige offentlige legepladser er der foretaget prioritering og forslag med baggrund i det i 2017 gennemførte servicetjek af alle offentlige legepladser. Forvaltningen har vedlagt en status vedr. renovering af de offentlige legepladser.

Egernvej Anlægget

Til udvidelse, nytænkning og renovering af legepladsen i Egernvej Anlægget foreslås det at anvende 1,5 mio. kr. Til etablering og opstilling af en motionsplads beregnet til teenagere og voksne, foreslås det at anvende 0,35 mio. kr. Det foreslås således samlet set at anvende samlet 1,85 mio. kr. til lege- og motionsanlæg i Egernvej Anlægget.

Udgifterne forventes at fordele sig som følger:

Formål:	Udgift i kr.
Rydning og bortskaffelse af eksisterende redskaber og belægninger	50.000
Etablering af nye belægninger	500.000
Nye legeredskaber	850.000
Design af legeplads	40.000
Ny beplantning	60.000
Samlet til renovering af legepladsen	1.500.000
Etablering og opstilling af motionsplads	350.000

I alt anvendes følgende beløb i Egernvej Anlægget

1.850.000

Kvalitetsløft på andre legepladser

Legepladsen Lindevangsparken:

Den meget populære vandlegeplads har nogle drænmæssige udfordringer. Det har betydet, at der i lange perioder står store mængder vand på legearealet. Der har været gjort forsøg med mindre reparationer af gummibelægningen, men disse har ikke været tilstrækkelige. Såfremt problemet skal løses ordentligt, er det nødvendigt at lave nogle ændringer af legepladsen, der sikrer en bedre dræning ved såvel vandleg, som ved kraftige regnskyl. Det forventes at koste omkring 150.000 kr.

Legepladsen Borgmester Godskesens Plads:

I sommeren 2019 blev der fjernet et redskab der havde et problem med sikkerheden, hvis det blev anvendt af mindre børn, og som derudover sjældent blev brugt. Redskabet er fjernet og til erstatning herfor, og for et par udtjente solsikkegynger, skal der indtænkes et par nye redskaber, fx. noget med en rutsjebane. Det forventes at andrage 200.000 kr.

Renovering af disse sidstnævnte legepladser vil blive iværksat i starten af 2020 uden yderligere forelæggelse for udvalget.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering:

By-, Kultur og Miljørådet vurderer, at den foreslåede udvidelse, nytænkning og renovering af legepladsen i Egernvej Anlægget, samt de foreslåede tiltag på øvrige legepladser, vil bidrage til ønsket om et kvalitetsmæssigt løft af de offentlige legepladser. Legepladsen på Egernvej vil blive lidt større og med redskaber, så den i højere grad også henvender sig til større børn, og anlægget vil få en motionsplads, der foreslås placeret med afstand til legepladsen.

Økonomi

Såfremt indstillingen tiltrædes disponeres puljemidler til offentlige legepladser på 2,2 mio. kr. Der er afsat 10% af de samlede midler til løn og projektering, svarende til 220.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget
SV/PT

Bilag

Status offentlige legepladser på baggrund af servicetjek 2017

Punkt 386: Disponering af pulje til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde i 2020

04.31.09-G01-2-19

Resume

Der er i anlægsbudgettet for 2020 afsat en pulje på 1,0 mio. kr. til vedligehold af de frederiksbergske kirkegårde. Beløbet foreslås anvendt til fortsættelse af den genopretning, der startede i 2010, og vil hovedsageligt foregå på Søndermark Kirkegård, et mindre projekt på Solbjerg Parkkirkegård og til udarbejdelse af en udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård. Disponering af midlerne forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at puljemidlerne på 1,0 mio. kr. til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde disponeres som foreslået.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at puljemidlerne på 1,0 mio. kr. til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde disponeres som foreslået.

Sagsfremstilling

1. januar 2010 overtog Frederiksberg Kommune ansvaret for de tre frederiksbergske kirkegårde fra Frederiksberg Begravelsesvæsen. Overtagelsen omfattede henholdsvis Frederiksberg Ældre Kirkegård, Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård samt krematoriet på Søndermark Kirkegård. Opgaverne kommunen overtog vedrører dels myndighedsbehandling og borgerbetjening, begravellesydelser m.v., men også drift, vedligeholdelse og anlæg af kirkegårdene. Kirkegårdene var ved overtagelsen nedslidte. Især Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård, hvor der i en længere periode ikke havde været råd til nedlæggelse af udløbne gravsteder, og hvor stier, flisegange og adgangsveje ikke havde været vedligeholdt i mange år, og hvor der derfor var risiko for faldskader m.v. Kommunen har derfor siden overtagelsen søgt at genoprette de meget nedslidte kirkegårde, så de igen fremstår vedligeholdte.

Dele af Solbjerg Parkkirkegård overgår til offentlig park i 2020, idet det umiddelbart er forventningen, at hele Solbjerg Parkkirkegård vil være overgået til offentlig park i 2050. Se hvad der overgår til park i 2020 på bilag A. I den forbindelse skal der udarbejdes en udviklingsplan for kirkegården. Da kirkegården skal bidrage klimatilpasningen af Frederiksberg, er det nødvendigt at få udarbejdet en hydraulisk helhedsplan, som skal tænkes sammen med udviklingsplanen. Første udkast til hydraulisk helhedsplan er udarbejdet, og den forventes færdig omkring årsskiftet 2019/2020. Herefter kan arbejdet med udviklingsplanen sættes i gang. Denne forventes forelagt udvalget omkring sommeren 2020.

De tre frederiksbergske kirkegårde bruges herudover i dag aktivt som nærrecreative friarealer i lokalområderne.

I de første år efter kommunen overtog kirkegårdene i 2010 var genopretningsudgifterne til kirkegårdene store, men beløbet til vedligeholdelse er gennem årene faldet, i takt med at vedligeholdelsesniveauet er steget. Der er således i budgettet for 2020 afsat 1,0 mio. kr. til nedenstående vedligeholdelsesindsatser. Målet med den fortsatte indsats er at have vedligeholdte og attraktive kirkegårde, kombineret med muligheden for en fremtidig billigere og mere effektiv drift af arealerne.

De samlede vedligeholdelsesarbejder i 2020 omfatter arbejder på Søndermark Kirkegård og Solbjerg Parkkirkegård.

Konkret omfatter arbejdet i 2020 på Solbjerg Parkkirkegård (Bilag B):

- Renovering af beplantning i vestlige side af randbeplantning til 2. afd. for at skabe mere lys og tryk ved bænke og sti
- Udarbejdelse af udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård, bl.a. borgerinddragelse og rådgiverhonorar

samt følgende arbejder på Søndermark Kirkegård (Bilag C):

- Skadet hestekastanje på 7. afd. erstattes med en rød hestekastanje
- Beplantning langs 4. afd. ryddes, bortset fra træer, med henblik på senere fornyelse af beplantning. Genplantning af 2. og 3. hæk i takscirklen
- På den østlige kranseplads i Birkelunden nedlægges stien og et par cirkler brosten af hensyn til birketræerne

- Den vestlige beton-kranseplads i Birkelunden er ved at forvitre bort. Der laves en ny plads med brosten i overskud fra den østlige kransplads, i græs som den centrale kransplads
- Flere træer i Kirsebærlunden 10. afd. er "sprunget i vild" og skal erstattes med nye træer

Det er forventningen, at de afsatte midler er tilstrækkelige til de planlagte arbejder. I fald arbejderne måtte blive dyrere, vil arbejderne blive udført i den ovenfor nævnte prioriterede rækkefølge.

By-, Kultur og Miljøområdet vurderer:

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der med de afsatte puljemidler vil kunne igangsættes de planlagte arbejder på kirkegårdene. De indkomne tilbud vil vise, om der er tilstrækkelige midler til alle genopretningsplaner i 2020.

Økonomi

Der er i budgettet for 2020 afsat 1 mio. kr. til vedligehold af kirkegårde. Midlerne anvendes til genopretning af randbeplantning, kranspladser, udskiftning af træer mm. Såfremt indstillingen tiltrædes, disponeres puljemidlerne på 1,0 mio. kr. til vedligeholdelse af kirkegårde.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget

SV/PT

Bilag

Bilag C. Genopretning af Søndermark Kirkegård 2020

Bilag B. Genopretning af Solbjerg Parkkirkegård 2020

Bilag A. Overblik 2020 og 2050 arealer Solbjerg Parkk.

Punkt 387: Godkendelse af disponering af midler til etablering af 100 bilparkeringspladser i 2020

05.09.00-G01-34-19

Resume

Forslag til disponering af midlerne til etablering af 100 bilparkeringspladser i 2020 fremlægges i nærværende sag til udvalgets godkendelse.

Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Fasael Rehman, Gunvor Wibroe, Lone Loklindt) indstiller,

1. at forslaget til etablering af 100 nye bilparkeringspladser i 2020 i henhold til budgetaftalen, og den i sagen foreslåede disponering godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til etableringen af 100 parkeringspladser i 2020 finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Balder Mørk Andersen og Thyge Enevoldsen) undlod at stemme.

Indstilling

By-, Kultur- Miljøområdet indstiller,

1. at forslaget til etablering af 100 nye bilparkeringspladser i 2020 i henhold til budgetaftalen, og den i sagen foreslåede disponering godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til etableringen af 100 parkeringspladser i 2020 finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2020 blev det vedtaget, at det fremover skal være lettere for borgere og besøgende på Frederiksberg at finde en parkeringsplads. Det er en videreførelse af indsatsen der startede i 2018 og blev fortsat i 2019. Målet er, at der i 2020 anlægges 100 flere bilparkeringspladser i byen. Det er mange nye pladser, som vil gøre en mærkbar forskel. Bilparkeringspladserne tænkes i videst muligt omfang ind i klimatilpasningsprojekter og andre projekter i byrummene. Der vil herudover primo 2020 blive forelagt en særskilt sag for udvalget for samlet 75 delebils- og elbilparkeringspladser, som besluttet i budget 2020.

Disponering

I tråd med den besluttede målsætning om etablering af 100 flere bilparkeringspladser på terræn i 2020, er der udarbejdet en disponering til opfyldelse af målsætningen.

Vej	Antal bilparkeringspladser	Økonomi [kr.]
Guldborgvej	12	500.000
Lollandsvej	29	500.000
Mariendalsvej (klimatilpasningsprojekt)	21	600.000
Nyelandsvej (slidlagsprojekt)	19	250.000
P.G. Ramms Allé (klimatilpasningsprojekt)	11	350.000
Priorvej (klimatilpasningsprojekt)	15	800.000
Sum	107	3.000.000

Alle nye parkeringspladser, der etableres i 2020 tælles med i forhold til at realisere målet om at etablere 100 parkeringspladser. Det gælder også pladser, der tidligere har været nedlagt og nu nyetableres jf. sag nr. 89 på By- og Miljøudvalgets møde den 12. marts 2018. På Mariendalsvej gælder det for 17 af de 21 bilparkeringspladser.

Projekterne på Mariendalsvej og P.G. Ramms Allé er tidligere godkendt. Mariendalsvej af By- og Miljøudvalget i sag 234 den 3. juni 2019 og P.G. Ramms Allé af kommunalbestyrelsen i sag 275 den 30. september 2019.

Der vil blive forelagt konkrete projektforslag for udvalget inden gennemførelse af de øvrige projekter. Da Lollandsvej er en skolevej, kan der i de kommende år ske ændringer på vejen i forbindelse med fokus i budgettet på etablering af cykelstier / cykelbaner på skoleveje.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at de disponerede bilparkeringspladser vil bidrage til at opnå kommunens målsætning om, at det skal være lettere at finde en parkeringsplads. I forbindelse med detailprojekteringen af bilparkeringspladserne, kan det endelige antal bilparkeringspladser blive korrigeret, hvorfor der er planlagt med mere end 100 bilparkeringspladser. Såfremt det bliver nødvendigt med en egentlig ændring i disponeringen, vil der blive forelagt en sag for udvalget med en revision af disponeringen.

Økonomi

Der er afsat 3,0 mio. kr. til etablering af flere bilparkeringspladser i 2020 i forbindelse med vedtagelsen af budget 2020. Det foreslås, at der meddeles anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til etableringen af 100 bilparkeringspladser jf. tabel ovenfor.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, m, k.
ML/BR.

Punkt 388: Skybrudspakke 2020

05.01.02-G01-5-19

Resume

For at kunne igangsætte anlæg af skybrudsprojekter i 2020 via medfinansieringsordningen, forelægges her forslag til disponering af skybrudspakken for 2020. Skybrudspakken for 2020 samt ansøgning om anlægsbevilling fremlægges for By- og Miljøudvalget til godkendelse. Derudover fremlægges der med denne sag projekt pakke 3 til godkendelse.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at den forelagte disponering af puljen "Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF" godkendes (Gældende henholdsvis for skattefinansieret og takstfinansieret del af puljen),
2. at der meddeles anlægsbevilling på 26,3 mio. kr. til takstfinansierede skybrudsprojekter finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i 2020 og 2021,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 8,7 mio. kr. til skattefinansierede skybrudsprojekter finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i 2020 og 2021,
4. at de takstfinansierede anlægsudgifter midlertidigt finansieres via byggekreditter, der omlægges til endelige lån i takt med, at de enkelte delprojekter afsluttes,
5. at rådighedsbeløbene på anlæggene periodiseres i 2020-21 jf. økonomiafsnittet,
6. at den forelagte projektpakke 3 godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at den forelagte disponering af puljen "Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF" godkendes (Gældende henholdsvis for skattefinansieret og takstfinansieret del af puljen),
2. at der meddeles anlægsbevilling på 26,3 mio. kr. til takstfinansierede skybrudsprojekter finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i 2020 og 2021,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 8,7 mio. kr. til skattefinansierede skybrudsprojekter finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i 2020 og 2021,
4. at de takstfinansierede anlægsudgifter midlertidigt finansieres via byggekreditter, der omlægges til endelige lån i takt med, at de enkelte delprojekter afsluttes,
5. at rådighedsbeløbene på anlæggene periodiseres i 2020-21 jf. økonomiafsnittet,
6. at den forelagte projektpakke 3 godkendes.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 16. november 2015 at indsende Rammeansøgning til Forsyningssekretariatet 2016 omfattende Frederiksbergs skybrudsprojekter sammen med Frederiksberg Kloak A/S, for at sikre muligheden for at kunne medfinansiere de kommunale skybrudsprojekter. Dette gøres for at opnå de opsatte mål i klimatilpasningsplanen 2012-2016. I denne sag disponeres midlerne til skybrudsprojekterne i 2020.

Der er i det vedtagne budget for 2020 afsat i alt 52,5 mio. kr. til anlæg af skybrudsprojekter i 2020, fordelt med 41 mio. kr. på det takstfinansierede område og 11,5 mio. kr. på det skattefinansierede område, hvoraf der allerede er meddelt anlægsbevilling og afsat rådighedsbeløb til flere af projekterne jf. økonomiafsnittet. Det foreslås, at der igangsættes nye projekter og godkendes merbevilling for i alt 35,0 mio. kr. til skybrudsprojekter i 2020-21 (heraf 26,3 mio. kr. takstfinansierede og 8,7 mio. kr. skattefinansierede).

Skybrudsarbejdet i 2020 vil i højere grad end tidligere år komme til at fokusere på revurdering af projekternes realiserbarhed og kvalificering af de hydrauliske forudsætninger fra den oprindelige vedtagne plan for håndtering af skybrudsvand, som blev vedtaget i forbindelse med godkendelsen af rammeansøgningen i 2016.

Det betyder, at der i 2020 ikke vil blive igangsat et nyt centralt forsinkelsesprojekt, men primært anlægges skybrudsprojekter af typen forsinkelsesveje samt mindre grønne veje. Der vil være fokus på færdiggørelse af resterende projekter i projektpakke 1 og 2, samt igangsættelse af en mindre omfangsrig 3. projektpakke.

Skybrudspakke 2020

Der vil ikke blive anlagt skybrudsprojekter på trafikveje i 2020 - herunder anden etape af Peter Bangs Vej, som tidligere har været planlagt. Det vil i stedet blive prioriteret at anlægge mindre forsinkelsesprojekter. Disse projekter vil blive placeret på bivejene, samt så vidt muligt blive placeret i sammenhængende områder, og herudover via de hydrauliske helhedsplaner hvor der er klarlagt et behov for forsinkelse. Projekterne er koordineret med træplantepuljen, slidlagspuljen, fortovsrenoveringspuljen og lignede puljer til byrumsforbedringer. Der vil dog i højere grad end tidligere blive igangsat skybrudsprojekter, som udelukkende anlægges ud fra hydrauliske hensyn end med målet at skabe byrumsforbedringer. Dette betyder, at implementeringstaksten forventes at være væsentlig reduceret i forhold til 2019, blandt andet for at

undgå at fremkommeligheden i byen bliver udfordret, da en del af de oprindelig planlagte projekter er placeret på trafikveje.

Følgende nye skybrudsprojekter foreslås igangsæt i 2020:

Projekter:

Bemærkninger:

FV21 Bag
Søndermarken

Større forsinkelsesvej, og udføres sammen med parkeringsoptimering og slidlagsrenovering.

FØ27 Grønne veje
øst 2020

Puljen er afsat til etablering af regnvandsløsninger i den østlige del af Frederiksberg. Løsningerne er placeret på veje og pladser, og løsningerne kan forsinke mindre regnmængder lokalt f.eks. i forbindelse med anlæg af forsinkelselementer koblet til bytræerne. Puljen i 2020 afsættes til følgende projekter:

- Ane Katrines Vej, Nitivej, Priorvej. I samarbejde med parkeringsoptimering og slidlagsrenovering.
- Den østlige del af Frederiksberg Allé, mellem Skt. Thomas Plads og Vesterbrogade: Etablering af mindre forsinkelsesvolumen til regnvand. Anlægges i forbindelse med etablering af cykelstier.

FV27 Grønne veje
vest 2020

Puljen er afsat til etablering af regnvandsløsninger i den vestlige del af Frederiksberg. Løsningerne er placeret på veje og pladser, og løsningerne kan forsinke mindre regnmængder lokalt f.eks. i forbindelse med anlæg af forsinkelselementer koblet til bytræerne. Puljen i 2020 afsættes til følgende projekter:

- Pelargonievej, Jasminvej: Anlæg af mindre forsinkelsesvolumen i forbindelse med slidlagsrenovering.

FØ28 Kommunale
skolegårde øst 2020

- Skolen ved Bülowvej, afdelingen nord for Fuglevangsvej: etablering af forsinkelsesvolumen i skolegården. Anlægges i forbindelse med mindre renovering af skolegården.

Forundersøgelser
2020

- Forundersøgelser øst
- Forundersøgelser vest

Derudover færdiggøres følgende projekter i 2020, som er igangsæt i skybrudspakke 2019:

Projekter:

Bemærkninger:

FØ05 Mariendalsvej

Mellem Kronprinsesse Sofies Vej og Nordre Fasanvej. Dette er den tredje og sidste etape på Mariendalsvej, som har afventet, at byggeriet på Stjernegrunden samt andre projekter blev færdige.

FV17: Peter Bangs Vej
Vest

Der forsøges igangsæt anden etape af omformning af Peter Bangs Vej, til en grønnere vej, der samtidigt fungerer som forsinkelsesvej. Dette gøres i et forsøg på at minimere belastning af trafikafviklingen, samt i synergi med den planlagte udskiftning af træer på strækningen.

FØ27 Grønne veje øst
2019

Puljen er afsat til etablering af regnvandsløsninger i den østlige del af Frederiksberg. Løsningerne er placeret på veje og pladser, og løsningen kan forsinke mindre regnmængder lokalt f.eks. i forbindelse med anlæg af forsinkelselementer koblet til bytræerne. Følgende projekter færdiggøres i 2020:

- Borups Allé. Mellem Fuglebakken og Nordre Fasanvej. Anlægges som en forsinkelsesvej. Men med mulighed for at indsamle erfaringer med transport af skybrudsvand på terræn
- Rahbeks Allé

FV27 Grønne veje vest
2019

Puljen er afsat til etablering af regnvandsløsninger i den vestlige del af Frederiksberg. Løsningerne er placeret på veje og pladser, og løsningerne kan forsinke mindre regnmængder lokalt f.eks. i forbindelse med anlæg af forsinkelselementer koblet til bytræerne. Puljen i 2019 afsættes blandt andet til følgende projekter:

- P.G.Rams Allé etape II

FØ28 Kommunale
skolegårde øst 2018

Skolen på La Cours Vej

FØ23
Maglekildevej/Amicesvej

Forsinkelsesvej som anlægges med et stort volumen under vejen.

I nogle af ovenstående projekter, igangsat i tidligere skybrudspakker, søges der om yderligere anlægsbevilling, jf. økonomiafsnittet.

2. etape af Peter Bangs Vej er oprindeligt igangsat i skybrudspakke 2019. Anlægsfasen forventes først i 2021 eller senere.

Projekter:

Bemærkninger:

FV12: Peter Bangs Vej Vest 2
Det foreslås, at forsættelsen af anlægget af udbygningen af Peter Bangs Vej som forsinkelses vej med forøget begrønning udsættes. Dette gøres for ikke at skabe unødigt store ulemper for fremkommeligheden i området over flere år. Første etape af Peter Bangs Vej afsluttes i maj 2020, hvorefter der vil være en pause i anlægsarbejdet. I den kommende planlægning vil der blive taget højde for, hvornår udbygningen af Peter Bangs Vej kan forsættes.

Forundersøgelser og hydrauliske vurderinger i 2020:

Som erfaringerne fra skybrudsprojektet på Peter Bangs Vej viser, så er det kompliceret at kombinere de store trafikveje med forsinkelse af skybrudsvand. Der skal derfor, i forbindelse med udarbejdelsen af de næste hydrauliske helhedsplaner, undersøges muligheden for at flytte forsinkelsen samt evt. transport af skybrudsvand væk fra trafikvejene, og ind på de mindre veje.

Derudover skal muligheden for at transportere vand fra omkringliggende belastede områder til forsinkelsesbassinet på Jens Jessens Vej / kunstgræsbanerene undersøges.

Det bør vurderes at opstarte forundersøgelser af Fv16 Lindevangsparken (krydset Dalgas Boulevard og Finsensvej), for at undersøge mulighederne for at koordinere anlæg af et kommende skybrudsprojekt og forskønnelse af Finsensvej i samarbejde med områdeudviklingsprojektet for Finsens kvarteret.

Projektpakke 3

Projektpakkerne er pakker, som indeholder de udvalgte skybrudsprojekter fra rammeansøgningen, som forventes at vil blive anlagt inden for de næste fire år. Eftersom projektpakkerne er en metode til at aktivere projekterne i rammeansøgningen, som Frederiksberg Forsyning har indsendt til Forsyningssekretariatet, er det også Forsyningen, som godkender projektpakkerne. Det har vist sig hensigtsmæssigt at samle flere skybrudsprojekter sammen i projektpakker med en varighed på op til fire år.

I projektpakken må omkostningerne til medfinansieringsprojektet samlet set ikke være dyrere end, hvis projektpakken skulle være udført som en traditionel kloakløsning. Det betyder, at det enkelte skybrudsprojekt kan tåle at blive dyrere end det oprindeligt budgetterede, hvis det indgår i en projektpakke, som samlet set opfylder kravene til medfinansiering.

Projektpakkerne giver således en større økonomisk robusthed i forhold til at sikre medfinansiering af projekterne. For at kunne disponere over de forventede anlægsmidler til skybrudsprojekter over medfinansieringsordningen, skal Frederiksberg Kloak A/S indmelde deres økonomiske forventninger til Forsyningssekretariatet. Dette gøres via projektpakker og anlægsplaner, som fremsendes til Forsyningssekretariatet.

Der er allerede ansøgt og igangsat to projektpakker. Der er fra Forsyningssekretariatet intet krav om, at de enkelte projektpakker skal være afsluttede før nye opstartes, eller at de ikke kan igangsættes forskudt af hinanden. Det betyder, at

de igangværende projektpakker og en ny projektpakke tre kan blive implementerede sideløbende. For at kunne finansiere visse af skybrudspakkerne i Skybrudspakke 2020, godkender bestyrelsen i Frederiksberg Kloak A/S i november 2019 igangsættes af en projektpakke 3, som indeholder følgende projekter:

Pulje:	Projektpakke 3
FØ 27 Grønne veje øst	4,22 mio. kr.
FV 27 Grønne veje vest	1,15 mio. kr.
FV21 Bag Søndermarken	5,6 mio. kr.
I alt:	10,97 mio. kr.

Alle beløbene er takstfinansierede udgifter, som efter anlæggenes afslutning finansieres af lånoptagelse, hvis ydelse betales af Frederiksberg Forsyning.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at skybrudspakken for 2020 indeholder de relevante projekter, som det er realistisk at udføre i 2020. Det vurderes, at det ikke vil være muligt at opretholde samme implementeringstakt som i 2019. Men at der i højere grad bruges ressourcer på at udarbejde forundersøgelserne og planlægningen af, hvilke skybrudspakker det vil være hensigtsmæssig at igangsætte i fremtidige skybrudspakker. På den måde vil man kunne sikre en mere præcis udvælgelse og prioritering af de skybrudspakker, som skal indgå i fremtidige skybrudspakker. Derved øges realiserbarheden af de kommende skybrudspakker.

Økonomi

Der er i budget 2020 afsat rådighedsbeløb på 41,0 mio. kr. på takst og 11,5 mio. kr. på skat til skybrudspakker. Endvidere er der i 3. forventede regnskab overført rådighedsbeløb på samlet 10,8 mio. kr. på takst og 4,7 mio. kr. på skat fra 2019 til konkrete, igangsatte projekter. Dette betyder, at det samlede korrigerede budget efter 3. forventede regnskab 2019 er 51,8 mio. kr. på takst og 16,2 mio. kr. på skat. Der er tidligere meddelt anlægsbevilling til en række af projekterne, som dermed lægger beslag på en del af rådighedsbeløbet i 2020.

Samlet søges om yderligere anlægsbevilling på 26,3 mio. kr. på takst (14,1 mio. kr. til nye og 12,2 mio. kr. til igangværende anlæg) og 8,7 mio. kr. på skat (7,0 mio. kr. til nye og 1,7 mio. kr. til igangværende anlæg) finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i 2020 og 2021. Med henblik på at periodisere udgifterne i de budgetår, hvor de forventes at blive afholdt, overføres 8,1 mio. kr. på takst og 2,0 mio. kr. på skat vedr. Peter Bangs Vej etape 2 til 2021, idet anlægget udelukkende færdigprojekteres i 2020.

I skybrudspakke 2020 ansøges samlet om anlægsbevilling til følgende projekter:

Projekt, 1.000 kr.	Takst	Skat
FØ27 Grønne veje øst 2020: Frederiksberg alle, sydlig del	1.600	
FØ27 Grønne veje øst 2020: Ane Katrinesvej, Nitivej, Priorvej	2.620	2.100
FV27 Grønne vej vest 2020	1.150	2.000
FØ28 Kommunale skolegårde øst 2020	1.100	
FV21 Bag Søndermarken	5.600	1.900
Forundersøgelser øst	1.000	500
Forundersøgelser vest	1.000	500
Grøn pulje vest 2019: P.G.Rams Allé	4.700	1.700
Kommunale skolegårde øst 2018: LA Courvejen skole	3.000	
FV17 Peter Bangs vej	2.600	
Maglekildevej / Amicisvej	1.900	
Samlet anlægsbevilling	26.270	8.700

Efter godkendelse af skybrudspakke 2020 er der afsat følgende rådighedsbeløb i 2020 til skybrudspakker, inkl. overførte midler i 3. forventede regnskab 2019:

Projekt, 1.000 kr.	Takst	Skat
FØ27 Grønne veje øst 2020: Frederiksberg alle, sydlig del	1.600	
FØ27 Grønne veje øst 2020: Ane Katrinesvej, Nitivej, Priorvej	1.620	2.100
FV27 Grønne vej vest 2020	1.150	2.000
FØ28 Kommunale skolegårde øst 2020	1.100	
FV21 Bag Søndermarken	5.600	1.900
Forundersøgelser øst	1.000	500
Forundersøgelser vest	1.000	500
Grøn pulje øst 2019	7.021	900
Grøn pulje vest 2019: P.G.Rams Allé	5.560	3.200
Kommunale skolegårde øst 2018: LA Courvejen skole	4.925	
FV17 Peter Bangs vej	10.415	1.000
FØ23 Maglekildevej / Amicisvej	4.600	
FØ05 Mariendalsvej	5.750	1.750
FV12 Peter Bangsvej	497	1.000
Udisponeret budget		1.300
Samlet rådighedsbeløb	51.838	16.150

Efter godkendelse af skybrudspakke 2020 er der disponeret følgende rådighedsbeløb i 2021 til konkrete skybrudsprojekter:

Projekt, 1.000 kr.	Takst	Skat
FØ27 Grønne veje øst 2020: Ane Katrinesvej, Nitivej, Priorvej	1.000	
FØ23 Maglekildevej/Amicisvej	1.600	
FV12 Peter Bangs Vej	8.088	1.950
Udisponeret budget	52.312	16.050
Samlet rådighedsbeløb	63.000	18.000

Efter skybrudspakke 2020 er det takstfinansierede budget fuldt disponeret i 2020, og der resterer 1,3 mio. kr. på skat til senere disponering. Endvidere er der disponeret samlet 10,7 mio. kr. på takst og 2,0 mio. kr. på skat af budgettet i 2021, idet det forventes, at nogle af de igangsatte projekter først færdiggøres i 2021.

De takstfinansierede anlægsudgifter finansieres ved kommunens optagelse af byggekredit i anlægsperioden.

Byggecreditten omlægges til endelig belåning i takt med afslutning af de enkelte delprojekter. Ydelserne på de endelige lån betales i første omgang af Frederiksberg Kommune og viderefaktureres efterfølgende til Frederiksberg Forsyning

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, m, k
ML/DWN

Bilag

Overblik over anlægsbevillinger i skybrudspakke 2020

Punkt 389: Forslag til Lokalplan 225 for boligbebyggelse ved Kong Georgs Vej 57-61 med tilhørende forslag til Kommuneplantillæg 12 for et område ved Kong Georgs Vej 57-61

01.02.00-P16-6-18

Resume

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om forslag til Lokalplan 225 med tilhørende forslag til Kommuneplantillæg 12 kan godkendes og sendes i offentlig høring. Lokalplanen omhandler opførelse af en ny etageboligbebyggelse, bevaring af en villa, samt etablering af en mindre byplads med høje karakteristiske træer mod Kong Georgs Vej.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 225 og forslag til Kommuneplantillæg 12 offentliggøres i en periode på 8 uger,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

Partierne har mulighed for at fremsende mindretalsudtalelser inden Magistratens behandling.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 225 og forslag til Kommuneplantillæg 12 offentliggøres i en periode på 8 uger,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte den 20. maj 2019 sagen, idet udvalget anmodede om en belysning af bygningens etageantal, der i startredegørelsen for projektet var beskrevet som 5½ etager, og i lokalplanen fastsat som maksimalt 6 etager. Derudover var der ønske om at skabe mere rum mellem villa på Kong Georgs Vej 59 og etageboligbebyggelse.

De 6 etager er ikke et udtryk for, at der er sket ændringer i projektet. I det konkrete projekt er bygningens øverste etage - tagetagen - udformet med skrå tag og tilpasset nabobygningerne. Derfor er denne etage beskrevet som ½ etage i startredegørelsen for at forklare, at projektet ikke er i 6 fulde etager med fladt tag. Da betegnelsen ½ etage (en udnyttelig tagetage) ikke anvendes i byggelovens forstand, vil den ifølge bygningsreglementet skulle beskrives som 1 hel etage og ikke som ½ etage. Lokalplanen angiver derfor et maksimalt etageantal på 6 etager og ikke 5½ etager. Bygningens særlige prismatiske form med skrå tagflader er reguleret af lokalplanens pkt. 6.1 - 6.4, hvor det blandt andet sikres, at bygningens øverste etage udformes i overensstemmelse med lokalplanens illustrationer.

Hvad angår rummet mellem villaen på Kong Georgs Vej 59 og etageboligbebyggelsen har forvaltningen i samarbejde med arkitekterne efterfølgende bearbejdet projektet, og på baggrund heraf udarbejdet et revideret lokalplanforslag. Planforslaget placerer villaen i den nordvestlige del af grunden for at skabe en mere luftig og sammenhængende plads mod Kong Georgs Vej. Da der ved denne løsning vil være tale om en nedrivning af villaen og efterfølgende genopførelse/rekonstruktion et andet sted på grunden, vurderes det mere nærliggende at bevare og genopføre det tidligere 'vaffelhus' Kong Georgs Vej 57 i stedet for Kong Georgs Vej 59. Kong Georgs Vej 57 rummer fine detaljer, karnapper og en mursten, der passer bedre til den bagvedliggende etageboligbebyggelse. Herved vil skalaspringet mellem villa og etageboligbebyggelse også syne mindre. En fordel ved denne planløsning er derudover, at parkeringselevatoren kan integreres i bygningens østlige længe og vil dermed ikke længere være løsrevet fra etageboligbebyggelsen. Det fastlægges samtidig, at en del af villaens stueetage skal anvendes til fælleslokale for bebyggelsen eller som café med for eksempel vaffelhus eller iskiosk.

Efter lokalplanforslaget blev behandlet første gang har der været flere nabohenvendelser om projektet med spørgsmål om brandforhold, bevaringsværdige træer uden for lokalplanområdet og altaners dybde. Hvad angår brandforhold vil brandindsatsen med køretøjer ske fra Kong Georgs Vej. Bypladsen er indrettet derefter. Redning vil foregå med stiger fra egen matrikel. Med hensyn til bevaringsværdige træer, kan der i lokalplanen kun udpeges træer inden for lokalplanområdet. Der udpeges i dette projekt to bevaringsværdige hestekastanjer mod Kong Georgs Vej. Træer uden for lokalplanområdet er ikke en del af lokalplanen, og kan derfor ikke udpeges. Med hensyn til altaners dybde fastsættes denne til 1,5 m.

Bygherre har på baggrund af den politiske beslutning om et skærpet detaljeringsniveau i lokalplanforslag 223 for Rolighedsvej Bycampus valgt at detaljere dette lokalplanforslag hvad angår bygningsfacade og byrum.

Lokalplan, kommuneplantillæg og miljøscreening er tilrettet ovenstående planændringer.

Tidligere sagsfremstilling

Ejendommene ved Kong Georgs Vej 57-61 består af en blanding af ældre småerhvervsbygninger i 1-3 etager, garager, sidehuse og to villaer. Bygningerne har i de seneste år været i forfald, og det har medført et broget og uimødekommende præg for denne del af byen. Frederiksberg Kommune har været i kontakt med ejerne og drøftet mulighederne for udvikling af ejendommene. Én ejer har opkøbt alle tre ejendomme og har nu udarbejdet et projekt med en etageboligbebyggelse og bevaring af den ene villa. En startredegørelse for projektet blev vedtaget af By- og Miljøudvalget den 29. oktober 2018 efter en besigtigelse af området samme dag. På besigtigelsen blev samspillet mellem etageboligbebyggelse og villabebyggelse, bevaringshensyn og særlige karakteristika i området drøftet.

Projektområdet

Kong Georgs Vej ligger i en del af Frederiksberg, hvor byens karréstruktur mod syd møder en mere sammensat bebyggelsesstruktur, primært bestående af ældre villaer, rækkehuse og mere irregulær bebyggelse. Villabebyggelse dominerer den østlige del af vejen på strækningen mellem Kronprinsesse Sofies Vej og Falkoner Allé. Den vestlige del af vejen, og i særdeleshed projektområdet, er således sammensat af et antal forskelligartede bebyggelser.

Projektområdet omfatter de tre ejendomme Kong Georgs Vej 57, 59 og 61. Udvikler har indgået aftale med ejere af naboejendomme mod øst og vest om arealoverførsler af mindre jordstykker for at kunne realisere projektet.

Mod nord afgrænses projektområdet af Kong Georgs Vej, mod øst støder området op mod etageboligbebyggelse opført som karrébebyggelse i 1993 i 5½ etager ved Kong Georgs Vej 55 og mod syd mod to etageboligbebyggelser opført som karrébebyggelse i henholdsvis 1907 og 1908 i 5 etager ved Holger Danskes Vej 88 og 90. Mod vest afgrænses området af en fritliggende bebyggelse i 3½ etager fra 1920 med tilbygning i 1940 i 2 etager.

Hovedgreb og arkitektur

Bebyggelsen opføres som én bygning, som med ét overordnet greb sammenbinder tre fritstående gavle på de omkringliggende bebyggelser Holger Danskes Vej 88 og 90 og Kong Georgs Vej 55. Herved fuldendes den øst for liggende bebyggelse som en lukket karré. I samme greb trækker bebyggelsen sig tilbage fra Kong Georgs Vej og viger pladsen for villaen, der bevares og får rum omkring sig. Mod syd kommer den nye bygning til at indramme det eksisterende grønne byrum mellem to uafsluttede karréer mod Holger Danskes Vej, der i dag afgrænses af en lettere forfalden ca. 6 m høj erhvervsbebyggelse på projektgrunden.

Bebyggelsen disponeres i en kompakt 6 etages prismatisk struktur med et samlet etageareal på ca. 4.500 m² og en maksimal højde på 21 m.

Som størstedelen af bygningerne i området opføres den nye bebyggelse primært i mursten i en varm naturfarve. Hvor den nye bygning støder op til nabobygningerne tænkes murværket udført som traditionel, blank mur, mens det knækkede facadeforløb bag villaen bliver bearbejdet i et forbandt med reliefvirkning som 'bagtæppe' for villaen. Taget beklædes med mørkegrå naturskifer, der harmonerer med den omgivende bebyggelse. Bag villaen, hvor facadeforløbet knækker, brydes også tagfodens linje i en nedadgående vinkel som tilnærmelse til villaens skala. Herved udvides den grå flade markant, og den prismatiske figur står frem.

Den bevaringsværdige villa med et etageareal på ca. 200 m² tilbageføres mod det oprindelige udtryk.

Boligtyper

I forbindelse med startredegørelsens behandling blev det vurderet, at der ikke er behov for flere almene boliger på dette sted. Projektområdet ligger i kommuneplanens kvarter 5 nær det store almene boligområde Stjernen. Etablering af familieejerboliger på Kong Georgs Vej vurderes at være i god tråd med kommuneplanens mål om at skabe varierede bolig- og ejerforhold i de enkelte bykvarterer.

Projektforslaget omhandler opførelse af i alt 40 boliger, hvoraf 38 boliger indrettes i den nye etageboligbebyggelse og 2 boliger i den eksisterende villa på Kong Georgs Vej 59. Boligerne vil være i varierende størrelse fra 2- til 4-værelses lejligheder, hvilket lægger op til en varieret beboersammensætning fra studerende over børnefamilier til pensionister, som hver især vil tilføre området forskellige kvaliteter og understøtte et ønske om liv og aktivitet i bebyggelsen hen over dagen.

Byrum og opholdsarealer

Da der er tale om en huludfyldning, er behovet for opholdsarealer baseret på en konkret vurdering. Projektet rummer opholdsarealer på ca. 1.340 m², hvor der er lagt vægt på at skabe kvalitet og variation med mange intensive grønne elementer. Opholdsarealerne er fordelt på altaner, terrasser, tagterrasse samt opholdsarealer på terræn. Boligerne vil alle få direkte udgang til egen altan og i stueetagen en terrasse. Fra øverste etage vil der være udgang til sydvendt tagterrasse.

I gadeplan skabes en mindre pladsdannelse omkring to store bevaringsværdige hestekastanjer og et nyplantet løvtræ. Træerne vil få luft omkring sig og vil med den nyvundne centrale placering i gaderummet være med til at definere den rumlige overgang mellem vej og byplads. Hvor bypladsen får en mere urban karakter, vil området omkring villaen udelukkende blive til bebyggelsens brug og blive rigt beplantet i et udtryk, der modsvarer de gamle villahaver i den østlige ende af Kong Georgs Vej.

Træer

Tre store hestekastanjer ud mod Kong Georgs Vej er alle over 25 år gamle. Forvaltningen har i forbindelse med lokalplanen vurderet disse, og de to træer længst mod øst er herefter fortsat udpeget som bevaringsværdige. Træet længst mod vest er ikke sundt og levedygtigt, og udpeges derfor ikke som bevaringsværdigt og kan fældes. Lokalplanen stiller krav om lysåbne træer som erstatningstræer.

Trafik og parkering

Tilkørsel og parkering disponeres sådan, at adgang sker fra nord fra Kong Georgs Vej. Al bilparkering foregår i parkeringskældre, som tilgås via parkeringselevator på bypladsen. Cykelparkering etableres primært i samme kælder men med separat elevator og sekundært på terræn tæt ved indgangspartier.

Der stilles krav om 1 bilparkeringsplads og 2 cykelparkeringspladser pr. bolig i overensstemmelse med kommuneplanens parkeringsnorm. Samlet skal der etableres 40 bilparkeringspladser og 80 cykelparkeringspladser.

Sammenhænge og forbindelser

Der har i områdefornyelsen for Nordre Fasanvej Kvarteret, som nærværende lokalplan er en del af, været arbejdet med at skabe lokale sammenhænge og passager. I forlængelse af dette sikrer lokalplanen, at området bliver åbnet mod Kong Georgs Vej, og der skabes en mulighed for en lokal passage mellem Holger Danskes Vej og Kong Georgs Vej gennem en port i den nye bebyggelse. En egentlig gennemgang kan først realiseres, hvis de berørte grundejere bliver enige om dette.

Bearbejdning af projektet siden startredegørelsen

Forvaltningen har modtaget flere henvendelser fra beboere i nrområdet, som er bekymrede for projektets omfang, de afledte skyggeforhold samt projektets trafikale konsekvenser. I startredegørelsen for projektet blev det besluttet, at projektet skulle reduceres og opholdsarealet skulle nærme sig 30 % af etagearealet. Udvikler har arbejdet videre med projektet i samarbejde med forvaltningen, hvilket har resulteret i en reduktion af antal boliger fra 46-48 til 40 boliger. Projektets etagemeter er tilsvarende blevet reduceret fra ca. 4.860 m² til ca. 4.700 m², og opholdsarealet er som konsekvens heraf steget fra 26 % til 29 % af etagearealet.

Hvad angår de afledte skyggeforhold redegør lokalplanen for dette med både terræn- og facadeskyggediagrammer. Skyggegenerne er meget begrænsede for genbobebyggelsen, da den nye etageboligbebyggelse er trukket tilbage fra Kong Georgs Vej. Passagen fra Kong Georgs Vej til Dronning Olgas Vej nævnes i flere henvendelser som særlig værdifuld. Diagrammerne viser, at den kun i mindre grad bliver skyggepåvirket som følge af lokalplanen.

Med hensyn til de trafikale konsekvenser er der foretaget trafiktællinger på vejen, som viser et niveau på 1.394 køretøjer/døgn og en gennemsnitshastighed på 23,1 km/t. Trafikmængden forventes at stige med 5 % ved etablering af 40 nye bilparkeringspladser, hvilket vurderes at være af mindre betydning.

Planforhold

Området er omfattet af Byplanvedtægt nr. 22. Det aktuelle projekt kan ikke indeholdes inden for denne, og realisering kræver således en ny lokalplan.

I Kommuneplan 2017 ligger området i rammeområde 5.B.2 Mariendalsvej/ Kronprinsesse Sofies Vej med anvendelsen etageboligbebyggelse med en maksimal bebyggelsesprocent på 110 % i maksimalt 6 etager. Projektet er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017, idet bebyggelsesprocenten er på 238 %. Der er således udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 12, der fastholder anvendelsen til etageboligbebyggelse i op til 6 etager, men giver mulighed for en bebyggelsesprocent på 240 %.

På nær en del af et skur på Kong Georgs Vej 63, der indgår i projektområdet og forudsættes nedrevet, er der ikke bevaringsværdig bebyggelse inden for lokalplanområdet. Skuret er i 2010 genvurderet til en bevaringsværdig på 5, hvilket

ved en fejl ikke er slået igennem i Kommuneplan 2017. Dette vil blive rettet op i kommuneplantillægget, hvor skuret ikke længere vil fremstå som bevaringsværdigt.

Hvad angår de to villaer på grunden er der i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen foretaget en SAVE-vurdering af dem. Det er vurderet, at begge villaer har en samlet bevaringsværdi på 5, som normalt ikke vil medføre en udpegning som bevaringsværdig. Nærværende lokalplan udpeger alligevel Kong Georgs Vej 59 som bevaringsværdig, og fastsætter bestemmelser for, hvordan villaen må istandsættes, så den tilbageføres mod det oprindelig udtryk. Dette skyldes, at villaen er et vigtigt bidrag til omdannelsen, som består af en fletning af boligkarrébebyggelse med villabebyggelse. Efter en realisering af en istandsættelse af villaen kan der evt. foretages en ny SAVE-vurdering. Kong Georgs Vej 57 tillades nedrevet.

Politisk behandling

Lokalplanen vurderes at være principiel, idet den kræver kommuneplantillæg, hvorfor den skal behandles i By- og Miljøudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Miljøvurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet har foretaget en miljøscreening af planforslagenes forventede miljøpåvirkninger i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. Forvaltningen vurderer, at planforslagene ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger af omgivelserne. Derfor indstiller forvaltningen, at der ikke foretages en miljøvurdering af planerne.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at projektet kan danne rammen for et godt familieboligbyggeri med gode grønne uderum og en høj boligkvalitet. Den nye bebyggelse vil kunne løfte ejendommene ud af deres nuværende forfald og invitere nabolæsets beboere og brugere ind i området med pladسدannelse og lokale smutveje.

Forvaltningen vurderer videre, at projektet er en fin fortolkning af stedet, hvor områdets struktur og historie fortsat fortælles ved at flette villastrukturen med karréstrukturen, fremfor blot at bygge videre i gadeflugten med nabobebyggelsen på Kong Georgs Vej 55.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen
JD/AV

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 20. maj 2019, pkt. 194:
By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling 20. maj 2019, pkt. 194:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 225 og forslag til Kommuneplantillæg 12 offentliggøres i en periode på 8 uger
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden

Bilag

BILAG 02_Forslag til kommuneplantillæg 12_rev2

BILAG 03_Miljøscreeningsskema_rev2

BILAG 01_Lokalplan 225 Kong Georgs Vej 57-61_rev2

Punkt 390: Startredegørelse for boliger ved Fuglebakkevej

01.02.05-P16-7-19

Resume

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om der på baggrund af denne startredegørelse skal udarbejdes en ny lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg, der muliggør realisering af to boligprojekter på henholdsvis Fuglebakkevej 88 og 94.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet der anmodedes om en belysning af boligtyperne.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der på baggrund af startredegørelse udarbejdes lokalplan for to boligprojekter,
2. at der udarbejdes tilhørende kommuneplantillæg.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune har modtaget et forslag om at udvikle ejendommene Fuglebakkevej 88 og 94 med henblik på at etablere henholdsvis almene og private studieboliger på Fuglebakkevej 94 samt private familieejerboliger på Fuglebakkevej 88. Projektet er i god tråd med Frederiksbergstrategiens fokus på den socialt bæredygtige by med blandede boligtyper og ejerformer. Derudover bygger projekter videre på initiativerne fra den nyligt afsluttede områdefornyelse for Nordre Fasanvej Kvarteret, hvor der blev etableret en offentlig byhave for lokalområdet og lagt anslag til en stiforbindelse tværs igennem området.

Projektområdet

Projektområdet ligger syd for Bispeengbuen og omfatter Fuglebakkevej 94, Fuglebakkevej 88, en mindre del af Byhaven samt afslutningen af Fuglebakkevej. Det ligger 250 m øst for Fuglebakken Station og nær de overordnede trafikveje Borups Allé og Nordre Fasanvej. Det har et samlet areal på ca. 5.230 m².

Området består af blandede bebyggelser på store uudnyttede arealer, der er vokset frem af forskellige tidsaldre fra industriproduktion mod Bispeengbuen til karréstrukturer med butiks- og boliggader mod Borups Allé. Bystrukturen fremstår fragmenteret, og hele området bærer præg af at være en bagside med tidligere industribebyggelser, store asfaltflader og dårlige sammenhænge på tværs af matrikler. For enden af Fuglebakkevej ligger den kommunalt ejede Byhave, der blev færdigetableret i 2017. Haven er udviklet i samarbejde med lokale aktører og som et initiativ i områdefornyelsen for Nordre Fasanvej-kvarteret. Den drives i dag af en haveforening i samarbejde med Frederiksberg Kommune og fungerer som grønt åndehul for beboere og med et naturværksted for skole og lokale institutioner.

Dele af området har i perioder været præget af utryghed og overnattende gæster. En tryghedsgruppe bestående af Vej, Park og Miljø, Skolen på Duevej, Byhaveforeningen, SSP og beboerrepræsentanter følger områdets udvikling.

Projektforslag for Fuglebakkevej 94

Ejendommen Fuglebakkevej 94 har et areal på 1.888 m² og huser i dag Nørrebro Bazar. Bazaren består af 2 bygninger, begge i 1 etage, opført i 1989 og med et etageareal på henholdsvis 382 m² og 67 m². Bygherre ønsker at nedrive de eksisterende bygninger og opføre ca. 123 studieboliger med et samlet etageareal på ca. 6.180 m², hvor 2.340 m² planlægges som almene studieboliger og 3.840 m² som private studieboliger.

Hovedgreb, arkitektur og funktioner

Bygningskroppen formes af en kurvet bevægelse, der som en forlængelse af studieboligerne på Nordre Fasanvej 207 svinger syd om indfaldsvejen til genbrugsstationen og terrasseres fra 8 etager mod øst til 5 etager mod vest/Byhaven. Den nye bygning indpasser sig i den eksisterende by med varierende etagehøjde og med en facade mod Fuglebakkevej, der samler omkringliggende bebyggelse og definerer et byrum. Facadens primære materiale er tegl eller natursten i en lys farve kombineret med store partier i træ på enten facade eller gangarealers lofter.

I forbindelse med bygningens placering er bygherre i dialog med Frederiksberg Kommune om at købe en mindre del af kommunens areal bag Fuglebakkevej 94, mod S-banen og indfaldsvejen til genbrugsstationen samt en snip af arealet ved pumpestationen udlagt til Byhaven. Ved at placere bygningskroppen nær vejen vil der kunne opnås gode og store opholdsarealer mod syd og mulighed for et samlet grønt forløb som en forlængelse af Byhaven syd for studieboligerne.

Mod Fuglebakkevej/syd vil bygningen fremstå som en levende, grøn facade, hvor studielivet opleves på opholdsarealerne og ved indgange til boligerne. Facaden mod nord vil være mere lukket med soveværelser inde bag og cykelparkering på terræn. I stueetagen placeres de mest aktive funktioner ud mod Byhaven og det grønne opholdsareal mod syd. Her er der mulighed for fællesaktiviteter og beboerlokaler. Dertil planlægges naturværkstedet flyttet til stueetagen og 1. sal (ca. 150 m²).

Der er tinglyst servitut af 1989 om merbetaling til Frederiksberg Kommune ved udnyttelse af byggeret over 450 etagemeter på Fuglebakkevej 94. Der forelægges særskilt sag for kommunalbestyrelsen om servituten, salg og naturværkstedet i foråret 2020, hvor vilkår og markedsprisen forventeligt er klarlagt.

Opholdsarealer og træer

Studieboligerne rummer opholdsarealer på ca. 1.855 m² svarende til 30 % af etagearealet. Opholdsarealerne er fordelt på altaner, tagterrasser samt opholdsarealer på terræn. De eksisterende platantræer mod Bispeengbuen vil efter al sandsynlighed ikke kunne bevares med et byggefelt placeret tilbagetrukket på grunden. Der vil blive stillet krav om nye træer syd for bygningen.

Projektforslag for Fuglebakkevej 88

Ejendommen Fuglebakkevej 88 har et areal på 1.340 m² og huser i dag en erhvervsvirksomhed. Bygningen i 3 etager er opført i 1909 og med et etageareal på 1.151 m². Bygherre ønsker at nedrive den eksisterende bygning og opføre ca. 34 private familieboliger med et samlet etageareal på ca. 3.177 m².

Hovedgreb, arkitektur og funktioner

Familieboligerne formes som karrébebyggelse i 6 etager, der hæfter sig på den eksisterende gavl mod Fuglebakkevej. Bygningskroppen placeres tilbage på grunden og langs matrikelskel, så der bliver mulighed for at skabe et større samlet gårdrum med nabobebyggelsen mod syd. Karrébygningen opdeles rytmisk i mindre 'byhuse', og facaderne bearbejdes med afsæt i omgivelserne, så proportioner, detaljering og enkelthed får huset til at indpasse sig i den eksisterende by, men samtidig også tilføjer sin egen og mere moderne udgave af de samme arkitektoniske træk. Facadens primære materiale er tegl i en varm brun nuance.

Opholdsarealer og træer

Behovet for opholdsarealer er baseret på en konkret vurdering, da den nye bygning er et infill-projekt, der kobler sig på en eksisterende gavl og afslutter et eksisterende karréforløb. Familieboligerne rummer opholdsarealer på ca. 953 m² svarende til 30 % af etagearealet. Opholdsarealerne er fordelt på gårdrum, altaner, tagterrasser samt forhaver. De eksisterende ahorntræer langs matrikelskel bevares.

Sammenhænge og forbindelser

Projektområdet er i dag koblet dårligt op på de omkringliggende områder, og Fuglebakkevej fremstår uafsluttet. Intentionen med boligprojekterne er, at medvirke til at skabe bedre sammenhæng i området og afslutte Fuglebakkevej med et grønt byrum og en levende, grøn bygningsfacade. En ny stiforbindelse, Grøndalsruten, vil på sigt løbe på tværs af Fuglebakkevej og forbinde de tidligere å-løb Grøndalsåen og Ladegårdsåen langs kommunegrænsen. Det første udlæg til sti indgår i nærværende projekt.

Trafik og parkering

Den nordlige del af området er stationsnært kerneområde, mens den sydlige del er stationsnært område. Det forventes at en del beboere vil benytte sig af cykel eller offentlig transport. Grundet Bispeengens historie som lavtliggende vådt engområde, vil det være vanskeligt at etablere parkeringskælder under Fuglebakkevej 94, og bymæssigt ønskes afslutningen af Fuglebakkevej friholdt for biler. Al bilparkering foreslås derfor at ske samlet i parkeringskælder under Fuglebakkevej 88 med adgang fra Fuglebakkevej. Parkeringskælderens suppleres med enkelte pladser på terræn for begge ejendomme i forbindelse med de primære indgange til besøgende og kortere ophold.

Bispeengbuen

Der pågår i øjeblikket undersøgelser af en tunnelloøsning af Bispeengbuen umiddelbart nord for projektområdet. Nærværende projekt tager højde for en situation med og uden tunnel. Uanset hvilken løsning der vælges for Bispeengbuen vil S-togsbane og tunnelrør fortsat udgøre en afgrænsning mod nordvest. Føres Bispeengbuen i tunnel, skitserer projektet en fremtidig grøn nord-syd gående forbindelse mellem eksisterende studieboliger på Nordre Fasanvej 207 og fremtidige studieboliger på Fuglebakkevej 94. Føres Bispeengbuen ikke i tunnel vil den nye bygning fungere som støjskærm for arealer mod syd.

Udarbejdelse af plangrundlag

Fuglebakkevej 94 er omfattet af rammeområde 4.C.3 Nordre Fasanvej/Hillerødgade, der er udlagt til byudviklingsområde med blandede byfunktioner, en bebyggelsesprocent på maksimalt 180 % og et maksimalt etageantal på 6-8 etager. Fuglebakkevej 88 er omfattet af rammeområde 4.B.1 Borups Allé, der er udlagt til etageboliger, en bebyggelsesprocent på maksimalt 110 % og et maksimalt etageantal på 6 etager. Nærværende projekt forudsætter, at der udarbejdes kommuneplantillæg for så vidt angår bebyggelsesprocenten på begge ejendomme. Projektet på Fuglebakkevej 94 har en bebyggelsesprocent på 215 % og projektet på Fuglebakkevej 88 en bebyggelsesprocent på 240 %.

Der er ikke lokalplan for ejendommene i dag, men det vurderes, at projekterne er lokalplanpligtige. Der udarbejdes derfor ny lokalplan, der omfatter begge boligprojekter. Lokalplanen vil stille krav om 25 % almene boliger af den samlede boligmasse inden for lokalplanområdet.

Politisk behandling

Lokalplanen er principiel, da der skal udarbejdes kommuneplantillæg. Behandlingen af sagen vil således ske i både By- og Miljøudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

Bæredygtighed, klima og miljø

I projektet skal der arbejdes med løsninger, der sikrer et miljømæssigt bæredygtigt byområde. En hydraulisk helhedsplan for et større område omkring Fuglebakkevej 88 og 94 er under udarbejdelse. Da området er meget udsat for oversvømmelser ved skybrud er det vigtigt, at boligprojekterne tager højde for dette. I indretningen af grunden skal der arbejdes med, hvordan projektområdets afvanding bedst muligt sammentænkes med kommunens skybruds- og spildevandsplanlægning. Hvad angår støj- og luftforurening er særligt den nordlige del af lokalplanområdet påvirket. Udformningen af projektet skal tage hensyn til dette.

Nabodialog og inddragelse

Forud for startredegørelsen har bygherre været i dialog med Ejerforeningen 15 k af Frederiksberg om mulighederne for at skabe et fælles gårdrum afgrænset af den eksisterende boligetageejendom Borups Allé 136-140 og Fuglebakkevej 86 og den nye boligetageejendom Fuglebakkevej 88. I koblingen til den eksisterende gavl skal der findes en løsning, der tager hensyn til to lejlighedsvinduer øverst i gavlen.

Frederiksberg Kommune har været i dialog med formanden for Byhaveforeningen om en mulig udvikling af ejendommen Fuglebakkevej 94. Byhaven skal bevares, men et boligprojekt som skitseret i nærværende redegørelse indebærer, at det kommunalt ejede areal mod nordøst/indfaldsvejen inddrages til byudvikling med bl.a. cykelparkeringspladser til studieboligerne. Arealet er nordvendt og bruges til hundelufterområde i dag. Tanken er, at Byhaven får brugsret til et tilsvarende areal syd for ungdomsboligerne. Byhavens medlemmer vil blive inddraget i lokalplanarbejdet i forhold til indretning og eventuelle ændringer af haven.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at etableringen af to nye boligprojekter kan blive starten på en omdannelse af hele området syd for Bispeengbuen. En omdannelse der samler området, tilfører bykvalitet og medvirker til at skabe et nyt levende bymiljø. De flere studerende og etablerede familier vil gøre brug af nærmiljøets udearealer, og en ny stiforbindelse igennem området vil medvirke til at skabe mere åbenhed og tryghed. Byhaven er et stort aktiv for området, som skal bevares, og boligprojekterne skal bygge videre på de kvaliteter og muligheder for ophold og samvær, der allerede er skabt i området. Med en realisering af projekterne vurderes det samlet, at det som i dag fremstår som et lidt slidt og ufærdigt område kan blive en integreret del af Frederiksberg og en destination i sig selv.

Økonomi

Kommunen ejer et areal inden for lokalplanområdet. Der pågår i øjeblikket forhandling om salg af del af matr.nr. 233a samt afklaring af servitut med hjemfaldsret tinglyst på matr.nr. 233c. Flyttes naturværkstedet til stueetagen og 1. sal (ca. 150 m²) som foreslået i sagen, vil det medføre en udgift til drift og vedligeholdelse af de flere etagemeter. Derudover vil et krav om almene boliger udløse grundkapitaltilskud fra Frederiksberg Kommune. De økonomiske forhold vil blive fremlagt senere i særskilt sag.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

JD/AV

Bilag

BILAG 01_Startredegørelse

Punkt 391: 3. forventede regnskab 2019

00.30.14-S00-7-19

Resume

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for regnskabsresultatet 2019.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at magistraten over for kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 3. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
 - Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019 og 2020 samt budgetoverslagsår, jf. bilag 2a og bilag 3k,
 - Overførsel af netto 3,4 mio. kr. fra budget 2019 til 2020- 2023 jf. tabel 3 og bilag 7. Bevillingerne har modpost på kassen,
 - Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 11,8 mio. kr., jf. bilag 2a,
 - Tekniske ændringer af budget 2019 med modpost på kasse med mindreudgifter for 1,5 mio.kr. jf. tabel 2 og bilag 6,
2. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler med modpost på kassen:
 - Overførsel af udgiftsbudget på 0,8 mio. kr. fra budget 2019 til 2020,
 - Mindreudgifter i 2019 for i alt 28,8 mio. kr. jf. bilag 3a-3j,
3. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende anlæg uden for rammen jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 66,4 mio. kr. i 2019 og nettomerudgifter på 45,4 mio. kr. i 2020 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i hhv. 2019 og 2020 jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 10,9 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende brugerfinansierede anlægsudgifter jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreindtægter vedrørende anlæg på 23,0 mio.kr. i 2019, og tilsvarende merindtægter i 2020 tillægsbevilges jf. bilag 2b og 3l,
4. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
 - Netto merindtægter under kommunes indtægtsside på 26,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 16,8 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2019 jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 27,3 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2020 jf. bilag 4,
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5,
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 8.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for Frederiksbergs regnskabsresultat 2019.

Kommunens økonomi kan deles op i drift, anlæg, indtægter og finansielle poster, der gennemgås i nævnte rækkefølge. Til sidst samles op på Frederiksbergs samlede økonomi.

Boks 1: Hovedkonklusioner i 3. forventede regnskab

Mindreforbrug på servicerrammen	Der er på tværs af udvalg indmeldt et forventet mindreforbrug på 15,5 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for Frederiksberg Kommune. Dette svarer til en afvigelse på 0,4 pct. af budgettet. Korrigeres der for midler der flyttes fra budget 2019 til 2020, 2021 og 2022, og som alene er udtryk for at midler bruges i et andet år, er mindreforbruget 12,1 mio.kr. eller 0,3 pct. Der
---------------------------------	---

forventes derfor ikke udfordringer i forhold til at overholde servicerammen i 2019.

Mindreforbrug på overførselsudgifterne På overførselsudgifter forventes mindreudgifter for 41,7 mio. kr. Den primære årsag er, at kommunerne ikke er midtvejsreguleret af staten som følge af økonomiaftalen. Det betyder, at de reserverede midler nu lægges i kassen.

Balance på anlægsrammen I 2019 har Frederiksberg en negativ anlægspulje, der udgør 69,9 mio. kr. Der er med 3. forventede regnskab fundet afvigelser, så anlægsrammen forventes at balancere i 2019, og kommunen dermed kan bidrage til, at kommunerne under ét holder sig inden for anlægsrammen.

Kassebeholdning Kommunens forventede kassetræk svarer til bundlinjen i regnskabsresultatet. Samlet set for 2019 forventes der et kassetræk på 78,7 mio. kr. og en kassebeholdning ultimo året på 802,6 mio. kr. inklusiv deponering. Dette er 110,0 mio. kr. mere, end forventningen i budgettet for 2019. Baggrunden er, at en række områder har givet et bedre resultat for Frederiksberg end forventet i budgettet. Hovedforklaringerne er at overførselsområdet ikke blev midtvejsreguleret, et lavt renteniveau samt flere indtægter fra forskerskat.

I løbet af 2019 har Frederiksberg, ligesom mange af landets andre kommuner, haft stigende udgifter til de børn og voksne, der har brug for ekstra hjælp, fordi de er udfordrede enten fysisk eller psykisk. Dette forventede regnskab viser også merudgifter til det specialiserede børneområde under børneudvalget, specialundervisning under undervisningsudvalget samt særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse under socialudvalget. Det er i 2019 lykkedes på tværs af kommunen, at finde modgående mindreforbrug, så kommunen forventes at overholde budgettet i år. Med vedtagelsen af budget 2020 er der også taget mange af de nødvendige skridt, der skal til for at sikre, at borgerne får den nødvendige hjælp, samtidig med at budgetterne kan overholdes fremadrettet.

Samtidig står en opdatering og ændring af udligningssystemet højt på den nationale dagsorden i 2020. Ændringer, der kan få store konsekvenser for Frederiksbergs økonomi inden for ganske kort tid. I det lys er det vigtigt at sikre, at Frederiksbergs udgifter holdes i ro, og at udgiftspres håndteres, så Frederiksberg står rustet til at løse de udfordringer, Frederiksberg står over for de kommende år.

På denne baggrund betragtes det forventede regnskabsresultat for 2019 som tilfredsstillende.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifterne, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019	3. FR 2019	Tekniske ændringer	Afvigelse	Tillægsbevillinger af merforbrug	Tillægsbevillinger overførsel af budget
----------------------------	-------------------	------------	--------------------	-----------	----------------------------------	---

						til 2020-23
Magistraten	721,3	715,8	1,6	-7,1	0,0	-4,3
Bolig- og ejendomsudvalget	104,5	103,7	0,5	-1,2	0,0	0,0
Undervisningsudvalget	793,5	796,7	1,9	1,3	3,9	0,6
Ældre- og omsorgsudvalget	886,6	885,3	-1,2	-0,2	0,0	0,0
Kultur- og fritidsudvalget	179,0	175,6	-0,8	-2,5	0,0	0,0
Børneudvalget	694,6	695,1	-1,1	1,7	0,0	-0,5
Socialudvalget	463,8	471,8	-1,1	9,0	7,9	0,0
By- og miljøudvalget	111,8	109,1	-1,1	-1,6	0,0	0,1
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	12,5	13,2	0,0	0,7	0,0	0,7
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	81,7	80,4	-0,1	-1,3	0,0	0,0
I alt uden puljen til uforudsete udgifter	4.049,3	4.046,6	-1,5	-1,2	11,8	-3,4
Puljen til uforudsete udgifter				-14,3	-11,8	
Kassen			1,5			3,4
I alt				-15,5		

Mindreforbrug på service

Samlet er der indmeldt mindreforbrug for 15,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab. Heraf søges mindreforbrug på 3,4 mio. kr. driftsoverført, hvilket vil sige, at budgettet flyttes til kommende budgetår. Driftsoverførsler er udtryk for forskydninger i budgettet og er dermed ikke reelle mindredgifter. Korrigeres der for driftsoverførsler, forventes der et mindreforbrug på 12,1 mio. kr., svarende til en afvigelse på 0,3 pct. af budgettet.

Det forventes derfor ikke, at Frederiksberg Kommune får udfordringer med at overholde servicerammen i 2019.

Under udvalgsafsnittene følger en gennemgang af de enkelte udvalgs afvigelser.

Håndtering af udgiftspres og tillægsbevillinger i 3. forventede regnskab.

I 3. forventede regnskab indstilles der i alt merforbrug på 11,8 mio. kr. tillægsbevillet. Disse midler finansieres af puljen til uforudsete udgifter. Herudover søges mindreforbrug for netto 3,4 mio. kr. lagt i kassen og budgettet flyttet til 2020-2023, som nærmere gennemgået i afsnit 1.2. Disse midler lægges i kassen i 2019, så de kan tages op i de år, hvor de overføres til. Sidst sker der en række tekniske ændringer af budgettet svarende til at budgettet nedjusteres med 1,5 mio. kr. Disse beskrives i tabel 2 og sker som følge af ændringen af kommunens rammer i forbindelse med økonomaftalen. Som det fremgår af tabel 1 er der samlet et mindreforbrug under udvalgene på 1,5 mio. kr., når der ses bort fra puljen til uforudsete udgifter. Dette dækker dog over forskelle i afvigelserne udvalg imellem. Afvigelserne under de enkelte udvalg er igen sammensat af mange mer- og mindreforbrug. Mange af de indmeldte mindreforbrug vedrører decentrale institutioner, der som en del af en sund økonomistyring har en lille opsparing. Derudover er der en række budgetter til øremærkede politiske bevillinger, som på nuværende tidspunkt vurderes at strække sig ind i 2020, og dermed har et mindreforbrug i 2019. Fælles for disse mindreforbrug er, at de ikke kan bruges til at dække merforbrug andre steder. Tages midler fra institutionernes opsparing og politiske projekter, vil det medføre at de decentrale institutioner mister deres mulighed for at tænke langsigtet, og at øremærkede projekter og initiativer vil være nødt til at stoppe halvvejs. Tages der højde for alle mindreforbrug, det ikke er hensigtsmæssigt at tillægsbevilde, er der i 3. forventede regnskab ikke midler i puljen til uforudsete udgifter til, at alle merforbrug kan tillægsbevilles. Derfor søges der alene tillægsbevilling til de udgiftspres, der er behandlet og bevilget i budget 2020. Her indgår skolernes udfordringer under

undervisningsudvalget, og særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) under socialudvalget svarende til at der i alt udmøntes 11,8 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter. Dermed underbygger 3. forventede regnskab, at regnskabet 2019 kommer til at understøtte budgettet for 2020.

Tekniske ændringer

Tabel 2: Tekniske ændringer af budget 2019

Serviceudgifter (mio. kr.)	Udgifts-neutrale omplaceringer	Nedregulering af P/L	DUT og andre reguleringer	I alt
Magistraten	-0,8	-1,6	4,0	1,6
Heraf puljen til uforudsete udgifter	0,0	0,0	3,5	3,5
Bolig- og ejendomsudvalget	1,3	-0,8	0,0	0,5
Undervisningsudvalget	0,9	-0,8	1,9	1,9
Ældre- og omsorgsudvalget	0,3	-1,6	0,1	-1,2
Kultur- og fritidsudvalget	-0,5	-0,3	0,0	-0,8
Børneudvalget	-0,4	-1,1	0,4	-1,1
Socialudvalget	-0,1	-1,1	0,1	-1,1
By- og miljøudvalget	-0,5	-0,6	0,0	-1,1
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	0,0	-0,1	0,0	-0,1
I alt - tillægsbevillinger med modpost på kassen	0,0	-7,9	6,5	-1,5

Økonomiaftalen 2020, der blev indgået imellem KL og regeringen i september, indebærer en række tekniske ændringer i kommunernes budgetter. Disse ændringer omhandler ikke alene budget 2020, men har også betydning for budgettet i 2019. Ændringerne påvirker både kommunernes finansiering og den ramme, som kommunernes samlede udgifter skal holdes inden for. Idet økonomiaftalen blev indgået i september, indarbejdes ændringerne for 2019 med 3. forventede regnskab. I tillæg til ændringerne som følge af økonomiaftalen forslås en række omplaceringer af budget imellem udvalg af teknisk karakter. Tilsammen giver det de tekniske ændringer i 3. forventede regnskab. Fælles for de tekniske ændringer er, at de tillægsbevilges på kassen og er udgiftsneutrale for kommunen. Mer- og mindreudgifter som følge af DUT og P/L modsvares på kommunens finansposter, hvor de indgår under tilskud og udligning på kommunens indtægtsside.

Det skal bemærkes, at forvaltningen har vurderet, at enkelte ændringer som følge af ny lovgivning ikke bør udmøntes, da Frederiksberg Kommune ikke har opgaven, eller at de økonomiske konsekvenser af lovændringen allerede er indregnet i Frederiksbergs økonomi. Dette medfører, at DUT og andre reguleringer frigiver 3,5 mio. kr. til puljen til uforudsete udgifter i 2019, ligesom 0,7 mio. kr. ikke udmøntes på overførselsområdet.

Tekniske ændringer under service er opsummeret i tabel 2. En fuldstændig oversigt over udgiftsneutrale omplaceringer fremgår af bilag 3k. Udmøntningen af DUT fremgår af bilag 6, og konsekvensen af nedjusterede pris- og lønfremskrivning fremgår på de enkelte udvalg i bilag 3a-3j.

Udvalgsgennemgang

På magistratens område forventes der mindreudgifter for 7,1 mio. kr., hvoraf 4,3 mio. kr. søges overført til 2020-2022. Det samlede mindreforbrug fordeler sig på både mer- og mindreudgifter. Væsentlige mindreforbrug er til afholdelse af valg og merindtægter fra ordningen, hvor virksomheder og borgere har mulighed for at råde over vej. Derimod er der merudgifter til blandt andet tjenestemandspensioner og barselsordningen.

På bolig- og ejendomsudvalgets område forventes samlet mindredgifter for 1,2 mio. kr. Mindredgifterne kan primært tilskrives færre udgifter til byfornyelse.

På undervisningsudvalget forventes merforbrug på 1,3 mio. kr. Der søges i alt 3,9 mio. kr. tillægsbevillet. Merforbruget skyldes primært øgede udgifter til specialundervisning, ligesom syv af Frederiksbergs folkeskoler forventer merforbrug. Årsagen til at der gives en større tillægsbevilling end der er merforbrug skyldes mindreforbrug på projekter, der søges overført i overførselssagen.

Under ældre- og omsorgsudvalget forventes mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Det samlede mindreforbrug omfatter både mer- og mindredgifter. Mindredgifterne relaterer sig primært til hjemmeplejen og elever. Under hjemmeplejen er der visiteret færre timer end forudsat i budgettet. Under elever inden for sundhedshjælper- og sundhedsassistentuddannelserne har der ikke har været den søgning, der var forudsat. Modsatrettet er der merudgifter, der primært omhandler køb af plejeboligpladser.

Kultur- og fritidsudvalget forventer samlet mindreforbrug på 2,5 mio. kr. Afvigelsen er sammensat af både mer- og mindreforbrug. De primære mindreforbrug omhandler leasingudgifter til Flintholm Svømmehal, da byggesagen endnu ikke er endeligt afsluttet, så svømmehallen kan overgå til leasing. Mindreforbruget i år vil dog betyde merudgifter i kommende år. Derudover er der mindreforbrug, som vil indgå i overførselssagen, hvor de søges overført til 2020. Dette omhandler blandt andet arbejdet med at lave forundersøgelse til en idrætshal på Nordens Plads. Modsat er der fortsat udfordringer med få indtægter i Frederiksberg Svømmehal, hvor dele af svømmehallen er lukket frem til svømmehallen skal renoveres. God styring og mådehold med udgifterne har dog nedbragt udgifterne, så udfordringen i Frederiksberg Svømmehal udgør 0,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab i mod 2,0 mio. kr. ved 2. forventede regnskab.

Under børneudvalget forventes der merudgifter for 1,7 mio. kr., og 0,5 mio. kr. søges overført til 2020. Merudgifterne omhandler primært forebyggende foranstaltninger under det specialiserede børneområde. Her er der både øgede udgifter, samt mindreindtægter, da der ikke længere kan opnås refusion for en række flygtninge. Merudgifterne skal ses i sammenhæng med mindredgifter på overførselsrammen under børneudvalget. Ydelserne inden for henholdsvis servicerrammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicerrammen i stedet for tilbud under overførselsrammen. Derudover forventer Frederiksbergs daginstitutioner mindreforbrug.

Under socialudvalget forventes merforbrug på 9,0 mio. kr. Den primære årsag til merforbruget er øgede udgifter til særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Merudgifter til STU udgør 7,9 mio. kr., der søges tillægsbevillet.

På by- og miljøudvalgets område forventes mindredgifter for 1,6 mio. kr. Netto 0,1 mio. kr. søges fremrykket fra 2020. Fremrykningen omhandler betalinger til Frederiksberg Forsyning for afledning af vand fra kommunens veje, hvor der er større udgifter i 2019 på 3,5 mio. kr. der modsvares af tilsvarende mindreforbrug næste år, hvorfor budgettet fremrykkes. Modsat overføres midler vedrørende busreserven ud af 2019 til 2021-2023. Der har i 2019 været afsat en reserve til at dække mindreindtægter, samt behov for mindre justeringer af busdriften i forbindelse med åbningen af metro-cityringen. Disse midler overføres nu til kommende år, hvor der er klarhed over, hvordan behovet for kollektiv trafik har ændret sig med den nye metro. Desuden er der mindreforbrug vedrørende kommunalisering af private fællesveje, hvor der er kommunaliseret færre veje end forudsat i budgettet.

Under arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget forventes merudgifter for 0,7 mio. kr. Merudgifterne omhandler projektet Bedre sammenhæng i støtte og vejledning, som har haft bedre fremdrift end forventet. Projektet har finansiering i både 2019 og 2020, og 0,7 mio. kr. søges derfor fremrykket fra 2020 til 2019.

Under sundheds- og forebyggelsesudvalget forventes mindredgifter for 1,3 mio. kr. Mindreforbruget omhandler primært forældreklasser under sundhedstjenesten, der ophører med udgangen af 2019, samt mindredgifter under Forebyggelsen, hvor en del af de igangsatte initiativer forventes at gå ind i 2020, og søges overført i overførselssagen.

1.2 Særlige fokusområder under service

De specialiserede områder

For at sikre at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg Kommune en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 pct. af servicerrammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 3. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,6 pct. af servicerrammen. Med 3. forventede regnskab er der indmeldt afvigelser på de specialiserede områder på 14,4 mio. kr., hvilket bringer andelen af specialområdet op på 18,0 pct. af servicerrammen. Dette svarer til, at forbruget ligger 0,2 procentpoint over målsætningen. Overskridelsen viser, at der er behov for fortsat fokus på styring af de specialiserede områder, så de merforbrug, der er i 2019, ikke rækker ind i kommende budgetter. I budget 2020 er der allerede vedtaget initiativer, for eksempel vedrørende skolernes udfordringer til specialundervisning, som understøtter, at kommunen kan holde sig inden for målsætningen fremadrettet.

Driftsoverførsler fra 2019 til 2020 og frem

Kommunerne er igennem budgetloven underlagt rammer for hvor mange midler, der må bruges på service, den såkaldte servicerramme. Hvis kommunerne bruger flere penge på service end den samlede servicerramme, vil kommunerne blive ramt af både en kollektiv og en individuel sanktion. Dette har den følgeeffekt, at kommunerne ikke frit kan flytte midler imellem budgetår. Udfordringen opstår, når ledige midler i 2019 flyttes til 2020. Hermed bliver budgettet i 2020 højere, og den ramme som kommunerne og Frederiksberg er underlagt overskrides.

Styringsmæssigt kan det være en god ide at flytte midler i mellem budgetår. For at decentrale institutioner kan spare op, hvis de kan se merudgifter i fremtiden, er det nødvendigt at flytte i mellem budgetår. Ligesom datoen for hvornår en regning betales eller planlægning af nye initiativer kan betyde, at det er hensigtsmæssigt at flytte en aktivitet nogle måneder, også selv om det krydser et årsskifte.

For at løse denne udfordring er der i budgettet afsat en pulje til uforudsete udgifter. Puljen udgør i 2020 30 mio. kr., og har blandt andet den funktion, at den nedskrives, hvis der er behov for at overføre servicemidler i mellem år. Når puljen nedskrives, skabes der plads i budget 2020, så rammen ikke overskrides. Puljens størrelse sætter dog også en grænse for hvor meget, der kan overføres til 2020. Ud over at dække overførsler imellem budgetår, skal Puljen til uforudsete udgifter også dække eventuelle merudgifter til daginstitutioner, skoler og ældrepleje, hvis befolkningen ændrer sig, og der er behov for at udmønte midler i demografireguleringen. Derudover er det hensigtsmæssigt at have en rest tilbage reserveret til uforudsete udgifter. På nuværende tidspunkt vurderes det, at der vil være plads til ca. 15 mio. kr. i overførsler ind i 2020.

For at adressere udfordringen i at overføre budgetter i mellem år, har Frederiksbergs Kommune overførselsregler, der sætter rammerne for, hvor mange penge hver enkelt institution og budgetansvarlige leder har mulighed for at overføre fra et budgetår til et andet.

Overførselsreglerne indeholder grundlæggende to typer overførsler:

1. Automatiske overførsler. Op til 2 pct. i mindreforbrug af decentrale institutioners budget, decentralt merforbrug, eksternt finansierede midler samt midler til målrettede politiske bevillinger, hvor planlægningen gør det hensigtsmæssigt at krydse årsskiftet. Overføres automatisk i overførselssagen i marts måned når regnskabet er kendt.

2. Ansøgte overførsler. Institutioners bevidste opsparing til fremtidig investeringer, der går ud over den automatiske overførselsadgang på 2 pct. Derudover kan der ansøges om overførsler til rettidig omhu og langsigtet planlægning for områder, der ligger uden for den automatiske overførselsadgang, som budgetter til IT-systemer eller tværgående midler. Disse kan søges i 1. og 3. forventede regnskab. Disse ses i sammenhæng med en tværgående prioritering.

I 3. forventede regnskab har forvaltningen gennemgået alle indmeldte mindreforbrug for, om de vil være underlagt den automatiske overførselsadgang. Niveaue af forventede automatiske overførsler, det vil sige mindreforbrug inden for 2 pct. af institutionernes budget, politiske bevillinger og eksternt finansierede projekter, er på nuværende tidspunkt så højt, at det kan blive en udfordring at rumme dem inden for det ledige rum på 15 mio. kr. under puljen til uforudsete udgifter i 2020. Derfor indstilles der i 3. forventede regnskab kun et minimum af driftsoverførsler til 2020. På den måde sikres det, at der er rum til de automatiske overførsler i overførselssagen.

De overførsler, der indstilles overført til 2020, er udvalgt ud fra, hvilke overførsler der er forudsat overført i budgetprocessen for 2020, ansøgte overførsler vedrørende udvikling af fællesystemer, der understøtter hele kommunens drift, samt overførselsønsker, hvor midlerne ikke rykkes til 2020, men alene til 2021-2023 og dermed ikke belaster servicerammen i 2020. Derudover indstilles det, at der godkendes fremrykninger fra budget 2020 og overslagsår, hvilket primært omhandler forskydning af betaling for vejafvandingsbidrag til Frederiksberg Forsyning, samt ændret afdragsprofil for tidligere års merforbrug på Bülowssvejs skolen. Disse forslås godkendt, da de giver rum i 2020.

Tabel 3: Driftsoverførsler 2019 til 2020-2023

Overførsel	Tillægsbevilling 2019	Tillægsbevilling 2020	Tillægsbevilling 2021	Tillægsbevilling 2022	Tillægsbevilling 2023
Driftsoverførsler	-8.207	2.689	1.839	2.539	1.139
Fremrykninger	4.799	-4.299	-250	-250	0
I alt	-3.408	-1.610	1.589	2.289	1.139

For at sikre, at institutioner og områder, der har udvist mådehold og rettidigt sparet op, er der mulighed for at behandle ansøgte overførsler fra 2019 til 2020 i 1. forventede regnskab 2020, hvor ansøgte overførsler vil blive prioriteret.

Alle automatiske overførsler vil blive indstillet overført med overførselssagen, der behandles i magistraten og kommunalbestyrelsen i marts måned. Oversigt over samtlige driftsoverførsler fremgår af bilag 7.

2. Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Nedenstående tabel 4 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et mindreforbrug på 41,7 mio. kr., hvoraf 28,8 mio. kr. søges tillægsbevillet.

Tabel 4: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2019	3. FR 2019	Afvigelse 2019	Foreslåede tillægsbevillinger	Afvigelse efter tillægsbevillinger

Magistraten	50,2	12,4	-37,8	-37,8	0,0
Bolig- og ejendomsudvalget	-6,2	-6,1	0,2	0,2	0,0
Ældre- og omsorgsudvalget	1,1	2,2	1,2	1,2	0,0
Børneudvalget	9,4	0,8	-8,6	0,0	-8,6
Socialudvalget	-7,6	-11,4	-3,9	0,0	-3,9
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	1.071,6	1.075,6	4,0	4,5	-0,5
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	431,4	434,6	3,2	3,2	0,0
Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	431,4	434,6	3,2	3,2	0,0
Samlet	1.549,9	1.508,2	-41,7	-28,8	-13,0

Hovedårsagen til mindreforbruget er under magistraten, hvor der er reserveret puljer til forsikrede ledige samt budgetgaranterede og konjunkturregulere områder for i alt 33,8 mio. kr. Midlerne har været reserveret til blandt andet at imødegå de konjunkturudsving, der kan være på overførselsområdet, samt en eventuel midtvejsregulering af overførselsudgifter fra statens side. Med økonomiaftalen imellem KL og Regeringen, der blev indgået i september, blev det besluttet ikke at midtvejsregulere kommunernes overførselsudgifter i 2019. Det er derfor muligt at lægge midlerne i kassen med 3. forventede regnskab.

Herudover er der under magistraten en overudmøntning af udbudspuljen på 4,0 mio. kr., som skyldes et vellykket udbud af danskuddannelser til voksne borgere, der ikke har dansk som modersmål. Overudmøntningen af udbudspuljen skal ses i sammenhæng med en tilsvarende manglende udmøntning af udbudspuljen under service. Alle afvigelser under magistraten søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreforbrug under børneudvalget på 8,6 mio. kr. Mindreforbruget skal ses i sammenhæng med det indmeldte merforbrug på det specialiserede børneområde inden for servicerrammen. Ydelserne inden for henholdsvis servicerrammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicerrammen i stedet for tilbud under overførselsrammen.

Under arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget forventes merforbrug på 4,0 mio. kr., som primært skyldes flere borgere på førtidspension. Dette skyldes blandt andet en højere pensionsalder, og ændrede regler for hvornår betalingsforpligtigelse overgår til en anden kommune ved flytning. Derudover søges 0,8 mio. kr. af mindreforbruget overført fra 2019 til 2020. Midler som arbejdsmarkedsafdelingen har disponeret i 2019 til implementering af LAB-loven (Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats). LAB-loven er udskudt et halvt år, og træder i kraft d. 1. januar 2020. Arbejdsmarkedsafdelingen søger derfor om at få overført 0,8 mio. kr. fra 2019 til 2020 til at sikre den implementering, der ellers var planlagt i 2019.

Under sundheds- og forebyggelsesudvalget er der merudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, hvor kommunen betaler alt efter hvor mange borgere fra Frederiksberg, der bruger regionens sundhedstilbud. På grund af udfordringer med at få valide data i Sundhedsdatastyrelsen, er kommunens betaling af aktivitetsmedfinansiering fastfrosset til kommunernes budgetlagt niveau i 2019. Frederiksberg har dog modtaget en efterregulering af kommunens udgifter i 2018 på 3,2 mio. kr. som nu søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreudgifter på 3,9 mio. kr. under socialudvalget, som primært skyldes, at der har været mindre behov for at yde økonomisk hjælp til voksne borgere, der har merudgifter til deres daglige livsførelse som følge af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Sidst er der mindre afvigelser under ældre- og omsorgsudvalget og bolig- og ejendomsudvalget, hvor den primære årsag er udgifter til tomgangsleje i forbindelse med istandsættelsen af plejecenteret Nimbus, samt merudgifter til ydelsesstøtte i forbindelse med byfornyelse.

3. Anlæg

I 2019 er anlægsrammen 311,2 mio. kr., mens der er igangværende projekter med et samlet rådighedsbeløb på 381,1 mio. kr. Forskellen imellem disse er på 69,9 mio. kr., som er placeret på den negative anlægspulje under Magistraten. Den negative anlægspulje udtrykker behovet for forskydninger/mindreforbrug i det pågældende år. Puljen anvendes som styringsinstrument, så det er muligt for kommunen at have en anlægspulje, der beløber sig til mere end det vedtagne anlægsniveau for året - også kaldet anlægsrammen. Styringsmæssigt er der behov for at kunne budgettere over rammen, da anlægsprojekter erfaringsmæssigt bliver forsinkede i løbet af året, blandt andet som følge af ændrede planer, udbud der trækker ud eller tidlig frost i jorden. Det er bare på forhånd ikke muligt at udpege hvilke anlæg, der bliver forsinkede og hvor meget. Der er ved 3. forventede regnskab gennemført en periodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2019 kan overholdes.

Den negative anlægspulje udgør på nuværende tidspunkt 69,9 mio. kr. og der er indmeldt forskydninger og mindreforbrug på anlægsområdet for samlet 69,7 mio. kr. Frederiksberg Kommune forventer dermed at komme ud af 2019 med et merforbrug på 0,2 mio. kr. Der har i årets løb været arbejdet målrettet med at udnytte anlægsrammen, hvilket 3. forventede regnskab også afspejler. De indmeldte afvigelser er baseret på konkrete indmeldinger fra projektlederne. Erfaringsmæssigt er de forventede afvigelser selv så sent på året forbundet med en hvis usikkerhed, da en meget stor del af regningerne for byggeri fremsendes i december. Et forventet merforbrug på 0,2 mio. kr. er derfor at karakterisere som balance.

Frederiksberg Kommune forventer derfor at kunne overholde anlægsrammen i 2019 og som på service bidrage til, at kommunerne samlet overholder økonomiaftalen.

Tabel 5: Anlægsudgifter inden for rammen

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2019	3. FR 2019	Afvigelser 2019	TB 2019	TB 2020
Magistraten	21.061	16.275	-4.786	-1.907	1.506
Bolig- og ejendomsudvalget	81.644	74.523	-7.121	-8.189	8.189
Undervisningsudvalget	43.410	40.607	-2.803	-3.618	2.800
Ældre- og omsorgsudvalget	20.706	20.902	196	0	0
Kultur- og fritidsudvalget	53.614	48.124	-5.490	-5.621	4.166
Børneudvalget	10.769	5.771	-4.998	-3.572	1.817
Socialudvalget	10.108	5.618	-4.490	-5.790	5.790
By- og miljøudvalget	139.845	99.663	-40.182	-37.656	21.168
I alt - eksklusiv negativ pulje	381.157	311.483	-69.674	-66.353	45.436
Negativ anlægspulje	-69.922	0	69.922	66.353	
Yderligere forskydninger og mindreforbrug		-248	-248	0	
I alt - inklusiv negativ pulje	311.235	311.235	0	0	
Negativ anlægspulje efter 3. FR				-3.569	

Sideløbende med 3. forventede regnskab behandler magistraten bevillingssager vedrørende voldgiftssager, skimmelpuljen samt genhusning af FB klubhus. Ekstraudgifterne til voldgiftssager, skimmelpuljen og genhusning af FB klubhus indgår i opgørelsen i 3. forventede regnskab.

3.1 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det anslåede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med forventede regnskaber gives der en opdateret status på strategien.

I den oprindelige plan var der i 2016-19 anslået samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Planen er siden opdateret som følge af udskydelser af salg og ændrede salgsvurderinger, og strækker sig nu til 2023. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 50,6 mio. kr., hvilket er 13,6 mio. kr. mere end status i 2. forventede regnskab. Der forventes yderligere indtægter i 2019 på 26,8 mio. kr. og i 2020 er der allerede godkendt og budgetlagt med salg af to arealer, der dog mangler den endelige frigivelse af salgsindtægten for i alt 47,9 mio. kr. Den samlede forventede indtægter i perioden 2016 til 2023 er på 165,7 mio. kr. Der henvises til det fortrolige bilag 8 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

4. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der mindredgifter og merindtægter for i alt 26,1 mio. kr. Hovedårsagen findes i det lave renteniveau, som har givet færre renteudgifter, samt flere indtægter fra forskerskat end forudsat i budgettet.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5. Det brugerfinansierede område

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af det brugerfinansierede område. På anlægssiden forventes der mindredgifter på 11,2 mio. kr. primært som følge af forskydninger af en række klimatilpasningsprojekter, der udføres i samarbejde med Frederiksberg Forsyning.

6. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der netto mindreforbrug på 32,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Mindreforbruget findes primært under finansforskydninger og skyldes, at kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage. For klimatilpasningsprojekter gælder, at de lånfinansieres, og at udgifter til renter og afdrag efterfølgende betales af Frederiksberg Forsyning. Derudover forventes der færre deponeringsudgifter, da kommunens deponeringspligtige anlæg ikke har samme fremdrift som forventet. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

7. Opfølgning på initiativer vedtaget med budget 2019

Forvaltningen har i forbindelse med 3. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på implementering af tiltag i budgetforlig 2019. Status på de enkelte initiativer kan ses i vedlagte bilag 5. I alt er der 168 initiativer fordelt på effektiviseringer, udvidelser, anlæg og tekststykker.

140 af 168 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder, at punkterne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.

Fem initiativer er markeret 'lysegrønne', idet de har en politisk godkendt revideret tidsplan. Projekterne følger den reviderede tidsplan.

23 initiativer er markeret 'gule'. Dette skyldes overordnet følgende forhold:

- Forsinkelser med sammenhæng til eksterne forhold, herunder udskudt ikrafttræden af lovgivning, afklaringer i forhold til indkøb af tekniske løsninger eller leverandørers udvikling
- Forskydninger og mindre forsinkelser i initiativer, hvor midler forventes overført til 2020 i forbindelse med overførselssagen
- Enkelte ændringer i realisering af effektiviseringsprojekter. Disse er forelagt politisk

Økonomien i de projekter, der er markeret 'gule', vil indgå i den automatiske overførselsadgang.

Kan et initiativ ikke realiseres, således at den politiske beslutning ikke kan gennemføres, markeres det med farvekoden 'rød'. Ingen initiativer er markeret 'røde'.

For alle initiativer kan aktuel status og beskrivelse læses i bilag 5.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 3. forventede regnskab forventes der i 2019 et samlet kassetræk på 78,7 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 802,6 mio. kr. ultimo 2019 inklusive udgifter til deponering.

Kassen ultimo året forventes dermed at være 110,0 mio. kr. højere end korrigeret budget. Dette er en markant stigning som skyldes, at flere usikkerheder er faldet positivt ud for Frederiksbergs økonomi.

Den primære årsag til den højere kasse skal findes under driften, der bidrager til 58,8 mio. kr. af den forbedrede kasse. Nærmere bestemt findes den største enkeltforklaring under kommunens betaling af overførselsudgifter. Frederiksberg er blandt landets dygtigste til at aktivere borgere og sikre, at de ikke er afhængige af forsørgelse fra Frederiksberg Kommune. Systemet omkring finansiering af overførselsudgifter er nøje reguleret, og er afhængigt af udviklingen, ikke bare på Frederiksberg, men i hele landet, og er derfor forbundet med usikkerhed. En gunstig udvikling for Frederiksberg samtidig med, at det i Økonomiaftalen imellem KL og regeringen blev besluttet ikke at midtvejsregulere overførselsområdet i 2019 betyder, at det nu er muligt at frigive 34 mio. kr., der ellers var reserveret til overførselsområdet.

Derudover dækker en del af forbedringen af kassen også over, at flere udgifter tidligere var forventet i 2019, men nu først forventes i 2020. Dermed er det ikke en forbedring af kommunens økonomi over tid. Dette ses under driften, hvor der forventes et højt niveau af ønsker om at overføre midler fra 2019 til 2020 i henhold til kommunens automatiske overførselsregler. Herudover er der forskydninger under kommunens finansielle områder. På de finansielle poster skal kommunen deponere 21,4 mio. kr. mindre end forventet i budgettet, da en del af de deponeringspligtige byggeprojekter er forsinkede. I takt med at projekterne bliver færdige, skal kommunen deponere, og deponeringen sker dermed på et senere tidspunkt.

Under finansielle poster er også flere indtægter da kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Sidst har kommunen også profiteret af et lavt renteniveau, og flere indtægter, særligt fra forskerskat, der først opgøres sidst på året. Dette er medvirkende til, at vi forventer 26,1 mio. kr. mere i indtægter. Derudover har kommunen i foregående år har lagt ud for udgifter til klimatilpasningsprojekter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Samlet er der altså en lang række elementer, der har peget i Frederiksbergs retning, og medvirker til den forbedrede kassebeholdning.

Tabel 6: Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	Opr. Budget 2019	Korr. Budget 2019	3. FR 2019	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2019
Indtægter i alt	-5.851,3	-5.861,8	-5.887,8	-36,5	-26,1	-26,1
Driftsudgifter i alt	5.604,8	5.599,2	5.540,5	-64,3	-58,8	-34,4
Serviceudgifter	4.050,5	4.049,6	4.032,6	-17,9	-17,0	-4,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	431,4	434,6	23,2	3,2	3,2
Overførselsudgifter	1.142,9	1.118,3	1.073,3	-69,6	-44,9	-32,7
STRUKTUREL BALANCE	-246,5	-262,5	-347,3	-100,8	-84,8	-60,5
Anlægsudgifter inden for rammen	311,6	311,2	311,2	-0,3	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	49,2	77,7	73,0	23,8	-4,7	-5,0
Anlægsindtægter	-30,2	-95,3	-71,6	-41,5	23,6	23,0
Brugerfinansieret område	73,5	100,0	88,8	15,4	-11,2	-10,9

Resultat i alt (- = overskud)	157,5	131,2	54,1	-103,5	-77,1	-53,3
Kassebeholdning primo	881,2					
Årets resultat	157,5	131,2	54,1	-103,5	-77,1	-53,3
Lånoptagelse	-128,1	-183,7	-167,5	-39,3	16,2	10,9
Finansforskydninger	39,1	51,7	7,4	-31,7	-44,3	-22,9
Afdrag på lån	91,9	189,5	184,7	92,8	-4,8	-4,8
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-160,3	-188,7	-78,7	81,7	110,0	70,1
Kassebeholdning ultimo	720,9	692,6	802,6			

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 25. november 2019 og kommunalbestyrelsen den 2. december 2019.

Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med magistratsbehandlingen den 25. november 2019.

Historik

Indstilling 25. november 2019, pkt. 211:

Direktionen indstiller, at magistraten over for kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 3. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
 - Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019 og 2020 samt budgetoverslagsår, jf. bilag 2a og bilag 3k,
 - Overførsel af netto 3,4 mio. kr. fra budget 2019 til 2020- 2023 jf. tabel 3 og bilag 7. Bevillingerne har modpost på kassen,
 - Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 11,8 mio. kr., jf. bilag 2a,
 - Tekniske ændringer af budget 2019 med modpost på kasse med mindreudgifter for 1,5 mio.kr. jf. tabel 2 og bilag 6,
2. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler med modpost på kassen:
 - Overførsel af udgiftsbudget på 0,8 mio. kr. fra budget 2019 til 2020,
 - Mindreudgifter i 2019 for i alt 28,8 mio. kr. jf. bilag 3a-3j,
3. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende anlæg uden for rammen jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 66,4 mio. kr. i 2019 og nettomerudgifter på 45,4 mio. kr. i 2020 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i hhv. 2019 og 2020 jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 10,9 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende brugerfinansierede anlægsudgifter jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreindtægter vedrørende anlæg på 23,0 mio.kr. i 2019, og tilsvarende merindtægter i 2020 tillægsbevilges jf. bilag 2b og 3l,
4. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
 - Netto merindtægter under kommunes indtægtsside på 26,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 16,8 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2019 jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 27,3 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2020 jf. bilag 4,
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5,
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 8.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 160:

Direktionen indstiller, at magistraten over for kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 3. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
 - Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019 og 2020 samt budgetoverslagsår, jf. bilag 2a og bilag 3k,
 - Overførsel af netto 3,4 mio. kr. fra budget 2019 til 2020- 2023 jf. tabel 3 og bilag 7. Bevillingerne har modpost på kassen,
 - Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 11,8 mio. kr., jf. bilag 2a,
 - Tekniske ændringer af budget 2019 med modpost på kasse med mindreudgifter for 1,5 mio.kr. jf. tabel 2 og bilag 6,
2. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler med modpost på kassen:
 - Overførsel af udgiftsbudget på 0,8 mio. kr. fra budget 2019 til 2020,
 - Mindreudgifter i 2019 for i alt 28,8 mio. kr. jf. bilag 3a-3j,
3. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende anlæg uden for rammen jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 66,4 mio. kr. i 2019 og nettomerudgifter på 45,4 mio. kr. i 2020 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i hhv. 2019 og 2020 jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 10,9 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende brugerfinansierede anlægsudgifter jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreindtægter vedrørende anlæg på 23,0 mio.kr. i 2019, og tilsvarende merindtægter i 2020 tillægsbevilges jf. bilag 2b og 3l,
4. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
 - Netto merindtægter under kommunes indtægtsside på 26,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 16,8 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2019 jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 27,3 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2020 jf. bilag 4,
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5,
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 8.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 79:

Børneudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 160:

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 98:

Børneudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 160:

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 118:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 98:

Indstilling 25. november 2019, pkt. 103:

Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 118:

Indstilling 25. november 2019, pkt. 151:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 98:

Bilag

Bilag 1a -Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Beskrivelse af servicerrammeneutrale afvigelser

Bilag 3l - Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 4 - Finansielle poster i 3. forventede regnskab 2019

Bilag 5 - Budgetforligsopfølgning

Bilag 6 - Fordeling af DUT 2019-2023

Bilag 7 - Oversigt over driftsoverførsler 2019 til 2020-2023

Punkt 392: Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget

29.00.00-G01-163-19

Resume

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 11. december 2017 (pkt. 395) oprettelsen af sundheds- og forebyggelsesudvalget med virkning fra 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen ønskede at styrke sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejdet. I forlængelse heraf besluttede magistraten, at der evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Endelig godkendte sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, at en midtvejs-status på udvalgets virke bliver forelagt i 4. kvartal 2019. Med denne sag forelægges midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde til drøftelse.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget

1. drøfter midtvejsstatus for udvalgets virke og
2. oversender sagen til orientering i arbejdsmarkeds- og undervisningsudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten.

Sagsfremstilling

Ved sin behandling den 18. november 2019 (pkt. 90) drøftede sundheds- og forebyggelsesudvalget midtvejsstatus for udvalgets virke med afsæt i afholdelsen af temadrøftelse om samme emne tidligere på dagen den 18. november 2019.

Udvalget tilkendegav, at efter en mindre opstart, hvor rammerne for udvalgets virke skulle defineres, er udvalget kommet godt i gang med sit arbejde og har fundet sin særlige arbejdsform. Udvalget opfylder sit formål og har bidraget til at løfte sundheds- og forebyggelsestemaet i endnu højere grad end tidligere.

Udvalget vil fortsat have fokus på den tværgående arbejdsform og initiere og fremme sundhed og forebyggelse bredt ind i kommunens arbejde på tværs af udvalg. Dette i tæt samarbejde med øvrige fagudvalg og eksterne samarbejdspartnere. Udvalgets pulje er en afgørende forudsætning for, at udvalget kan opfylde de mål, der er sat for dets virke.

Da udvalget favner alle aldersgrupper, vil udvalget fremadrettet også have fokus på andre målgrupper end børn og unge, der har fyldt meget hidtil. Ud over de prioriteter, som udvalget allerede har besluttet for 2020, blev det tilkendegivet, at det fremadrettet kunne være givende med et samarbejde med by- og miljøudvalget om fx, hvordan man indretter hospitalsgrunden med et sundhedsfokus, og hvordan byen bliver mere generelt bevægelsesvenlig og grøn, og et samarbejde med kultur- og fritidsudvalget om især unges udøvelse af idræt som forebyggelse af fedme. Der blev også tilkendegivet interesse i et fortsat samarbejde med socialudvalget om bekæmpelse af ulighed i sundhed og fokus på borgernes mentale sundhed. Endelig blev der peget på at se nærmere på emner i grænsefladerne til ældre- og omsorgsudvalget, og fx indgå i et tættere samarbejde om borgerens lokale sundhedsvæsen, herunder på demensområdet for de ældre borgere på plejecentre. Udvalget ønskede at drøfte i det kommende år muligheden for at ansøge om at blive certificeret som ældrevenlig by i WHO-regi.

Udvalget har haft fokus på emner under alle de fire spor, der fremgår af sagen. Opdelingen af ansvarsområder under de fire spor giver et nyttigt overblik. Udvalget er dog opmærksom på, at det ikke er antallet af sager under de enkelte spor, som er afgørende, men sagernes effekt og gennemslagskraft, hvorfor det ikke er et mål i sig selv, at der skal være lige mange sager under de forskellige spor.

Oprindelig sagsfremstilling:

A. Baggrund

Magistraten besluttede den 16. april 2018 (pkt. 127), at der efter 1 år evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Sundheds- og forebyggelsesudvalget behandlede samme dag (pkt. 24) sagen om præcisering af udvalgets opgaver. Heri fremgår, at formålet med en midtvejsstatus er at afdække effekten af sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde, herunder hvorvidt udvalget har skabt værdi og har formået at løfte opgaven i forhold til konstitueringen og styrelsesvedtægterne. Sundheds- og forebyggelsesudvalget godkendte den 4. juni 2018, at en midtvejs-status på udvalgets virke udskydes og bliver forelagt i 4. kvartal 2019.

B. Formål med etableringen af sundheds- og forebyggelsesudvalget

For at styrke kommunens sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejde blev sundheds- og forebyggelses-udvalget nedsat pr. 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen konkretiserede den 14. maj 2018 udvalgets opgaver og præciserede styrelsesvedtægten. Her fremgår det, at ”udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner. Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper, dvs. Børnetandplejen, Sundhedsplejen, Børne/ungelægen, Omsorgstandplejen/Specialtandplejen, forebyggelsespakkerne og de forebyggende hjemmebesøg samt den kommunale medfinansiering af den regionale sundhedsaktivitet (’Aktivitetsbestemt medfinansiering’).”

Endvidere udarbejder udvalget ”forslag til kommunens sundhedspolitik og forebyggelsesindsats og varetager den umiddelbare udarbejdelse, forankring og implementering af kommunens sundhedspolitik på tværs af alle områder” (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

C. Udvalgets konstruktion og arbejdsform

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er en ny form for konstruktion i Frederiksberg Kommunes samlede udvalgsstruktur med ansvar for, at sundhed implementeres og følges op i øvrige politiske processer i tæt samarbejde med de øvrige udvalg. Derfor vil en stor andel af de sager, som forelægges udvalget, være af tværgående karakter og forelægges således flere fagudvalg, og eventuelt også magistraten og kommunalbestyrelsen alt efter sagernes konkrete indhold.

Nedenfor i tabel 1 angives en oversigt over antal dagsordenspunkter fordelt på år, der har været forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget.

Tabel 1: antal sager forelagt i Sundheds- og forebyggelsesudvalget i henholdsvis 2018 og 2019.

År	Antal sager
2018	46
2019	56
I alt	102

Af de 102 sager udvalget har behandlet, er 74 sager behandlet i flere udvalg grundet deres tværgående karakter, 32 sager har været behandlet i magistraten og 31 sager har været behandlet i kommunalbestyrelsen (se bilag 1 for oversigt over alle sager 2018-2019).

Udvalgets tværgående karakter kommer ligeledes til udtryk ved afholdelse af fællesmøder med flere udvalg.

Nedenfor ses en samlet oversigt over udvalgets temamøder siden januar 2018.

Tabel 2: Oversigt over temamøder siden 1. januar 2018.

Dato	Sags.nr.	Aktivitet	Deltagelse af øvrige udvalg
2018			
14-05-2018	32	Temamøde om virksomhedsplanerne for Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådgivningen	BU, UU
18-06-2018	43	Temadrøftelse om forebyggelse	
20-08-2018	49	Fællesmøde om drøftelse af ulighed i sundhed	SU
10-12-2018		Temabesøg for sundheds- og forebyggelsesudvalget: Forebyggende hjemmebesøg på ældreområdet	
2019			
06-03-2019		Temadrøftelse om sund by netværket	
01-04-2019	23	En sund Frederiksbergstrategi - fællesmøde med by og miljøudvalget	BMU
06-05-2019		Status og plan for forebyggelse på Frederiksberg - temadrøftelse	
06-05-2019	31	Temamøde om forebyggelse - status og konkrete satsninger i 2019	
18-11-2019		Temadrøftelse- evaluering af sundheds- og forebyggelsesudvalgets fire spor	
2020 (se pkt. 89 den 18.11.2019)			
Forventet marts 2020		Studietur til Utrecht	
Forventet maj 2020		Temadrøftelse om status og plan for forebyggelse på Frederiksberg, herunder Rusansvarlig Ungdom	
Forventet juni 2020		Temadrøftelse om børn og unges mentale sundhed og kommunens samlede indsatser, herunder samarbejdet med praktiserende læger og region hovedstaden	
Forventet ultimo 2020		Fællesmøde med kultur- og fritidsudvalget om unge og fritid/ bevægelse	KFU

Sundheds- og forebyggelsesudvalget fik med dets nedsættelse ansvaret for kommunens tværgående sundhedspolitik og implementeringen af dennes handleplaner. Sundhedspolitikken overgik dermed til udvalget, hvor der er et mindre driftsområde og hermed fylder sundhedspolitikken og dens implementering en større del af udvalgets virke end det gjorde i det tidligere sundheds- og omsorgsudvalg.

Udvalgets tværgående arbejdsform understøtter og ses at have bidraget til et intensiveret samarbejde på tværs af udvalgene, f.eks. kultur- og fritidsudvalget om ”Bevæg dig for livet”, med børneudvalget og undervisningsudvalget om forebyggelse og børn og unges sundhed, med socialudvalget om sundhed og med by- og miljøudvalget om styrket rolle til sundhed i Frederiksbergstrategien.

Sammenhængen mellem indsatser under sundheds- og forebyggelsesudvalgets område i forhold til ældre- og omsorgsudvalgets fokus på at minimere genindlæggelser er afspejlet i budget 2020 i form af vedtagelse af gennemførelse af en analyse om aktivitetsbestemt medfinansiering.

Det er en national tendens, at skellene imellem somatikken og psykiatrien opløses, der understøtter valget af at etablere et udvalg med opgaven at sikre det bredere blik for sundhed, uanset indsatsers indhold og format. Ved placering af ansvaret for kommunens brede sundhedsbegreb og forebyggelse i et særskilt udvalg, er det også blevet tydeligere under hvilket udvalg høringer og implementeringer af de regionale og nationale sundhedspolitikker og strategier hører under. Som eksempel kan nævnes KKR-strategien for unges fysiske og mentale sundhed, hvor udvalget den 16. september 2019 (pkt. 71) afgav Frederiksberg Kommunes høringssvar. Dette fordrer et tættere samarbejde mellem kommunens øvrige fagudvalg og sundheds- og forebyggelsesudvalget i en koordinerende rolle.

D. Erfaringsopsamling af udvalgets virke - de fire spor

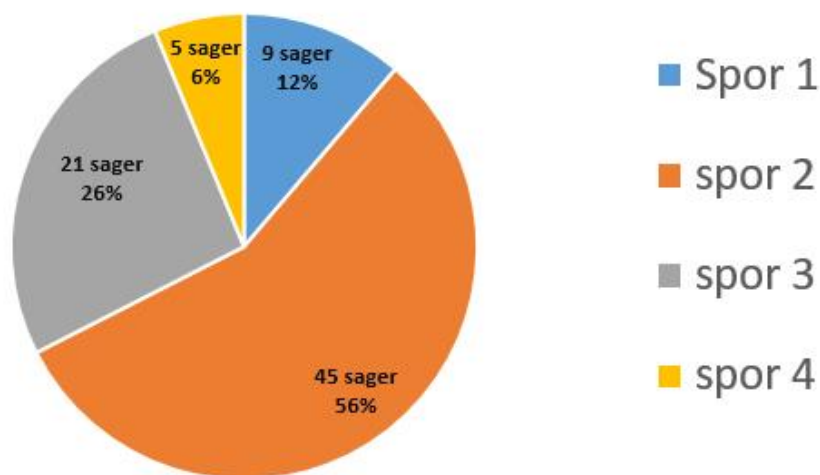
Sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttede den 4. juni 2018 (pkt. 38) en konkretisering af udvalgets opgaver i fire spor, der fremgår nedenfor:

1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

2. Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

I figuren nedenfor ses fordelingen af sager, jf. tabel 1. forelagt udvalget hørende under de fire spor.

Figur 1 Fordeling af sager på spor, antal og procentvis.



Spor 1 – Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

Som det fremgår af sagen den 4. juni 2018 (pkt. 38) indtager udvalget ”en central rolle som inspirator for de øvrige udvalg, som ambassadør ifht. byen samt som vidensbase ifht. ny viden, erfaring og forskning” indenfor forebyggelse og sundhedsfremme. Derfor er et vigtigt fokusområde for udvalget implementering af sundhedspolitikken 2019-2022, samt de enkelte udvalgs handleplaner. Sundheds- og forebyggelsesudvalget bærer ansvaret for at kommunens sundhedspolitik både er repræsentativ for kommunens indsatser, samt for at følge op på implementeringen igennem evaluering af fagudvalgenes handleplaner (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 1

Siden januar 2018 har der været forelagt 9 sager, som primært er relevante for spor 1, hvoraf 4 sager tillige har været behandlet i andre udvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har siden 2018 arbejdet med udarbejdelsen af den nye Sundhedspolitik 2019-2022 med fokus på at tydeliggøre vigtigheden af, at sundhedsfremme og forebyggende initiativer tænkes ind i arbejdet. For at sikre den brede udbredelse blev afholdt et borgermøde med deltagelse af udvalgsformanden den 2. maj 2018 om den nye sundhedspolitik. Udvalget følger løbende op på implementeringen af kommunens sundhedspolitik og påbegynder i 2022 en proces for revision af politikken. Fagudvalgenes handleplaner er 1-årige og evalueres i begyndelsen af hvert år.

Spor 2 - Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er jf. styrelsesvedtægten, tillagt den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver efter sundhedsloven, der omfatter forebyggelse og sundhedsfremme (Kapitel 35), sundhedstjenesten (Kapitel 36) tandplejen (Kapitel 37), kommunernes aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet (Kapitel 74) samt forebyggende hjemmebesøg iht. Serviceloven §79.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er ansvarlige for at behandle og træffe beslutning i sager, der vedrører institutioner m.v. indenfor disse driftsområder.

Fra plan til virkelighed – spor 2

Siden januar 2018 har der været forelagt 45 sager, som primært er relevante for spor 2, hvoraf 34 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Udvalgets fokus var i starten på mere tværgående, konsulterende og evaluerende opgaver, hvor der med tiden er kommet øget fokus på driften. Den 14. maj 2018 blev der således afholdt et fællesmøde mellem børneudvalget og sundheds- og forebyggelsesudvalget om Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådsgivningen for børn og unges virksomhedsplaner. Den 6. maj 2019 afholdte sundheds- og forebyggelsesudvalget eget temamøde om forebyggelse med Sundhedstjenesten, Tandplejen og Forebyggelsesenheden (29 april 2019 pkt. 31), der også forventes at finde sted i maj 2020.

I forbindelse med varetagelsen af ansvaret for driftområdet har udvalget udviklet en arbejdsmodel vedrørende status og årlige arbejdsplaner. Arbejdsmodellen forløber således, at der først i maj måned afholdes en temadrøftelse for udvalget, hvor kommunens forebyggelsesindsatser og det kommende års arbejdsplan drøftes, og på et efterfølgende møde behandles en konkret beslutningssag herom, hvor der er taget hensyn til drøftelserne på det forudgående temamøde. Således fik sundheds- og forebyggelsesudvalget den 20. maj 2019 (Sag 36) forelagt en sag, som giver et samlet overblik over de områder, som udvalget har driftsansvaret for, samt et forslag til fremtidige prioriteringer. På den måde sikres et stadigt fokus på de områder, som udvalget under spor 2, har driftsansvar for.

Partnerskab med ungdomsuddannelserne:

Udvalget har i 2019 besluttet at prioritere forebyggelse og sundhedsfremme hos børn og unges sundhed i særlig grad. Derfor er der indgået partnerskaber med ungdomsuddannelserne i Frederiksberg kommune for at styrke indsatsen med fokus på alkohol, rusmidler, tobaksforebyggelse, seksuel sundhed og samtaler om sundhed. Denne indsats er finansieret af sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje, se nærmere under afsnit E.

Spor 3 - Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har en vigtig opgave i forhold til at indtænke forebyggelse og sundhedsfremme for alle borgere, hvilket skal afspejle sig i de øvrige politikker og indsats, der varetages af andre fagudvalg i kommunen. Dette udmønter sig primært i, at sundheds- og forebyggelsesudvalget engagerer sig i politik- og planprocesser på tværs af det kommunale område (sundheds- og forebyggelsesudvalget 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 3

Siden januar 2018 har der været forelagt 21 sager, som primært er relevante for spor 3, hvoraf 19 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Som et led i udvalgets arbejde med at initiere sundhedsfremme og forebyggelse i kommunens politikker og strategier, indbød sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. april 2019 by- og miljøudvalget til en fælles drøftelse om, hvordan der i Frederiksbergstrategien kan sættes et endnu tydeligere tryk på vigtigheden af at tænke sundhed og forebyggelse bredt ind i alt, hvad kommunen foretager sig, herunder med inddragelse af FN's 17 verdensmål. Af sag den 28. oktober 2019 (pkt. 84) fremgår det, at dette tydeligere aftryk på sundhed i kommunen er tænkt med ind i arbejdet med Frederiksbergstrategien. Kommunalbestyrelsen vedtager udkast til Frederiksbergstrategien den 3. december 2019.

Ulighed i sundhed

Udfordringer med ulighed i sundhed har optaget sundheds- og forebyggelsesudvalget, og forventes at ville være et fokusområde i de kommende år. Udvalget tog således initiativ til et temamøde den 20. august 2019 med socialudvalget om social udsattes sundhed, og nu fremgår et øget fokus på ulighed i sundhed i kommunens udsattepolitik og handleplaner.

Bevæg dig for livet

Udvalget er repræsenteret ved to medlemmer i den politiske følgegruppe under den tværgående indsats Bevæg Dig For Livet. Sundheds- og forebyggelsesudvalget havde i 2018 og 2019 særligt fokus på aktivt at bidrage til indfrielse af målet for Frederiksberg Kommune i 2022 om, at 9.500 flere Frederiksbergborgere er idrætsaktive, og at idrætsforeningerne på Frederiksberg får minimum 5.000 flere aktivitetsmedlemmer. Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område, der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet.

For sundheds- og forebyggelsesudvalget spiller følgende indsats ind i Bevæg Dig For Livet i 2019-2020:

- Sundhedspolitikken 2019-2022
- Sundheds- og forebyggelsesudvalgets årlige disponering af forebyggelsespuljen
- Indsats målrettet seniorer - digital version af Motionskortet
- Sommermotion i Lindevangsparken og Senormotionsdagen
- Løbegruppe for psykisk sårbare borgere
- Motion i de boligsociale områder

WHO Healthy Cities netværket

Udvalget godkendte den 23. september 2019 (pkt. 77) kommunens ansøgning til fase VII 2019-2024 på vegne af hele kommunens område, idet der også inden for WHO arbejdes med begrebet "Health in all policies". Igennem medlemskabet forpligter kommunen sig til at arbejde med WHO's strategiske fokusområder, "People, Places, Participation, Prosperity, Peace & Planet. Arbejdet med WHO's strategiske fokusområder foregår på tværs af kommunen og er i tråd med FNs verdensmål og Frederiksbergstrategiens mål om livskvalitet og sundhed i hverdagen.

I forbindelse med medlemskabet af Healthy Cities har udvalget besluttet at gennemføre i 2020 en studietur til Utrecht. Utrecht blev vurderet som den by, som bedst kan bidrage med inspiration til udvalgets arbejde fremover, da Utrecht arbejder med det brede sundhedsbegreb og metoder til bl.a. at indrette bymiljøet så det fordrer vedfærd med blik for fysik, indretning, metoder og partnerskaber. Dette er i overensstemmelse med udvalgets fokus og formål om at fremme sundhed og forebyggelse bredt i alle kommunens indsatser og politikker (sundheds- og forebyggelsesudvalget, 4. februar pkt. 7).

Spør 4- Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg
Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Sundheds- og forebyggelsesudvalget har til opgave at arbejde det forebyggende og sundhedsfremmende aspekt ind i samtlige kommunale opgaver uanset, at udvalget ikke i praksis har et eget driftsmæssigt/økonomisk ansvar for de sundhedsfremmende og forebyggende opgaver (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 4

Siden januar 2018 har der været forelagt 5 sager, som primært er relevante for spor 4, hvoraf alle 5 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Røgfri Generation

Den 23. april 2018 stillede bestyrelsesmedlem Sine Heltberg et forslag om indsatser for et røgfrit Frederiksberg (pkt. 85). Med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Den 13. maj 2019 vedtog kommunalbestyrelsen en handleplan for implementering af Røgfri generation, ligesom kommunalbestyrelsen besluttede, at der skal udarbejdes en ny rygepolitik (pkt. 140). Handleplanen er organisatorisk forankret i sundheds- og forebyggelsesudvalget. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i magistraten.

Med Røgfri Generation er der i høj grad kommet fokus på tobaksforebyggelse, hvor udvalget har haft den koordinerende rolle i forbindelse med implementeringen af Røgfri Generation i alle udvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde og bidrag i forbindelse med Røgfri Generation, er et godt eksempel på den arbejdsform, der karakteriserer udvalget. Implementeringen af Røgfri Generation har i høj grad forløbet som en tværgående og samskabende proces, hvor udvalget har initieret til, at alle udvalg tager ejerskab og ansvar. Arbejdet er foregået i netværksgrupper og en projektgruppe, som understøtter det tværgående fokus. Sagen har været i høring bredt ud over alle kommunens niveauer, og med 54 tilbagemeldinger, som generelt har udtrykt opbakning og konstruktive svar, som er blevet indarbejdet i handleplanen.

En Rusansvarlig Ungdom:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ved sag den 12. august 2019 (pkt. 64) besluttet, at næste prioritet vil være en Rusansvarlig Ungdom, hvor man vil anvende erfaringer fra processen vedr. Røgfri Generation.

Planlægningsarbejdet er i opstart og forventes at implementeres i løbet af 2020, hvilket betyder at der er god mulighed for at bygge videre på erfaringer fra Røgfri generation, herunder omkring det tværgående samarbejde på tværs af forvaltningen og kommunen.

Mental sundhed

Mental sundhed er en anden af udvalgets prioriteringer, både i forlængelse af Sundhedspolitikken og puljen "målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker". I forbindelse med behandling af sag om pulje den 12. august 2019 pkt. 64 udtrykte udvalget et ønske om at have særligt fokus på børn og unges mentale sundhed. Således planlægges i 2020 et temamøde om dette emne. I forbindelse med budget 2019 blev der afsat midler til forebyggelse af unges ensomhed. Disse midler blev ved sag den 1. april 2019 (pkt. 25) disponeret til et samarbejde med Ventilen om gruppeforløb for unge. Der er opstartsmøde for denne indsats den 4. december 2019.

I 2019 og 2020 disponeres bl.a. midler til ABC for mental sundhed. Frederiksberg Kommune er en af partnerne i ABC for mental sundhed, som blev etableret i 2016 med støtte fra Nordea-fonden i samarbejde med Statens Institut for folkesundhed, Sund By Netværket og en lang række foreninger og kommuner. Formålet er at styrke borgernes mentale sundhed ved at anspore dem til at gøre noget aktivt (Act), noget sammen (Belong) og noget meningsfuldt (Commit). ABC for mental sundhed består af aktiviteter, som er både netværksskabende, kapacitetsopbyggende og samfundsrettede. Aktiviteterne er med til at binde byen sammen, og der er dermed et klart civilsamfundsspor (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 12 august 2019 pkt. 64).

13 procent af de voksne borgere på Frederiksberg er meget generet af søvnbesvær eller søvnproblemer. Der er sammenhæng mellem søvnproblemer og hvordan borgerne vurderer deres helbred og hvor stressede de er. Udvalget har derfor besluttet, at der i juni 2019 blevet givet en søvnvejlederuddannelse rettet imod medarbejdere, som har direkte borgerkontakt, eksempelvis i regi af forebyggende hjemmebesøg og samtaler om sundhed.

E. Puljemidler fordelt på de fire spor

Ved vedtagelsen af budgettet 2019 blev der afsat en årlig pulje på 3 mio. kr. til målrettede, effektive og tværgående sundhedsindsatser, som forvaltes af sundheds- og forebyggelsesudvalget. Puljen er i 2019 og ifht budget 2020 udnyttet fuldt ud for at sikre at opfylde de indsatser og målsætninger, som udvalget har igangsat. Puljen bidrager til udvalgets virke som et understøttende og fleksibelt udvalg, der kan sikre fremdrift for kommunens sundhedspolitik, prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker. Nærmere konkretisering af disponeringen over puljen er fremhævet nedenfor som en opsamling på indsatser under udvalgets fire spor.

Tabel 4 Oversigt over puljedisponering 2019 og 2020

Tema/spor	Indsatser 2019	Mio.kr.	Indsatser 2020	Mio.kr.
1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå	Ingen initiativer	0,0	Ingen initiativer	0,0
2. De generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper.	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,5	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,3
			Rygestopmedicin til borgerne	0,1
			Alkotæller	0,2
			Aktivitetsparate flygtninge og indvandrere	0,1
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.	Healthy Cities fase VII	0,4	Healthy Cities fase VII	0,5
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg	Røgfri generation	0,2	Røgfri generation	0,5
	Yderligere disponering til Røgfri generation	0,3		
	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,3	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,5
	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,5	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,3
	Analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,8	Aktiviteter i f.m. analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,5
I alt		3,0		3,0

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 18. november, arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten den 25. november 2019.

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 90:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget

1. drøfter midtvejsstatus for udvalgets virke og
2. oversender sagen til orientering i arbejdsmarkeds- og undervisningsudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 215:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalg og magistrat tager sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til orientering.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 163:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalg og magistrat tager sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til orientering.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 78:

Børneudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 163:

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 117:

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 78:

Indstilling 25. november 2019, pkt. 152:

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 78:

Bilag

Bilag 1 Oversigt over sager i SFU

Punkt 393: Røgfri generation. Status på implementeringen november 2019

00.01.00-A00-21-19

Resume

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. I den forbindelse er der vedtaget en handleplan, ligesom kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal udarbejdes en ny rygepolitik. Ansvaret for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Sagen forelægges med henblik på at afrapportere, hvordan implementeringen forløber inden for de enkelte udvalgsområder. Afrapporteringen indgår i en fælles afrapportering til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog implementeringen af Røgfri generation til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udvalg og magistrat drøfter implementeringen af Røgfri generation og tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan for implementeringen, der involverer kommunen bredt. I forlængelse af handleplanen skal kommunen udarbejde en ny rygepolitik. Handleplanen træder i kraft den 1. januar 2020. (Bilag 1)

Forvaltningen har siden handleplanens vedtagelse forberedt dens ikrafttræden. Bl.a. har forvaltningen identificeret hvilke institutioner, der er omfattet af politisk besluttet røgfri arbejdsdag jvf. handleplanens primære indsatser. (Bilag 2). Udvælgelseskriteriet har været, at der minimum er 30 % børn og unge op til 24 år.

Organisatorisk er der nedsat en tværgående Netværksgruppe, der koordinerer implementeringen i kommunen. Implementeringen understøttes af en arbejdsgruppen, sammensat på tværs af forvaltningen.

Arbejdet hen imod en røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle.

I forbindelse med, at handleplanen blev godkendt, blev det besluttet, at implementeringen evalueres i slutningen af 2019. Der fremlægges en sag for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 25. november 2019, hvor der gøres status over implementeringen af handleplanen for Røgfri generation. Forinden har sagen været forelagt relevante fagudvalg samt Magistrat som personaleudvalg.

I forlængelse af status på implementering af handleplanen udarbejdes der en tidsplan for implementeringen af de dialogbaserede indsatser i 1. kvartal 2020.

I 4. kvartal 2020 forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget en status over implementeringen af Røgfri generation med henblik på en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022.

Handleplanen

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og er inddelt i tre hovedgrupper: Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed, Dialogbaserede indsatser samt Kommunikative og opfølgende indsatser. Ansvaret for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten som personaleudvalg. Den 1. januar 2020 træder handleplanens indsatser i kraft i forhold til de primære og opfølgende indsatser.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed (Indsats 1-9)

Handleplanen indeholder 9 indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand. De primære indsatser dækker bl.a. over indførelse af Røgfri skoledag på kommunale skoler og røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen. Indsatsen dækker også over selvejende institutioner med kommunal driftsoverenskomst samt folkeoplysende foreninger. Medarbejderne er vigtige rollemodeller, hvorfor der indføres røgfri arbejdsdag i institutioner, hvor der er mange børn og unge. Rygning forbydes på de kommunale legepladser og andre friarealer, og festivaler, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, gøres røgfri. Endelig er der fokus på at begrænse røg i børnefamilier.

Dialogbaserede indsatser (Indsats 10-17)

De dialogbaserede indsatser har sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser. Dialogen tager afsæt i de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med implementering af de primære indsatser.

De dialogbaserede indsatser retter sig mod private skoler og institutioner samt ungdomsuddannelser på Frederiksberg, der tilbydes sparring til at indføre røgfrihed. Indsatsen indeholder også dialog med ikke-kommunale arbejdspladser om erfaringer med røgfri arbejdsdag. Derudover vil kommunen arbejde for, at tobaksvarer bliver mindre synlige i butikker og kiosker samt have skærpet fokus på, at aldersgrænsen vedr. tobakskøb overholdes. KLU inddrages i forhold til rygevaner i børnefamilier.

Opfølgende indsatser (indsats 18-21)

Handleplanen indeholder desuden en række opfølgende indsatser. Indsatserne dækker dels over koordineret og sammenhængende kommunikation i forbindelse med implementeringen af Røgfri generation, dels over en koordineret organisatorisk indsats.

Status på implementering af handleplanen under de relevante fagudvalg samt Magistrat

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget har dele af ansvaret for implementering af indsats 2 og 4 samt 12, hvilket omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

F86 er Frederiksberg Kommunes Afklaring og beskæftigelsesenhed og består af hhv. Ungecenter, Center for Arbejdsrehabilitering, og Center for Aktiviteter. F86 driver endvidere Unika kursuscenter som primært benyttes af Frederiksberg Kommunes medarbejdere.

Røgfri institution (Indsats 2)

Den 1. januar 2020 bliver F86 samtidig røgfri institution. Relativt mange borgere, der er tilknyttet F86, er rygere, og en del har en række udfordringer udover ledighed. F86 støtter disse til rygeophør ved at medarbejderne er positive rollemodeller, ved motivation og positiv nudging samt ved at informere om muligheden for særligt tilrettelagte rygestopkurser jf. handleplanen.

F86 er opmærksom på, at der ikke findes sanktionsmuligheder, såfremt en borger overtræder institutionens rygeforbud, hvorfor den daglige dialog med borgerne og betydningen af røgfri arbejdsdag indtager en central rolle.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Den 1. januar 2020 indfører F86 med dets ca. 130 medarbejdere røgfri arbejdsdag. Herved får medarbejderne på F86 de samme rygeregler som resten af Arbejdsmarkedsafdelingen, der frivilligt har indført røgfri arbejdsdag.

Røgfri Campus (Indsats 12)

Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan det er muligt at få færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunes rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

By- og Miljøudvalget

By- og Miljøudvalget har ansvar for implementering af indsats 7, der er en primær indsats.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

Fra den 1. januar 2020 vil det være forbudt at ryge på de kommunale legepladser. Forinden vil der blive opsat skilte på i alt 17 offentlige legepladser, blandt andet legepladserne på Femte Juni Plads, Aksel Møllers Have samt Kejserinde Dagens Plads.

Alle legepladser gennemgås hver morgen, hvor der bl.a. tømmes affaldskurve og fjernes affald, cigaretskodder mv.

Skiltning og rygeforbud på legepladserne muliggør, at fagtilsyn og driftsmedarbejdere samt borgere kan bede rygere på området om at undlade at ryge med henvisning til skiltene.

Børneudvalget

Børneudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 2, 4, 7 og 11 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri daginstitutioner (Indsats 2)

Børne- og Ungeområdet har den 2. september 2019 tilskrevet alle kommunale daginstitutioner med orientering om Kommunalbestyrelsens beslutning, en opfordring til at drøfte implementeringen i forældrebestyrelsen og MED-organisationen samt opfordring til erfaringsudveksling med syv navngivne daginstitutioner, som allerede er røgfri. Det bemærkes, at daginstitutioner siden 15. august 2007 har været omfattet af lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område. På de månedlige ledermøder for ledere på kommunale og selvejende daginstitutioner er der mulighed for erfaringsudveksling.

Selvejende daginstitutioner med driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune er ligeledes tilskrevet 2. september 2019 om, at de skal implementere Kommunalbestyrelsens beslutning på samme vilkår som de kommunale institutioner, dog således at arbejds giveransvaret påhviler bestyrelsen og institutionens ledelse.

Røgfri daginstitution (Indsats 4)

Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale daginstitutioner indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019 formidlet til daginstitutionerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

På børneinstitutioner, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens daginstitutioner.

Røgfri institution for børn/unge i private institutioner og institutioner udenfor Frederiksberg Kommune (Indsats 11)

Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutioner og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af lov om røgfri miljøer. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning og reglerne er præciseret.

Kultur- og Fritidsudvalget

Kultur- og Fritidsudvalget har ansvaret for at implementere indsatserne 2, 3, 4, 5, 6 og 8, som alle er primære indsats i handleplanen.

Bilag 3 indeholder implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet.

Status på de enkelte indsats beskrives nedenfor.

Røgfri institution hvor børn og unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen (Indsats 2)

Som led i forberedelserne til handleplanens ikrafttræden i forhold til indsats 2 er der foretaget en kortlægning af institutionerne på kultur- og fritidsområdet med henblik på kommunens rolle og myndighedskompetence. Kortlægningen fremgår af bilag 2 og viser, at institutionssammensætningen på området er mangfoldig og kompleks og varierer fra egentlige kommunale institutioner i kommunale bygninger til selvejende institutioner i egne, kommunale eller privatlejede bygninger. Ejerforholdet af bygning og udenomsarealer har stor betydning for kommunens - og institutionernes - handlemuligheder. Dertil kommer, at nogle institutioner har stor aldersspredning i deres målgruppe på forskellige tidspunkter, samt at nogle idrætshaller og kulturhuse har eksterne forpagtere på lokaliteten. Kommunens rolle og dermed direkte myndighedskompetence i forhold til institutionerne på kultur- og fritidsområdet er dermed meget forskellig. Udgangspunktet er imidlertid, at institutioner og aktører bakker op om ambitionen om en røgfri generation i 2030.

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og på matriklen. Mange af institutionerne har allerede på eget initiativ arbejdet for at mindske rygning generelt og ikke mindst skærme børn og unge fra røg og rygere, ligesom det heller ikke tidligere har været tilladt at ryge indendørs. Der vil ultimo 2019/primo 2020 blive sat skilte op om, at der ikke må ryges på udearealerne.

Røgfri forening (Indsats 3)

Indsats 3 omhandler røgfrihed i folkeoplysende foreninger, hvor børn og unge udgør en væsentlig målgruppe. Den politisk godkendte handleplan lægger op til, at røgfrihed i de berørte foreninger skal være en forudsætning for at opnå kommunalt tilskud. Kommunen har dog pligt til at yde aktivitetstilskud til folkeoplysende foreninger (Folkeoplysningsloven §15), og den kan derfor ikke umiddelbart stille krav om røgfrihed i foreningerne for at modtage tilskud. Folkeoplysningsudvalget træffer beslutning om alle sager vedrørende aftenskoler og de frivillige folkeoplysende foreninger på Frederiksberg, hvorfor implementering af indsats 3 foreslås behandlet i Folkeoplysningsudvalget.

Det er forvaltningens vurdering, at rygning ikke er udbredt i foreningslivet, og indendørs er det forbudt, uanset hvilke type lokaler foreningerne er aktive i. Det betyder, at børn og unge ikke møder røg indendørs i forbindelse med foreningsaktiviteter. Et krav om yderligere røgfrihed vil således hovedsageligt vedrøre foreningernes udendørsarealer/matrikel.

Det er forvaltningens vurdering, at det alene er idræts- og spejderforeninger, der har aktiviteter på udendørsarealer. Idrætsforeninger, der har aktiviteter på kommunale skolers matrikel eller anlæg, der drives af Frederiksberg Idræts-Union (FIU) eller andre selvejende institutioner, vil blive mødt af røgfri matrikel pr 1. januar 2020 jf. handleplanens indsats 2.

Det foreslås derfor, at indsats 3 ”røgfri forening” implementeres ved, at der via Folkeoplysningsudvalget henstilles til, at alle folkeoplysende foreninger pr. 1. januar 2020 efterlever, at der ikke ryges i foreninger, hvor børn og unge færdes.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Røgfri arbejdsdag indføres pr. 1. januar 2020 i de kommunale og selvejende idræts- og kulturinstitutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent. Orientering er sendt til de berørte institutioners ledere i oktober 2019.

I handleplanen lægges der op til, at også folkeoplysende foreninger indfører røgfri arbejdsdag for medarbejderne. Imidlertid har foreningerne i hovedreglen ikke ansatte, men drives af frivillige, hvorfor indsats 4 om røgfri arbejdsdag vurderes uden effekt i forhold til folkeoplysende foreninger.

Røgfri festival og andre kommunalt støttede arrangementer mv. (Indsats 5)

Arrangører, der modtager tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget, gøres opmærksom på, at arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, skal være røgfri. Berørte arrangører skal afgive erklæring om, at røgfrihed efterleves. Materiale er under udarbejdelse.

Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien (Indsats 6)

Ansøgningsmateriale opdateres, så arrangører fremover skal oplyse om arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald ved arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil arrangør ikke blive bevilget tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil der i PR-materialet gøres opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for røgfri generation og at arrangementet derfor er røgfrit.

Materiale er under udarbejdelse.

Røgfri omgivelser omkring særlige kommunale institutioner (Indsats 8)

Indsatsen omfatter de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe og som derfor ikke er indeholdt i indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksbergmuseerne (Møstings Hus, Bakkehuset, Storm P, Cisternerne og Alhambra), Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer.

Indsatsen implementeres ved, at der på de berørte institutioner opsættes skiltning om, at der ikke må ryges på området. Udgifter til udarbejdelse og opsætning af skilte på kultur- og fritidsområdet afholdes indenfor den økonomiske ramme.

Som det fremgår af bilag 2 er dele af FIU og Kjøbenhavns Boldklub undtaget fra røgfrihed. Baggrunden er, at Frederiksberg Hallernes Sportscafé og selskabslokaler samt K.B. Hallen og K.B.'s medlemsrestauranter er at betragte som kommercielle foretagender, hvor børn og unge under 24 år ikke udgør en væsentlig del af målgruppen.

Implementering på Kultur- og Fritidsområdet

Alle institutioner på Kultur- og Fritidsområdet – kommunale såvel som selvejende som tilskudsmodtagere - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og/eller på matriklen.

At indføre røgfrihed omkring samtlige institutioner på kultur- og fritidsområdet, som kommunen yder tilskud til, sender et stærkt signal til borgerne om, at rygning er uønsket.

Det er imidlertid ikke uden dilemmaer at implementere røgfrihed hos byens kultur- og fritidsaktører, hvor nogle finansieres både ved indtægtsdækkende virksomhed og kommunale tilskud jf. også de indkomne høringssvar i høringsperioden primo 2019.

Eksempler på dilemmaer:

- Ved at forbyde rygning på institutionens matrikel er der risiko for at rygere (fx publikummer) i stedet ryger på nærliggende matrikler, der ikke er omfattet af forbuddet, hvilket kan blive til gene for institutionernes naboer.
- Nogle institutioner har ud over deres aktiviteter, som er målrettet børn og unge, også arrangementer udelukkende for voksne, eksempelvis idrætshaller, museer og teaterbygninger. Et rygeforbud risikerer at begrænse antallet af voksne brugere.
- Nogle institutioner har til huse i privatlejede bygninger og deler faciliteter med andre lejere og kan derfor ikke alene beslutte røgfri udendørsarealer (fx Musikhøjskole og Riddersalen).
- Nogle institutioner har indgået forpagtnings- og lejekontrakter, som kan udfordre tidsplanen for implementeringen.
- Flere aktører gør opmærksom på, at egentlig håndhævelse af rygeforbud kan være problematisk, da det udover at være ressourcekrævende, også kan opleves som en grænseoverskridende rolle at påtage sig for medarbejdere på institutionerne overfor borgerne.

For at imødekomme de dilemmaer som institutionerne oplever, foreslår forvaltningen nedenstående retningslinjer for implementering af røgfrihed på baggrund af indsatserne i Røgfri Generation handleplan 2019-2020. Retningslinjerne vil anvendes i forvaltningens videre dialog om implementering af røgfrihed med institutioner, foreninger og aktører.

- Hensynet til røgfrihed for byens børn og unge er vigtigere end hensynet til institutionernes naboer. Dvs. at fx skuespillere og publikummer henvises om nødvendigt til steder uden for institutionens matrikel. Institutionerne opfordres til at gå i dialog med naboerne om hensigtsmæssige løsninger.
- Røgfri matrikel implementeres i respekt for andre brugere af matriklen. Det betyder, at hvis institutioner ligger i private lejemål, som evt. deles med andre lejere, der ikke er omfattet af rygepolitikken, er røgfriheden begrænset til de berørte institutioners del af lejemålet.
- Institutioner som overvejende har børn og unge som målgruppe, men som også har rene voksenarrangementer på andre tidspunkter, er underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henviser evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel.
- Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis forpagtere hos FIU og KB er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.
- Kommunikation i form af skiltning om røgfrihed til arrangementer og på institutionerne vil være det bærende element i indsatsen over for borgerne.

Den videre implementering af røgfrihed på Kultur- og Fritidsområdet vil ske i tæt dialog mellem forvaltning og institutionerne og tage udgangspunkt i ovenstående retningslinjer.

Henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU)

Forvaltningen har desuden modtaget en henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU) den 14. november 2019 med unionens bemærkninger til implementeringen af Røgfri Generation. Henvendelsen fremgår af bilag 4. Forvaltningens bemærkninger hertil ses nedenfor.

Opmærksomhedspunkt fra FIU

Forvaltningens svar

FIU efterspørger mere dialog med de berørte institutioner inden den endelige politik og handlingsplan blev vedtaget.

Politik og handleplan er udarbejdet på baggrund af de indkomne høringssvar i høringsperioden januar - februar 2019.

FIU har i 2019 implementeret definerede udendørs rygezoner som et step på vej mod et fremtidigt totalt rygeforbud på FIU's anlæg. Dette for at undgå, at voksne rygere vil fravælge idrætten ved indførelse af totalt

I handleplanen lægges op til at indføre totalt rygeforbud på institutioner og matrikler, hvor der færdes mange børn og unge. Er rygning ikke muligt/tilladt for de voksne i forbindelse med udøvelsen af idræt kan det forhåbentligt give anledning hos de pågældende til helt at

rygeforbud. Det påpeges, at de fleste voksne rygere dyrker deres idræt på de sende aftentider, hvor der ikke er mange børn og unge på anlæggene.

Det påpeges at kunne få uoverskuelige konsekvenser, hvis foreningerne pr 1/1 2020 pålægges at rygere ikke må udføre de vigtige roller som frivillige trænere og ledere, da et frafald blandt disse vil medføre færre idrætsaktive borgere herunder særligt børn og unge.

Det påpeges at være en voldsom udfordring (herunder af økonomisk karakter), hvis forpagteren af sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne - som er bortforpagtet på fuldt kommercielle vilkår - pålægges totalt rygeforbud.

Det påpeges, at et rygeforbud for Kedelhallen og hal 4 i Frederiksberghallerne, hvor der jævnligt afholdes større aftenarrangementer med mange gæster, hvor en del er rygere, vil kunne medføre støjmæssige gener for naboerne, da rygerne i givet fald vil skulle henvises til fortovet udenfor anlægget.

Det påpeges at FIU's anlæg ikke er bemandet på en måde, hvor de for alvor kan påtage sig et ansvar for at sikre at rygeforbuddet overholdes inden for den gældende driftsaftale med Frederiksberg Kommune.

Magistrat

Magistraten har som personaleudvalg ansvar for indsats 4, der er primær, samt for de dialogbaserede indsatser 13, 14 og 15.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Den 2. oktober 2019 godkendte et enigt Hovedudvalg den nye rygepolitik. Fra den 1. januar 2020 indføres der røgfri arbejdsdag for medarbejdere på kommunale skoler og institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen. Ændringerne får konsekvenser for 93 ud af 140 institutioner (både selvejende og kommunale samt institutioner, der modtager tilskud). Heraf havde 22 i forvejen valgt at indføre røgfri arbejdsdag. Den reviderede rygepolitik forventes at blive behandlet i Kommunalbestyrelsen den 2. december 2019. Ændringerne vil herefter kunne træde i kraft den 1. januar 2020 og betragtes på lige linje som andre personalepolitikker og retningslinjer i Frederiksberg Kommune.

Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne (Indsats 13) og Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg (Indsats 14)

stoppe med at ryge. I andre kommuner er der ligeledes indført rygeforbud på idrætsanlæg, eksempelvis Brøndby og Ishøj og flere er på vej med tilsvarende tiltag.

Frivillige trænere og ledere er vigtige rollemodeller for mange børn og unge, og med Røgfri Generation er det formålet at børn og unge ikke udsættes for røg i deres hverdagsliv. Det er forvaltningens vurdering, at dette formål må forventes at møde forståelse og blive efterlevet af ansvarlige rollemodeller i foreningslivet.

Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis Sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.

Kedelhallen og hal 4 er til daglig omfattet af røgfrihed med baggrund i, at der færdes mange børn og unge. Jævnfør de foreslåede retningslinjer for implementering af handleplanen ovenfor er disse - ligesom fx teatrene - underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder, at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henvise evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel. I den kommende status for implementering af Røgfri Generation i 2020 vil retningslinjerne blive evalueret, herunder evt. utilsigtede konsekvenser for fx naboer.

Jævnfør retningslinjer for implementeringen af handleplanen ovenfor vil kommunikation i form af skiltning om røgfrihed på institutionerne være det bærende element i indsatsen over for borgerne. Erfaringer viser, at skiltning respekteres af de fleste.

Der vil i 2020 blive gennemført en dialog med Erhvervsrådet omkring 'Mindre synlige tobaksvarer i butikker og kiosker' samt 'Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg'.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for køb af tobak (Indsats 15)

I løbet af vinteren 2019-2020 vil Forebyggelsesområdet tage kontakt til detailhandlen for at skærpe opmærksomheden på aldersgrænsen for unges køb af hhv. tobak og alkohol.

Socialudvalget

Socialudvalget har ansvar for indsats 2 og 4, der er primære.

Rygning bidrager til, at der er ulighed i sundhed, og at socialt udsatte dør tidligere end resten af befolkningen. Handleplanen har derfor fokus på unge, der er i en socialt udsat position.

Røgfri institution og røgfri arbejdsplads (Indsats 2 og 4)

Kollegiet på Svanholmsvej og lejlighederne på Lauritz Sørensenvej er begge omfattet af handleplanen for Røgfri generation. Kollegiet på Svanholmsvej har tidligere besluttet at være en røgfri institution. Dvs. at beboerne ikke må ryge på fællesarealerne og medarbejderne ikke må ryge i løbet af arbejdsdagen. For lejlighederne på Lauritz Sørensenvej har det ligeledes været gældende, at det ikke er tilladt at ryge på fællesarealerne.

For begge botilbud gælder, at beboernes værelse betragtes på lige fod med 'egen bolig', hvorfor der ikke kan indføre rygeforbud på institutionernes værelser.

Med den ændrede rygepolitik vil medarbejderne på begge institutioner udgøre positive rollemodeller. Samtidig er handleplanen med til at skabe fokus på rygning og ulighed i sundhed, hvilken kan danne udgangspunkt for en naturlig dialog med de beboere, der ryger.

I handleplanen lægges der vægt på, at borgere i en socialt udsat position skal have tilbud om hjælp til rygestop, som er tilrettelagt, så de matcher målgruppens behov og livsstil.

Frederiksberg Sundhedscenter har siden 2014 støttet op omkring etablering af rygestopkurser for patienter i den ambulante psykiatri. Der er blevet afholdt regelmæssige rygestopkurser for målgruppen varetaget af medarbejdere i psykiatrien med sparring fra Sundhedscentret.

Som en del af Socialafdelingens handleplan for Sundhedspolitikken indgår rygestopkurser for borgere og medarbejdere på socialpsykiatriske bosteder. Der er indgået aftale om at starte et rygestopkursus i november 2019 på værestedet Flinten for borgere og deres støttekontaktpersoner. Tidligere har der været afholdt et lignende tilbud på bostedet Thea. Kurserne er tilpasset målgruppen og følger anbefalinger fra Kræftens Bekæmpelse ift. indhold og færre deltagere på kurserne.

Såfremt der er opbakning til det i Socialområdet etableres flere rygestopkurser for psykisk sårbare borgere og deres støttekontaktpersoner på psykiatriske bosteder eller væresteder.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har ansvar for indsats 9, 16, 17, 18, 19 og 20. Indsatserne er primære, dialogbaserede samt opfølgende.

Dialog om røg i børnefamilier (Indsats 9)

Sundhedstjenesten og Tandplejen tager dialog med børnefamilierne om rygning og konsekvenserne af såvel aktiv som passiv rygning i hjemmet. Sundhedsstyrelsen har i oktober 2019 offentliggjort "Børn og unges sundhed og trivsel - anbefalinger til kommunerne", som indgår i Sundhedstjenestens rådgivningsvirksomhed.

Medarbejderne i Sundhedstjenesten og Tandplejen er orienteret om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til temamøde om for informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Sundhedstjenesten gav et oplæg om tobak og rygning på SSP-udvalgets møde den 19. september 2019, som efterfølgende besluttede at arbejde videre med tobak som tema på det årlige SSP-seminar den 5. og 6. december 2019.

Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet (Indsats 16)

I foråret 2020 vil Røgfri generation blive drøftet på et møde i KLU-regi. Formålet er bl.a. at skærpe lægernes opmærksomhed på at drøfte rygevaner med familier, hvor der er hjemmeboende børn. Initiativet vil blive omtalt i

nyhedsbrevet fra Frederiksberg Kommune til Almen Praksis.

Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri Fremtid' (Indsats 17)
Frederiksberg Kommune er indmeldt i partnerskabet 'Røgfri fremtid'.

Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information (Indsats 18)
Kommunikation er et centralt element i implementeringen af Røgfri Generation. Formidling og meningsskabelse omkring betydningen af reduktion af røg er en forudsætning for, at målet om en røgfri generation i 2030 kan realiseres.
Kommunikationen er dels rettet mod borgere, dels mod medarbejdere og samarbejdspartnere.

I forbindelse med handleplanen er der udarbejdet kommunikationsstrategier og –planer. Hvor det har været muligt, er der indhentet gratis materiale i form af bl.a. pjecer fra Kræftens Bekæmpelse, ligesom der er udarbejdet materiale målrettet Frederiksberg Kommune.

Der er lagt vægt på, at materialet har et ensartet udtryk, der læner sig op af det nationale materiale, for at understrege, at der er tale om en samlet og koordineret indsats på tværs af såvel Frederiksberg Kommune som på landsplan. Samtidig er kommunikationsmaterialet, hvor det har været muligt, en del af den fælles kommunale designlinje.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en plan for skiltning på de kommunale matrikler, så det sikres, at der er et fælles udtryk.

Koordinering af opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere (Indsats 19)
I forbindelse med indførelse af Røgfri arbejdsdag blev det besluttet, at medarbejderne tilbydes rygestopkurser. Der er i efteråret 2019 udbudt to rygestopkurser til medarbejdere med start henholdsvis den 31. oktober og den 4. november. Kurserne er både udbudt til medarbejdere, der er omfattet af den politiske beslutning om røgfri arbejdsdag, og medarbejdere, der ønsker at benytte lejligheden til et rygestop.

Forvaltningen har ansøgt Lægemiddelstyrelsen om dispensation til vederlagsfri udlevering af rygeafvænningsprodukter. Lægemiddelstyrelsen har givet afslag på dette med henvisning til, at målgruppen bestående af kommunale medarbejdere ikke falder ind under lovgivningens formål, der er rettet mod afgrænsede grupper af storrygere, hvor prisen på rygeafvænningsprodukter er en afgørende faktor for, om deltagerne vil afstå fra behandling på grund af manglende ressourcer. Målgrupperne, der kan opnå dispensation, er bl.a. storrygere, der samtidig er socialt udsatte, psykisk sårbare og kronisk syge.

Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere (Indsats 21)
Den 7. november 2019 blev der afviklet et temamøde for alle institutioner, der omfattes af den nye rygepolitik, for at understøtte overgangen til røgfri arbejdsdag pr. 1. januar 2020. På mødet blev deltagerne bl.a. informeret om kommunens nye rygepolitik samt erfaringerne fra en kommune, der allerede har indført røgfri arbejdsdag.

Undervisningsudvalget

Undervisningsudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 1, 4, 7, 10, 12, 15 og 20 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri skoledag på kommunale skoler (Indsats 1)

Børne- og Ungeområdet har den 19. august og 7. oktober 2019 tilskrevet alle kommunale skoler med brev til skolelederen om håndhævelse og sanktionering ifm. røgfri skole- og arbejdstid. Der henvises til mulighederne for erfaringsudveksling og erfaringsopsamlingen fra Kræftens Bekæmpelses "Røgfri skoletid i grundskolen – Erfaringer og anbefalinger til en god proces". Endvidere opfordres skolerne til at styrke røgfri fællesskaber blandt elever og ansatte på skolen og fokusere på at skabe pauseaktiviteter som alternativ til rygepauser. Det bemærkes, at skoler siden 15. august 2007 har været omfattet lov om røgfri miljøer, som indebærer at de ansatte og elever ikke må ryge på institutionens område. På de månedlige skoleledermøder er der mulighed for erfaringsudveksling.

Fælleselevrådet og Undervisningsudvalget har på deres møde 24. april 2019 drøftet implementeringen af røgfri generation herunder Sundhedsstyrelsens rapport "Veje til et røgfrit ungeliv".

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale skoler indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019

formidlet til skolerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

På børneinstitutioner herunder skoler, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur- og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens skoler.

Røgfri skoledag på private skoler og efterskoler (Indsats 10)

Undervisningsudvalget drøftede røgfri generation med privatskolerne mandag den 12. november 2018 og i 2019 holdes det årlige dialogmøde mandag den 25. november 2019.

Røgfri Campus (Indsats 12)

Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan får vi i fællesskab færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunes rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe tobak (Indsats 15)

SSP-udvalget, hvor kommune og politi er repræsenteret, besluttede på baggrund af positive tilkendegivelser fra politiet at arbejde videre med en opfølgende indsats, hvor politiet og gadeplansmedarbejdere fra SSP går i dialog med udsalgssteder omkring overholdelse af aldersgrænser for salg af tobak; eventuelt kombineret med en mærkningsordning.

Styrken undervisningstilbud på mellemtrinnet (Indsats 20)

SSP-konsulenterne har udviklet et særligt forløb om rygning, som er obligatorisk på 7. klassetrin. Forløbet er efter et pilotforsøg sat i drift og foreløbig afviklet 5. november på Skolen på La Cours Vej, den 11. november på Skolen på Nyelandsvej og Skolen ved Bülowvej. Der er planlagt yderligere forløb på Skolen ved Bülowvej den 26. november 2019.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Arbejds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget samt Magistrat som personaleudvalg den 25. november 2019.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 13. januar 2020.

Historik

Indstilling 25. november 2019, pkt. 214:

Forvaltningen indstiller, at udvalg og magistrat drøfter implementeringen af Røgfri generation og tager orienteringen til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 161:

Forvaltningen indstiller, at udvalg og magistrat drøfter implementeringen af Røgfri generation og tager orienteringen til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 77:

Børneudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 161:

Børneudvalget drøftede implementeringen af Røgfri generation og tog orienteringen til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 95:

Børneudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 161:

Børneudvalget drøftede implementeringen af Røgfri generation og tog orienteringen til efterretning.

Indstilling 25. november 2019, pkt. 153:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 25. november 2019, pkt. 95:

Bilag

Bilag 1. Røgfri_generation_handleplan_juli_2019

Bilag 2. RøgfriGeneration_Institutionsliste_14nov

Bilag 3. Implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet

Bilag 4. Bemærkninger fra FIU om Røgfri Generation

Punkt 394: Mulighed for lynladestation til elbiler på Frederiksberg

05.09.12-P00-1-19

Resume

Ladeoperatøren Clever har henvendt sig til Frederiksberg Kommune med ønske om at etablere en lynladestation til elbiler på p-pladsen bag ved rådhuset. By- og Miljøudvalget skal i sagen tage stilling til, om forvaltningen kan arbejde videre med muligheden for etablering af en lynladestation på denne placering.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at forvaltningen kan arbejde videre med dialogen med ladeoperatøren om den konkrete placering og udformning af lynladestation med udgangspunkt i en placering på p-pladsen bag ved rådhuset samt det foreslåede koncept for lynladestationen.

Indstilling

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller, at forvaltningen kan arbejde videre med dialogen med ladeoperatøren om den konkrete placering og udformning af lynladestationen med udgangspunkt i en placering på p-pladsen bag ved rådhuset samt det foreslåede koncept for lynladestationen.

Sagsfremstilling

Ladeoperatøren Clever ønsker at etablere en lynladestation i et bymæssigt område, og har derfor henvendt sig til Frederiksberg Kommune.

Det vil være Clevers første lynladestation af denne art i en bymæssig sammenhæng. Det er en forudsætning for den fortsatte dialog, at lynladestationen kan placeres på p-pladsen bag rådhuset. Hvis denne placering ikke er en mulighed, ønsker Clever ikke at arbejde videre med muligheden for at placere deres første lynladestation i bymæssigt område på Frederiksberg, men vil i stedet overveje andre bymæssige placeringer uden for Frederiksberg.

Kommunalbestyrelsen besluttede i januar 2019 elbilstrategien Frederiksberg – Elbilby nr. 1, der indeholder målsætninger inden for fire indsatsområder, herunder den private bilpark. En af målsætningerne omhandler afstanden til ladestanderer fra etagebyggeri og en indsats, der handler om at fremme etablering af hurtigladere. I budget 2020 er der ligeledes fokus på elbilstrategien, hvor der skal arbejdes for en 'ladegaranti' inden for højst 250m fra boligen, så det bliver lettere at køre elbil. Herudover er det i bruttokataloget til budgetaftalen om klimafod nævnt, at "Frederiksberg gennem strategiske kan samarbejder arbejde for at sikre rammerne for og etableringen af hurtigladestationer på Frederiksberg.

Konceptet

Konceptet for lynladestationen omfatter både hastigheden af selve opladningen af elbiler samt at lynladerne er placeret i et behageligt miljø.

Lynladestationen forventes at indeholde 4 p-pladser med adgang til hurtigladning, samlet under et grønt tag, og med opholdsmulighed. Konceptet er modulært og kan derfor tilpasses i størrelse og form til de konkrete lokaliteter. Der sammensættes i denne sammenhæng to moduler, opholdsmulighed og begrønning afhængig af, hvordan lynladestationen placeres på p-pladsen bag rådhuset. Overdækningen skal medvirke til at skabe rum, identitet og ly ved lynladestationen, samtidig med at den fremstår åben og indbydende.

Lynladestationen skal give mulighed for lynopladning af elbiler samt muligheden for, at den tid der lades ikke opleves som spild, men som en meningsfuld mental pause i rolige omgivelser, eller som mulighed for kortere praktiske gøremål, der kan afvikles i nærområdet mens der lades. Denne oplevelse søges opnået gennem indretningen og placeringen. Clever har fået udarbejdet en visualisering af, hvordan lynladestationen kan indpasses på p-pladsen bag rådhuset, jf. bilag 1. Placeringen er kun tænkt som et eksempel.

I budget 2020 er der afsat 1 mio. kr. til midlertidige aktiviteter og borgerdialog med henblik på at få ideer og indhente inspiration til et kommende projekt for pladsen bag rådhuset, eventuelt med parkering under jorden, madmarked og plads til ophold. Clever er indstillet på, at der skal arbejdes med placeringen, og at dette skal ske i tæt sammenhæng med og tage højde for planerne for p-pladsen bag rådhuset.

Visualiseringen viser omfanget af lynladestationskonceptet samt opbygning og åbenhed. Der skal i forbindelse med lynladestationen findes plads til en transformatorstation samt et teknikrum, som begge søges placeret i samspil med lynladestation og pladsens samlede udtryk, og med bedst mulig sammenhæng med omgivelser og parkeringspladser. Lynladestationen er vist i sammenhæng med de eksisterende lademuligheder på p-pladsen bag rådhuset (Der er i forvejen to ladestanderer på 11-22 kW, samt en hurtiglader på 50 kW på p-pladsen).

Proces

Hvis udvalget godkender, at der kan arbejdes videre med muligheden for etablering af en lynladestation til elbiler på p-pladsen bag ved rådhuset, vil forvaltningen fortsætte dialogen om placeringen med Clever. Denne proces vil ske under hensyntagen til overvejelserne omkring en ændret indretning og anvendelse af p-pladsen bag rådhuset, og med inddragelse bredt i forvaltningen.

Udvalget vil i en senere sag blive forelagt en konkret placering, samt udkast til betingelser for tilladelsen.

Lynladestationen ønskes etableret i 2020.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at Clevers henvendelse vedr. etablering af en lynladestation på Frederiksberg, understøtter punktet i elbilstrategien vedr. fremme af hurtiglader på Frederiksberg samt at være elbilby nr. 1.

P-pladsen bag ved rådhuset vurderes at være et velegnet sted som udgangspunkt for en videre dialog, da den er centralt placeret, synligt, og der som udgangspunkt er gode adgangsforhold. Den konkrete placering på p-pladsen bag ved rådhuset og betingelser for etablering af lynladestationen på p-pladsen bag rådhuset, vil bero på en dialog mellem Clever og forvaltningen. Dette vil ske under hensyntagen til beslutningen om at udvikle p-pladsen bag ved rådhuset, samt at den valgte placering vil være til rådighed i en længere periode. De konkrete betingelser vil blive afklaret i forbindelse med afklaring af evt. placering af lynladestationen og forelagt udvalget.

Ved den eksisterende hurtiglader (50kw) på p-pladsen bag ved rådhuset kan de to p-pladser der i dag er reserveret til elbiler på sigt reserveres til taxier (jf. beslutning i By- og Miljøudvalget den 26. november 2018). Når p-pladserne reserveres til taxier, vil hurtigladeren ikke længere være tilgængelig for andre elbilbrugere. En placering af en lynladestationen på p-pladsen bag ved rådhuset vil derved understøtte, at det fortsat vil være muligt for alle elbilbrugere at hurtig- eller lynlade centralt på Frederiksberg.

Økonomi

Clever afholder alle udgifter til etablering og drift af lynladestationen.

Frederiksberg Kommune afholder udgifter til skiltning af 4 p-pladser til elbiler. Denne udgift dækkes af skiltekontoen.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

ML/SLJ

Bilag

Mulighed for etablering af lynladestation - bilag 1